

Potrzeby informacyjne pracodawców oraz instytucji województwa wielkopolskiego

Raport z badania

Poznań 2011

Institucja pośrednicząca zlecająca badanie:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ul. Kościelna 37
60-537 Poznań

www.efs.wup.poznan.pl
www.obserwatorium.wup.poznan.pl

Główni odbiorcy publikacji:

Institucje rynku pracy
Instytucje oświatowe i edukacyjne
Obserwatoria rynku pracy
Samorząd województwa
Samorzady Powiatowe

Data wydania publikacji:

sierpień 2011

Nakład:

150 egz.

ISBN 978-83-929300-2-0

Na podstawie wyników badań wykonanych przez:

General Projekt Sp. z o.o.
ul. Zakole 2
10-699 Olsztyn

na zlecenie
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu

Publikacja bezpłatna

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Wojewódzki Urząd Pracy
w Poznaniu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Badanie i publikacja są finansowane przez Unię Europejską
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach projektu Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy

Wprowadzenie	5
Opis zastosowanej metodologii	6
Wyniki badania ilościowego CATI z pracodawcami	12
Zakres wykorzystywanych informacji.....	12
Źródła informacji	16
Luki informacyjne	19
Współpraca w zakresie wymiany informacji	21
Oczekiwania względem WORP	26
Podsumowanie	33
Wyniki badania jakościowego IDI z przedsiębiorcami	35
Zakres wykorzystywanych informacji.....	35
Obszary tematyczne badań, jakie mogłoby przygotowywać WORP.....	37
Wymiana informacji.....	39
Wyniki badania ilościowego CATI z instytucjami	43
Zakres wykorzystywanych informacji.....	43
Źródła informacji	47
Luki informacyjne	50
Współpraca w zakresie wymiany informacji	51
Oczekiwania względem WORP	57
Podsumowanie	64
Wyniki badania jakościowego IDI z instytucjami	66
Zakres wykorzystywanych informacji.....	66
Obszary tematyczne badań, jakie mogłoby przygotowywać WORP	69
Wymiana informacji.....	70
Wnioski i konkluzje	72
Aneks.....	76

WPROWADZENIE

Kształtowanie polityki rynku pracy, która byłaby skuteczna i adekwatna do potrzeb, wymaga szerokiego i wnikliwego spojrzenia na problemy, zjawiska i zasoby występujące w wymienionym obszarze. Aby trafnie zaplanować, a następnie efektywnie realizować założenia wdrażanych mechanizmów, których zadaniem jest zapobieganie problemom występującym w obszarze polityki rynku pracy, należy mieć dostęp do aktualnych informacji, na podstawie których możliwe jest osiągnięcie realnych i wymiernych efektów prowadzonych działań.

Aby zagwarantować dostęp do aktualnych informacji, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu rozpoczął realizację projektu systemowego - *Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy*. Głównym celem projektu jest zmniejszenie bezrobocia w województwie poprzez długofalowe, kompleksowe zbadanie oraz dostarczanie aktualnej i rzetelnej wiedzy o uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych w Wielkopolsce, aktualnych trendach rozwojowych, prognozach zmian przewidywanych w gospodarce regionu – w tym na rynku pracy – ułatwiającej podejmowanie decyzji w zakresie polityki społeczno-gospodarczej.

Badanie „*Potrzeby informacyjne pracodawców oraz instytucji województwa wielkopolskiego*” zostało przeprowadzone przez firmę **General Projekt Sp. z o.o.** na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu w ramach wspomnianego projektu systemowego Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*).

Badanie, którego wyniki prezentuje niniejszy raport, miało na celu określenie potrzeb informacyjnych pracodawców oraz instytucji działających na terenie województwa wielkopolskiego.

Zrealizowanie celu badawczego odbyło się poprzez znalezienie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. Jakie są kluczowe obszary decyzyjne związane z rynkiem pracy?
2. Jakie informacje są niezbędne dla podejmowania racjonalnych decyzji w zakresie planowania i ustalania strategii przedsiębiorstw i instytucji aktywnych na rynku pracy? Które z nich można pozyskać, a których nie?
3. Jakie są źródła pozyskiwania informacji?
4. Jak respondenci oceniają pozyskiwane przez siebie informacje?
5. Jakie są braki/luki informacyjne?
6. Jakie są preferencje respondentów w zakresie sposobu przekazywania informacji?
7. Jaką postać przyjmuje wśród respondentów zarządzanie informacją?
8. Jakie są oczekiwania respondentów względem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy?
9. W jakiej formie powinna funkcjonować współpraca między pracodawcami i instytucjami w zakresie wymiany informacji dotyczących rynku pracy?

OPIS ZASTOSOWANEJ METODOLOGII

W ramach badania przeprowadzono ilościową i jakościową analizę potrzeb informacyjnych przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność gospodarczą na terenie województwa wielkopolskiego, a także instytucji wymienionych w sekcji P (edukacja) oraz sekcji O (administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007.

W celu zdiagnozowania informacji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania instytucji działających w obszarze polityki rynku pracy, Wykonawca zastosował triangulację metodologiczną, która polega na wykorzystaniu różnych metod, technik i źródeł pozyskiwania informacji. Dzięki tej procedurze możliwe jest porównywanie i zestawianie wyników uzyskanych na różnych etapach badania. Wnioski z poszczególnych części uzupełniają się, dając możliwie pełny, wielostronny opis potrzeb informacyjnych zarówno przedsiębiorstw, jak i instytucji funkcjonujących na terenie województwa wielkopolskiego.

W ramach niniejszego projektu zostały wykorzystane następujące metody i techniki badawcze:

- ☞ badanie ilościowe:
 - pośredni wywiad telefoniczny (CATI),
- ☞ badanie jakościowe:
 - indywidualny wywiad pogłębiony (IDI).

W celu zdiagnozowania luk informacyjnych oraz obszarów tematycznych, które powinny zostać objęte badaniami przez Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy zostało w pierwszej kolejności przeprowadzone badanie ilościowe. W badaniu tym zastosowano technikę badawczą CATI. Wyniki badań ilościowych zostały uzupełnione o wyniki badań jakościowych, w których zastosowano indywidualny wywiad pogłębiony (IDI). Uzupełnienie badań ilościowych poprzez zastosowanie metody badań jakościowych jest podejściem, które umożliwiło Wykonawcy uzyskanie pogłębionych informacji dotyczących przedmiotu zamówienia.

Badanie ilościowe zostało przeprowadzone wśród:

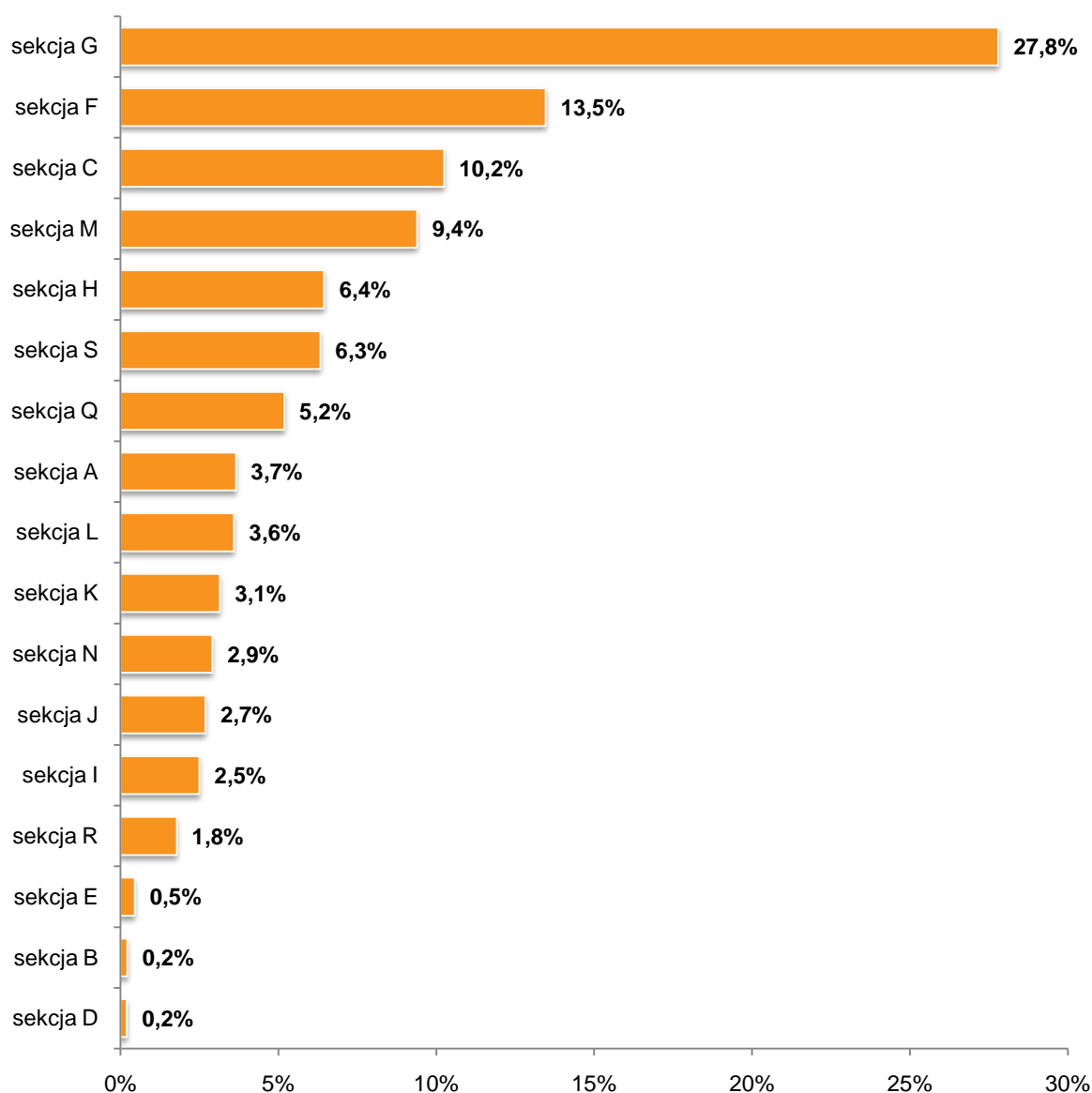
- przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na terenie województwa wielkopolskiego, na łącznej próbie N=1 539 respondentów (1 070 losowo wybranych przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw oraz wśród wszystkich funkcjonujących w Wielkopolsce przedsiębiorstw dużych (zatrudniających powyżej 250 pracowników), których liczba według danych GUS z 2010 r. wynosiła 469).
- przedstawicieli instytucji wymienionych w sekcji O i P, zlokalizowanych w Wielkopolsce, na łącznej próbie N=420 jednostek (33 powiatowych urzędów pracy oraz 387 losowo wybranych instytucji edukacyjnych oraz administracji publicznej).

Tabela 1. Struktura próby - pracodawcy wg powiatu oraz wielkości przedsiębiorstwa

	firmy małe i średnie	firmy duże	ogółem
Powiat m. Poznań	262	183	445
Powiat poznański	128	58	186
Powiat gnieźnieński	40	13	53
Powiat pilski	34	16	50
Powiat m. Kalisz	32	15	47
Powiat ostrowski	36	8	44
Powiat m. Leszno	27	14	41
Powiat m. Konin	25	11	36
Powiat gostyński	25	9	34
Powiat szamotulski	25	7	32
Powiat kępiński	22	9	31
Powiat nowotomyski	21	9	30
Powiat wrzesiński	21	8	29
Powiat kościański	25	4	29
Powiat krotoszyński	19	8	27
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	20	7	27
Powiat wolsztyński	21	5	26
Powiat rawicki	19	7	26
Powiat koniński	20	5	25
Powiat turecki	15	10	25
Powiat śremski	19	6	25
Powiat obornicki	18	4	22
Powiat złotowski	17	5	22
Powiat kolski	14	8	22
Powiat leszczyński	18	3	21
Powiat średzki	16	5	21
Powiat jarociński	16	4	20
Powiat pleszewski	16	3	19
Powiat wągrowiecki	17	2	19
Powiat ostrzeszowski	13	6	19
Powiat grodziski	15	4	19
Powiat słupecki	12	6	18
Powiat chodzieski	15	3	18
Powiat kaliski	16	1	17
Powiat międzychodzki	11	3	14
ogółem	1 070	469	1 539

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Rysunek 1. Struktura próby - przedsiębiorstwa wg sekcji PKD 2007

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Tabela 2. Struktura próby - instytucje według powiatu i rodzaju

	sekcja P	sekcja O	powiatowe urzędy pracy	ogółem
Powiat jarociński	5	2	1	8
Powiat kaliski	17	5	1	23
Powiat kępiński	5	2	1	8
Powiat krotoszyński	6	2	1	9
Powiat ostrowski	13	4	1	18
Powiat ostrzeszowski	4	3	1	8
Powiat pleszewski	6	2	1	9
Powiat gnieźnieński	10	2	0	12
Powiat kolski	6	3	1	10
Powiat koniński	16	5	1	22
Powiat słupecki	4	3	1	8

Powiat turecki	4	3	1	8
Powiat wrzesiński	5	2	1	8
Powiat gostyński	6	3	1	10
Powiat grodziski	4	2	1	7
Powiat kościański	6	2	1	9
Powiat leszczyński	12	3	1	16
Powiat międzychodzki	2	1	1	4
Powiat nowotomyski	6	2	1	9
Powiat rawicki	4	2	1	7
Powiat wolsztyński	5	2	1	8
Powiat chodzieski	3	1	1	5
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	7	2	3	12
Powiat pilski	13	2	2	17
Powiat wągrowiecki	5	2	1	8
Powiat złotowski	5	2	1	8
Powiat obornicki	5	1	1	7
Powiat poznański	110	6	1	117
Powiat szamotulski	7	3	1	11
Powiat średzki	5	1	1	7
Powiat śremski	5	1	1	7
ogółem	311	76	33	420

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Narzędziem badawczym wykorzystanym w badaniu CATI był kwestionariusz wywiadu, zapisany w postaci skryptu stosowanej aplikacji, który zawierał pytania. Na potrzeby niniejszego badania Wykonawca opracował dwa kwestionariusze wywiadu telefonicznego: jeden skierowany do przedsiębiorców, a drugi do instytucji. Narzędzia badawcze zawierały te same pytania, które w niektórych przypadkach różniły się kafeterią odpowiedzi oraz metryczką. Narzędzie składało się z 41 pytań właściwych oraz 2/3 pytań metryczkowych. Ankieta zawierała pytania pogrupowane w następujące bloki tematyczne:

- I. zakres wykorzystywanych informacji,
- II. źródła informacji,
- III. luki informacyjne,
- IV. współpraca w zakresie wymiany informacji,
- V. oczekiwania względem WORP.

Ponadto wykorzystane ilościowe narzędzie badawcze zostało poddane badaniu pilotażowemu, dzięki czemu możliwe było doprecyzowanie niektórych pytań oraz możliwych odpowiedzi. Pilotaż został przeprowadzony wśród 30 przedsiębiorców oraz 30 przedstawicieli instytucji.

W ramach **metody jakościowej** przeprowadzonych zostało łącznie 18 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Populację w niniejszym badaniu również stanowili przedsiębiorcy

(próba 12 IDI: 3 firmy małe i średnie, 3 firmy duże, a także 3 firmy wielkie) oraz przedstawiciele instytucji (próba 6 IDI).

Narzędziem, jakie zastosowano podczas IDI, był scenariusz wywiadu, który zawierał wytyczne do dyskusji moderatora z osobą badaną.

Przeprowadzone badania ilościowe i jakościowe posłużyły do określenia niedoborów informacyjnych w obszarze regionalnego i lokalnego rynku pracy, które zdaniem respondentów powinny zostać zaspokojone przez WORP.

Metody i techniki badawcze

badanie ilościowe
CATI

N = 1 539 przedsiębiorców
N = 420 instytucji

badanie jakościowe
IDI

N = 12 przedsiębiorców
N = 6 instytucji

Potrzeby informacyjne wielkopolskich pracodawców

Zakres wykorzystywanych informacji

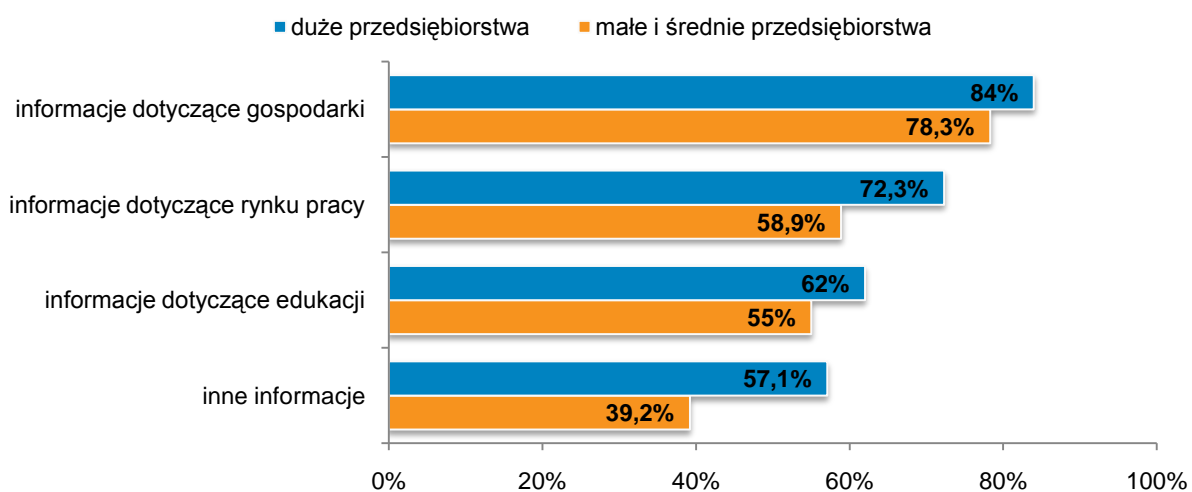
W pierwszej części kwestionariusza wywiadu, skierowanego do przedsiębiorców, zawarte zostały pytania dotyczące informacji wykorzystywanych przez respondentów. Badani poproszeni zostali o wskazanie informacji jakie wykorzystują, czy na ich podstawie prowadzą analizy, prognozy bądź badania własne, a także na jakie trudności napotykają prowadząc bądź chcąc prowadzić analizy, prognozy i badania własne.

Najczęściej pracodawcy do realizacji zadań wykorzystują informacje dotyczące gospodarki, a także rynku pracy, natomiast rzadziej są to informacje dotyczące edukacji (rysunek 2).

Analizując rozkład odpowiedzi odnośnie rodzajów informacji wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa według klas wielkości, należy zauważyć, iż w przypadku przedsiębiorstw dużych, najczęściej wykorzystywane są informacje dotyczące gospodarki (84% firm dużych wykorzystuje tego rodzaju informacje). Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku przedsiębiorstw z sektora małych i średnich – 78,3% informacji wykorzystywanych w bieżącej działalności tych przedsiębiorstw, stanowią informacje z zakresu gospodarki. W dalszej kolejności znajdują się informacje dotyczące rynku pracy (duże przedsiębiorstwa – 72,3%; małe i średnie przedsiębiorstwa – 58,9%) oraz edukacji (duże przedsiębiorstwa – 62%; małe i średnie – 55%).

Na podstawie omówionego rozkładu odpowiedzi można stwierdzić, iż nie występuje istotna zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a rodzajem wykorzystywanych informacji. Zarówno firmy małe i średnie, jak i duże wykorzystują poszczególne rodzaje informacji w podobnym zakresie. Jedyna widoczna różnica dotyczy wykorzystywania w większym zakresie innych rodzajów informacji przez firmy duże, co nie jest tak popularne w firmach małych i średnich.

Rysunek 2. Jakie informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jeśli chodzi o wykorzystywane informacje dotyczące rynku pracy to w głównej mierze respondenci wskazywali dane na temat kwalifikacji, kompetencji oraz umiejętności potencjalnych pracowników oraz wszelkie dane związane z rekrutacją pracowników. Respondenci również często wskazywali, iż pozyskują dane dotyczące wynagrodzenia: czy to informacje dotyczące oczekiwań względem płac, czy poziomu wynagrodzeń w danej branży. Badani przedsiębiorcy do realizacji zadań swoich firm wykorzystują także ogólne informacje dotyczące struktury bezrobocia w regionie, jak i w innych regionach w kraju.

Jeśli zaś chodzi o informacje dotyczące gospodarki to najczęściej wymienianymi były:

- dane dotyczące konkurencji w poszczególnych branżach,
- kierunki rozwoju branż (nowości w branży, trendy w branży),
- pozycja firmy na rynku,
- kondycja poszczególnych branż w regionie bądź w kraju,
- ceny towarów i usług,
- inwestycje w regionie,
- technologie stosowane w danych branżach (szczególnie nowoczesne technologie),
- zapotrzebowanie na produkty i usługi,
- poziom inflacji, kursy walut,
- ogólna sytuacja gospodarcza,
- polityka importowa/eksportowa,
- indeksy giełdowe,
- ogólne wskaźniki gospodarcze.

Część respondentów zadeklarowała, iż korzysta również z informacji dotyczących edukacji. W tym zakresie dotyczą one w głównej mierze oferty szkoleniowej oraz informacji dotyczących firm szkoleniowych. Niektórzy z przedsiębiorców wskazywali także na informacje dotyczące kierunków kształcenia, zarówno ponadgimnazjalnego (zwłaszcza zawodowego) jak i wyższego. Ponadto respondenci wskazywali również na informacje dotyczące warunków pozyskiwania praktykantów bądź stażystów.

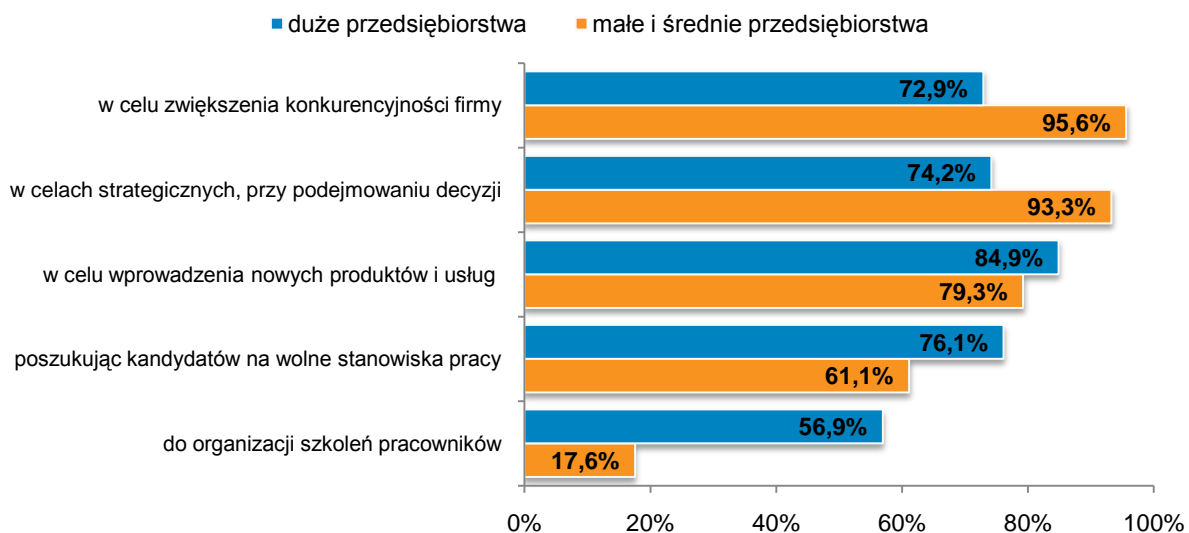
Przedsiębiorcy, którzy wzięli udział w badaniu deklaruwali także, iż do realizacji zadań wykorzystują również informacje dotyczące:

- zmian w przepisach prawa,
- warunków zaciągania kredytów,
- poziomu zadowolenia klientów,
- znajomości marki.

Wskazywane powyżej informacje w większości wykorzystywane są przez respondentów w celu zwiększenia konkurencyjności firmy (72,9% firm dużych zadeklarowało wykorzystywanie informacji w tym celu oraz 95,6% firm małych i średnich), a także w celach strategicznych, przy podejmowaniu decyzji (74,2% firm dużych oraz 93,3% firm małych i średnich) oraz w celu

wprowadzenia nowych produktów i usług na rynek (84,9% firm dużych oraz 79,3% firm małych i średnich). Pozostały rozkład odpowiedzi przedstawia rysunek 3.

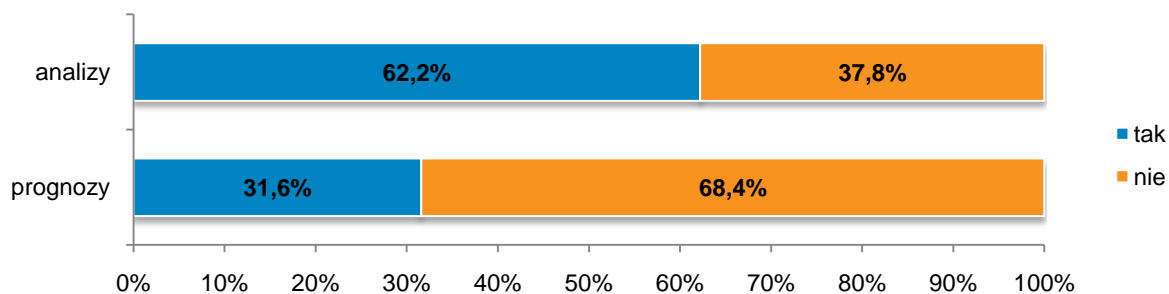
Rysunek 3. W jaki sposób wyżej wymienione przez Pana/ią informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Kolejne pytania dotyczyły prowadzenia analiz bądź prognoz przez badane przedsiębiorstwa. Z analizy zebranego materiału badawczego wynika, iż działania te nie są zbyt popularne. W 62,2% firm prowadzone są różnego rodzaju analizy, natomiast prognozy jedynie w 31,6% przedsiębiorstw (rysunek 4).

Rysunek 4. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi jakieś analizy bądź prognozy?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

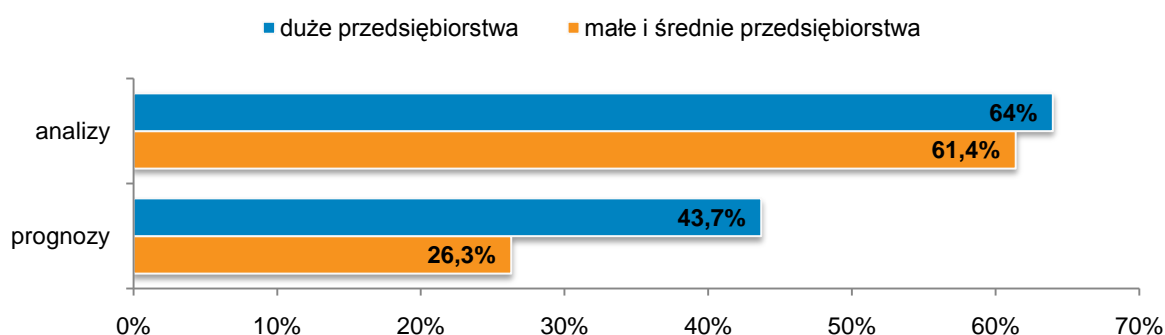
Prowadzenie analiz jest popularnym działaniem w wielkopolskich przedsiębiorstwach, bez względu na wielkość (64% firm dużych oraz 61,4% firm małych i średnich zadeklarowało, iż prowadzi analizy) (rysunek 5). Na tej podstawie uzasadnione jest stwierdzenie, iż nie istnieje zależność między wielkością przedsiębiorstwa, a skłonnością do przeprowadzania analiz.

Z analizy rozkładu odpowiedzi wynika również, że niewielki odsetek firm tworzył prognozy. Jednakże na podstawie zebranego materiału badawczego uzasadnione jest stwierdzenie, iż

występuje zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a skłonnością do prowadzenia prognoz, mianowicie duże firmy są bardziej skłonne do przeprowadzania ich.

Najczęściej prowadzonymi analizami przez pracodawców są te związane z działalnością firmy, a mianowicie analizy finansowe, sprzedaży, rynku zbytu, konkurencji, branżowe, zatrudnienia, jakości, rynków zagranicznych, zapotrzebowania na towary i usługi. Jeśli zaś chodzi o prognozy to najczęściej dotyczą one cen, zapotrzebowania na produkty i usługi, rynku zbytu, finansowe oraz sprzedaży.

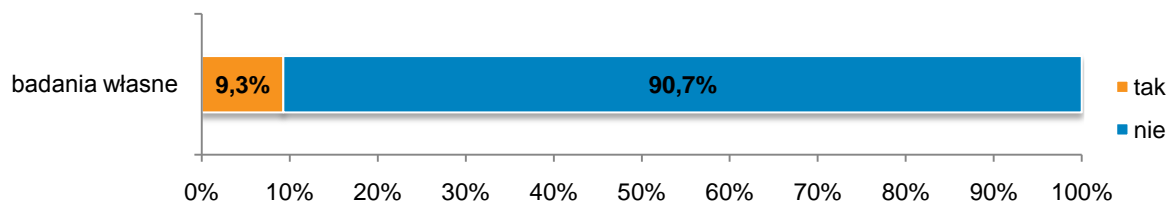
Rysunek 5. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi jakieś analizy bądź prognozy? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jedynie 9,3% badanych przedsiębiorców zadeklarowało, iż w firmach które reprezentują prowadzone są badania własne (rysunek 6). Najczęściej dotyczą one: satysfakcji klienta, znajomości marki, satysfakcji pracowników, prognoz zapotrzebowania na produkty i usługi, itp.

Rysunek 6. Czy Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi badania własne?

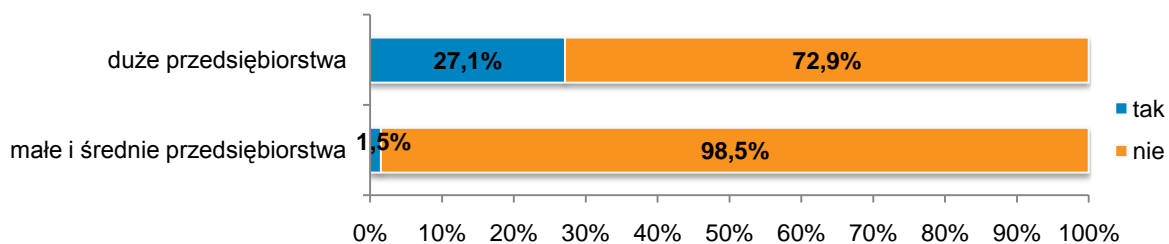

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Prowadzenie badań własnych nie jest powszechnym sposobem na zdobywanie informacji niezbędnych do działania wielkopolskim przedsiębiorstwom, zwłaszcza małym i średnim (zaledwie 1,5% przedsiębiorstw z sektora małych i średnich prowadziło badania własne). Spośród ogółu firm dużych, które wzięły udział w badaniu, blisko co trzecia prowadziła tego typu badania.

Z analizy rozkładu odpowiedzi wynika, iż istnieje zależność między wielkością przedsiębiorstwa, a skłonnością do podejmowania i realizacji badań własnych – mianowicie firmy duże są bardziej skłonne do przeprowadzania badań własnych (rysunek 7).

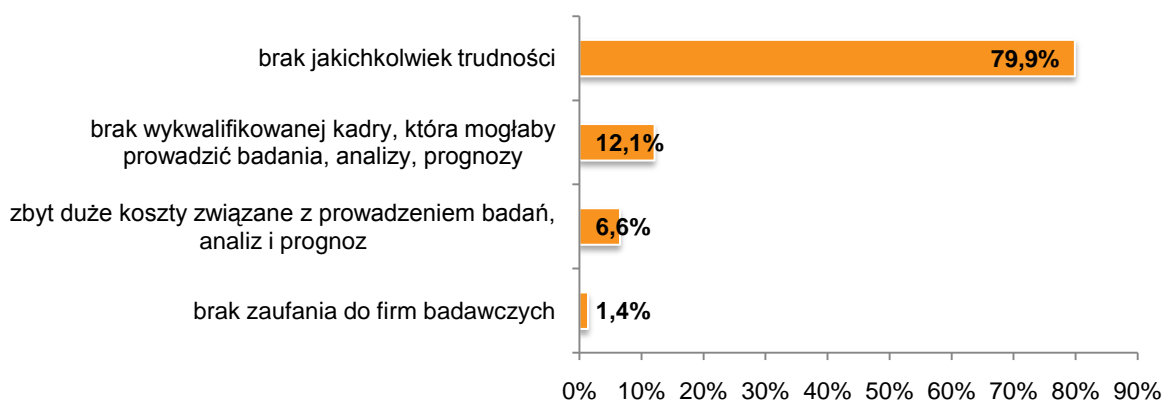
Rysunek 7. Czy Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi badania własne? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zdecydowana większość (79,9%) respondentów uważa, iż nie napotyka na żadne trudności prowadząc, bądź chcąc prowadzić badania własne, analizy czy prognozy (rysunek 8).

Rysunek 8. Na jakie trudności napotyka Pana/i firma prowadząc bądź chcąc prowadzić własne badania, analizy i prognozy?

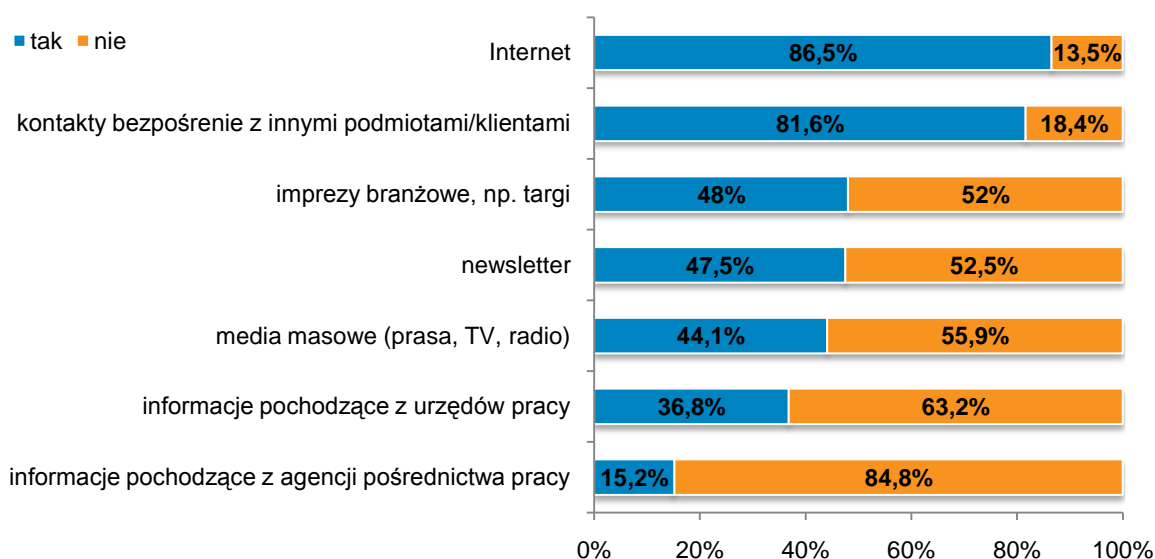

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Źródła informacji

Badani przedsiębiorcy najczęściej pozyskują informacje poprzez Internet. W ten sposób odpowiedziało 86,5% badanych. Równie popularnym sposobem pozyskiwania niezbędnych danych są kontakty bezpośrednie z innymi podmiotami (czyli m.in. innymi przedsiębiorstwami, instytucjami, organizacjami), a także z klientami (81,6%) (rysunek 9).

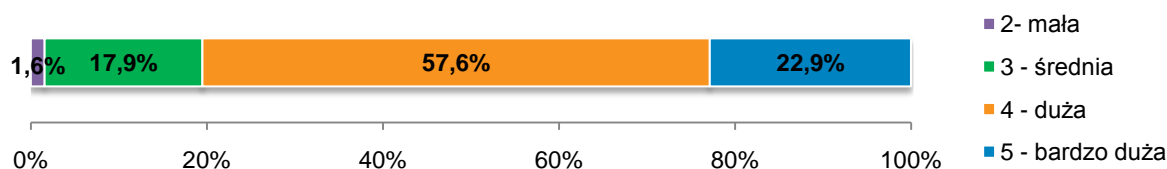
Rysunek 9. Z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzysta Pana/i przedsiębiorstwo?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Rzetelność i użyteczność informacji, z których korzystają badani przedsiębiorcy można ocenić jako „dużą” (średnia arytmetyczna z ocen respondentów wynosi 4). Zdecydowana większość respondentów rzetelność i użyteczność informacji, ocenia jako dużą bądź bardzo dużą (odpowiednio 57,6% i 22,9%), natomiast 17,9% postrzega ją jako średnią (rysunek 10).

Rysunek 10. Proszę ocenić rzetelność i użyteczność informacji, z których korzysta Pana/i przedsiębiorstwo?

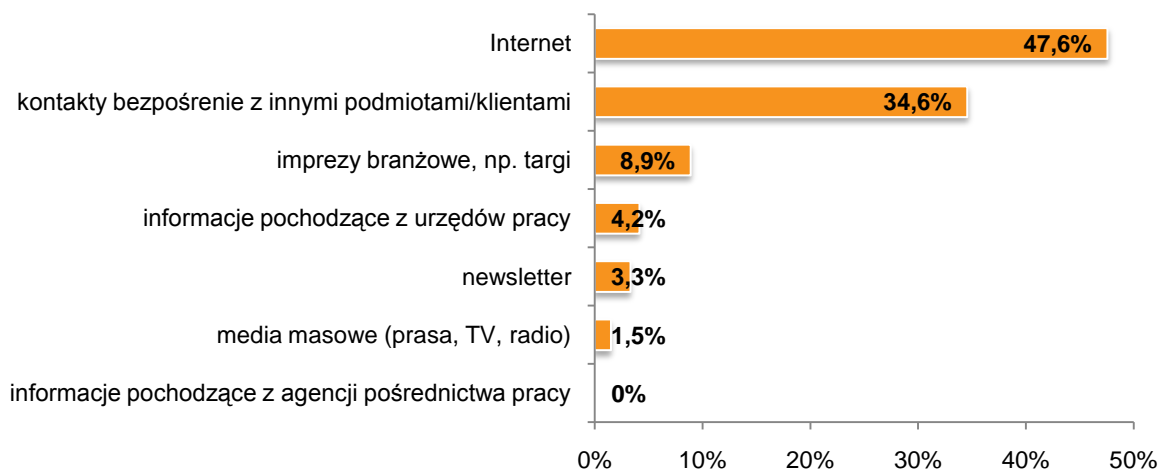
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zdaniem blisko połowy przedsiębiorców (47,6%), najbardziej rzetelnym i użytecznym źródłem informacji jest Internet. Jednocześnie 27,6% respondentów uznało, iż Internet jest jednym z najmniej użytecznych i rzetelnych źródeł. Oznacza to, że w sieci znajdują się informacje zróżnicowane pod względem rzetelności i użyteczności. Najważniejsza więc w tym przypadku będzie umiejętność selekcjonowania i weryfikacji zdobytych informacji. Ponadto respondenci zasygnalizowali nieufność w stosunku do informacji przekazywanych przez media (42,8%). Pozostałe rozkłady odpowiedzi przedstawiają rysunki 11 i 12.

W opinii respondentów najłatwiej jest pozyskać te dane i informacje, które pochodzą ze statystyki publicznej, a także dotyczące aktualnych cen towarów i usług, kredytowania, kursów walut, inwestycji w regionie oraz informacji dotyczących konkurencji. Część przedsiębiorców zadeklarowała, iż wszystkie dane są łatwo dostępne.

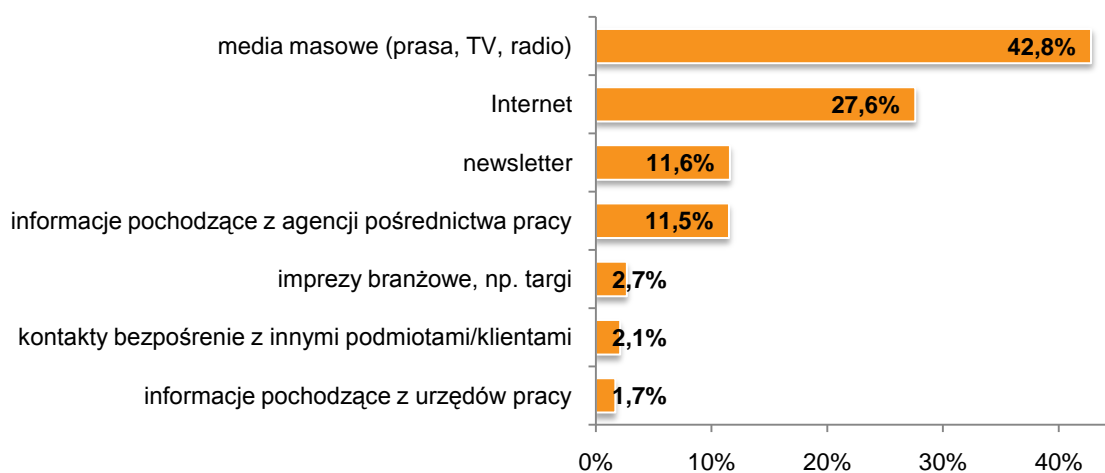
Natomiast jeśli chodzi o informacje, które zdaniem przedsiębiorców najtrudniej jest pozyskać, to najczęściej wspomnianymi były aktualne bazy danych osobowych, bądź bazy przedsiębiorstw, a także informacje dotyczące obowiązujących interpretacji przepisów prawnych, dofinansowań unijnych, nowości technologicznych oraz prognozowanych cen produktów i usług.

Rysunek 11. Które ze źródeł jest Pana/i zdaniem najbardziej rzetelne i użyteczne?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

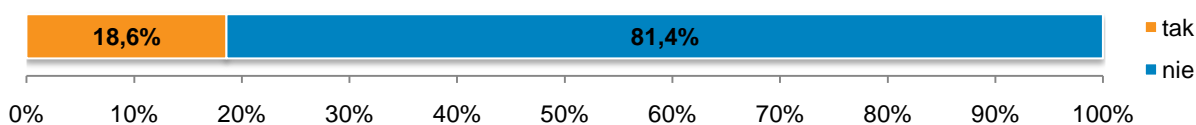
Rysunek 12. Które ze źródeł Pana/i zdaniem jest najmniej rzetelne i użyteczne?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jak wynika z analizy zebranego materiału badawczego, zdecydowana większość badanych przedsiębiorców, tj. 81,4% nie udostępnia danych i informacji innym podmiotom (rysunek 13).

Rysunek 13. Czy gromadzone przez Pana/ią dane i informacje są udostępniane innym podmiotom?

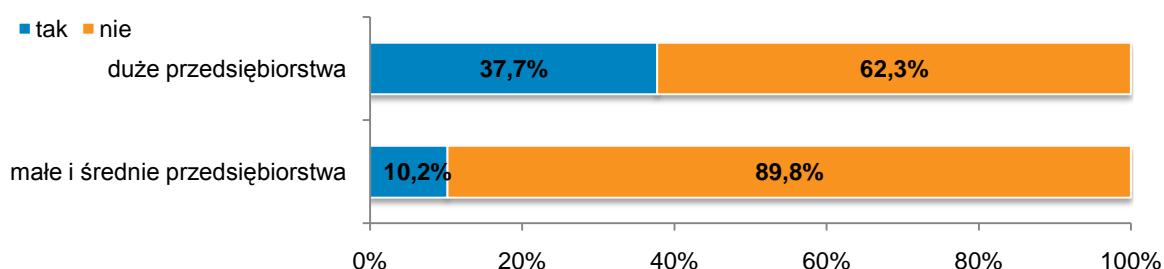
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Analizując skłonność przedsiębiorstw według wielkości do udostępniania gromadzonych danych innym podmiotom, należy stwierdzić, iż podobnie jak w przypadku wcześniej omówionych powiązań, tak też i w tym przypadku przedsiębiorstwa duże znacznie częściej udostępniają gromadzone przez siebie dane (37,3% przedsiębiorstw dużych udostępnia dane), natomiast zaledwie co dziesiąte przedsiębiorstwo z sektora małych i średnich udostępnia dane zdobyte na własną rękę (10,2%) (rysunek 14).

Na tej podstawie można wnioskować, iż istnieje zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a skłonnością do udostępniania danych.

Najczęściej udostępnianymi informacjami są te, które dotyczą zatrudnienia w badanych firmach (m.in. liczba osób zatrudnionych, liczba wolnych miejsc pracy), a także dotyczące obecnie realizowanych inwestycji i planów inwestycyjnych, rynku zbytu oraz ogólnej działalności firmy.

Rysunek 14. Czy gromadzone przez Pana/ią dane i informacje są udostępniane innym podmiotom? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

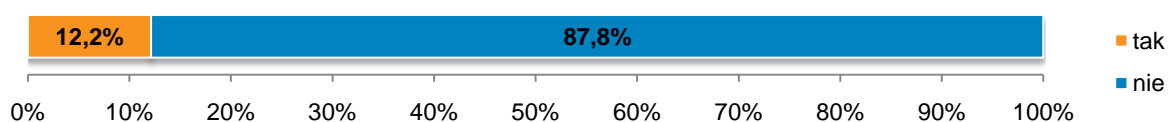

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Luki informacyjne

Kolejna część skierowanego do przedsiębiorców kwestionariusza wywiadu dotyczyła luk informacyjnych wielkopolskich pracodawców. W pierwszej kolejności respondenci zostali poproszeni o wskazanie czy w działalności przedsiębiorstw, które reprezentują brakuje jakichś danych i informacji. Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż 87,8% badanych nie deklaruje niedoborów informacyjnych (rysunek 15).

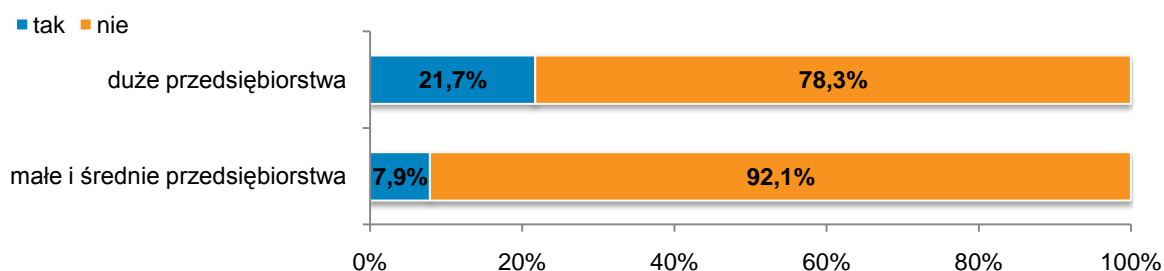
Rysunek 15. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności Pana/i przedsiębiorstwa?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Na podstawie analizy zależności pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a odczuwanymi brakami informacyjnymi, należy stwierdzić, iż większy odsetek przedsiębiorstw dużych odczuwa w tym zakresie deficyt (21,7% dużych firm) (rysunek 16).

Rysunek 16. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności Pana/i przedsiębiorstwa? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

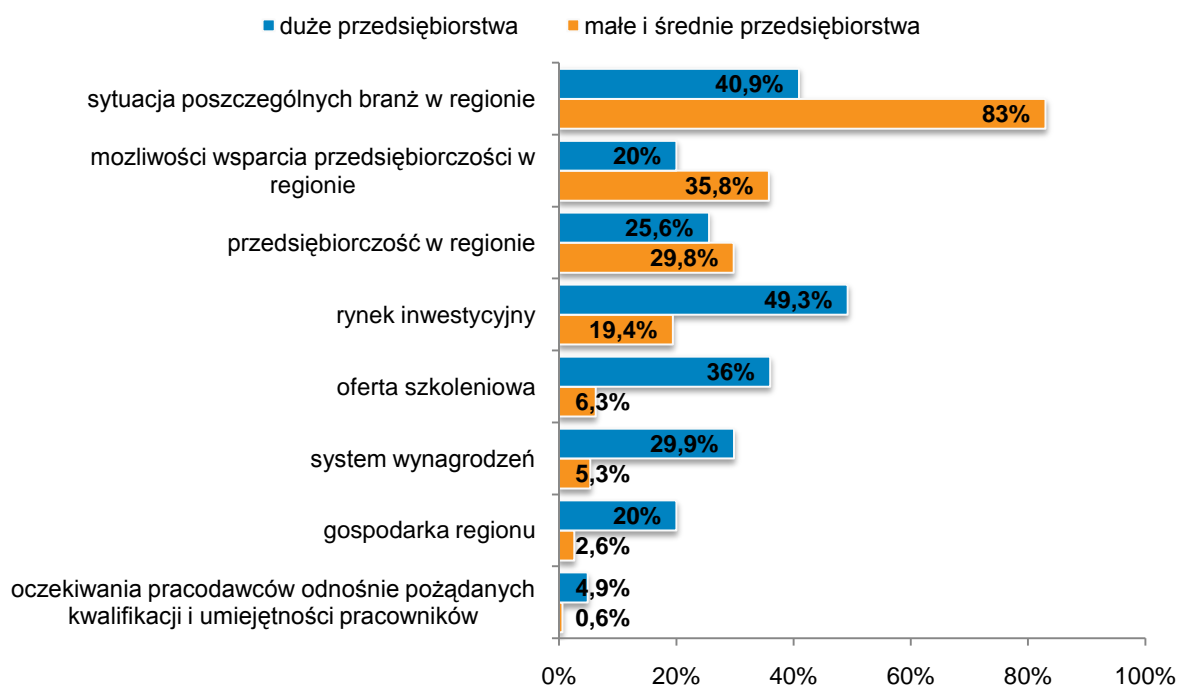
Kolejne pytanie dotyczyło wskazania badań, analiz oraz prognoz, które są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania badanych przedsiębiorstw. Spośród wszystkich wymienionych w kafeterii odpowiedzi obszarów badawczych, najczęściej wskazywano „sytuacja poszczególnych branż w regionie”, następnie „możliwości wsparcia przedsiębiorczości w regionie”, „przedsiębiorczość w regionie” i „rynek inwestycyjny”. Ponadto respondenci wskazywali również na inne niż podane w kafeterii odpowiedzi, które dotyczyły działalności firmy oraz uzależnione były od profilu przedsiębiorstwa. Są to w głównej mierze te związane z rynkiem zbytu, konkurencją oraz zapotrzebowaniem na produkty i usługi.

Analizując rodzaje badań, analiz i prognoz według zapotrzebowania w poszczególnych klasach wielkości przedsiębiorstw, można zauważyć, iż zarówno w firmach dużych, jak i małych oraz średnich występuje największe zapotrzebowanie na analizy dotyczące sytuacji poszczególnych branż w regionie (firmy duże – 40,9%; firmy małe i średnie – 83%) (rysunek 17). Ponadto nie jest możliwe wyróżnienie analiz konkretnych branż, które są szczególnie interesujące dla pracodawców w regionie z tego względu, iż w większości przypadków, respondenci oczekują pogłębionych analiz branż, w których działają ich firmy, a także tych, które są najbardziej konkurencyjne dla prowadzonych przez ich przedsiębiorstwa działalności. Zatem można stwierdzić, iż analizy wszystkich branż są istotne z punktu widzenia uzupełnienia niedoborów informacyjnych wielkopolskich firm.

Na podstawie analizy zależności między wielkością przedsiębiorstwa a zapotrzebowaniem na określony rodzaj analiz, badań czy prognoz można stwierdzić, iż w firmach dużych występuje zapotrzebowanie głównie na wymienione wyżej analizy branżowe (40,9% firm dużych), a także dotyczące rynku inwestycyjnego (49,3% firm dużych). Jest to uzasadnione z tego względu, iż głównie firmy duże podejmują działalnością inwestycyjną w regionie. Podejmowanie inwestycji przez firmy małe i średnie jest relatywnie rzadszym zjawiskiem z tego też względu, firmy z sektora małych i średnich przedsiębiorstw są zainteresowane innego rodzaju analizami. Respondenci wymieniali przede wszystkim: możliwości wsparcia przedsiębiorczości w regionie (35,8% firm małych i średnich) czy też ogólnie rozumiana analiza przedsiębiorczości w regionie (29,8% firm małych i średnich). Są to bowiem analizy tworzone głównie z myślą o sektorze małych i średnich firm.

Istnieje zatem ścisła zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa a rodzajem badań, analiz i prognoz, na które przedsiębiorstwa wykazują największe zapotrzebowanie.

Rysunek 17. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

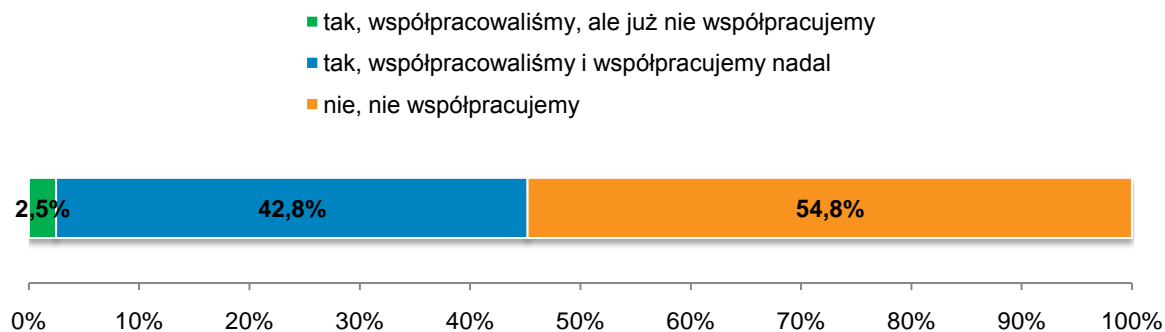

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Współpraca w zakresie wymiany informacji

W kolejnej części kwestionariusza wywiadu poruszony został temat współpracy w zakresie wymiany informacji między badanymi przedsiębiorcami, a innymi podmiotami (tj. innymi przedsiębiorstwami, instytucjami, organizacjami, itp.). Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż ponad połowa (54,8%) przedsiębiorców nie współpracuje z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądanых informacji (rysunek 18).

Rysunek 18. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje współpracowało bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądanых danych i informacji?

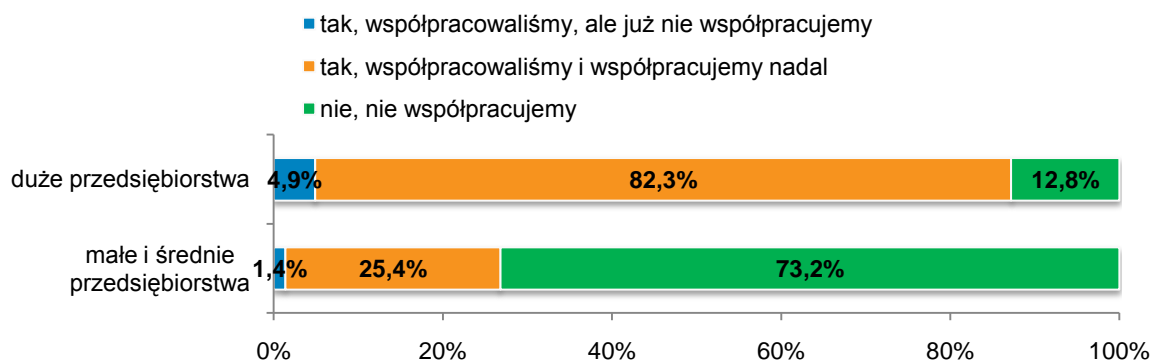

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Analiza zależności między klasą wielkości przedsiębiorstwa, a skłonnością do podejmowania współpracy wykazała, iż firmy duże w większym stopniu podejmują kooperację z innymi podmiotami (82,3% firm dużych; 25,4% firm małych i średnich) (rysunek 19).

Taki stan rzeczy może wynikać m.in. z większej dywersyfikacji działalności w przypadku firm dużych, co automatycznie wymusza konieczność podejmowania współpracy z innymi podmiotami, np.: z firmami dostawczymi.

Rysunek 19. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje współpracowało bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądanych danych i informacji? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

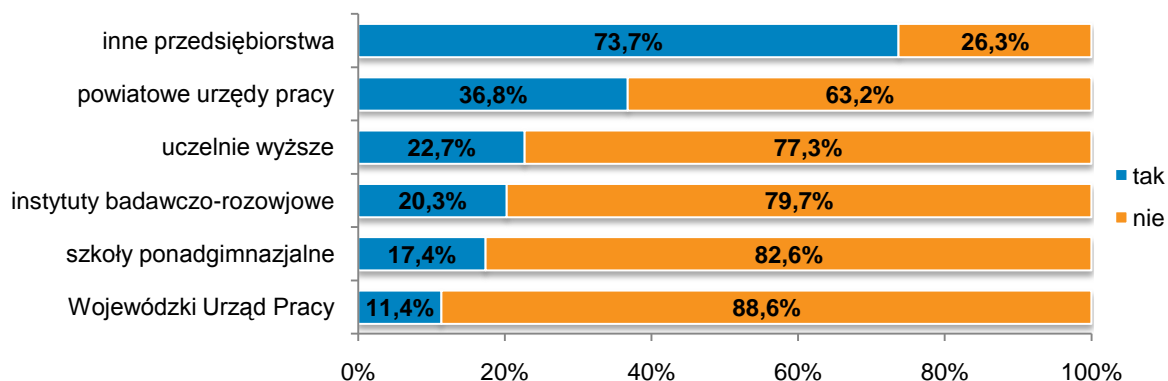

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Spośród tych przedsiębiorstw, które zadeklarowały, że współpracują w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji, zdecydowana większość wskazywała, że owa współpraca w głównej mierze dotyczy innych przedsiębiorstw (73,7%). Najczęściej pracodawcy wymieniają między sobą dane dotyczące cen produktów i usług, realizowanych inwestycji oraz informacje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania firm, tj. dotyczących porady prawnej, księgowości, dofinansowań. Ponadto przedsiębiorcy wymieniają między sobą własne doświadczenia związane z działalnością ich firm.

Respondenci również współpracują z powiatowymi urzędami pracy (36,8%) w zakresie zgłaszania zapotrzebowania na wolne miejsca pracy, organizacji staży, prac interwencyjnych oraz w sprawie dofinansowań stanowiska pracy (rysunek 20).

Rysunek 20. Jakich podmiotów dotyczy ta współpraca?

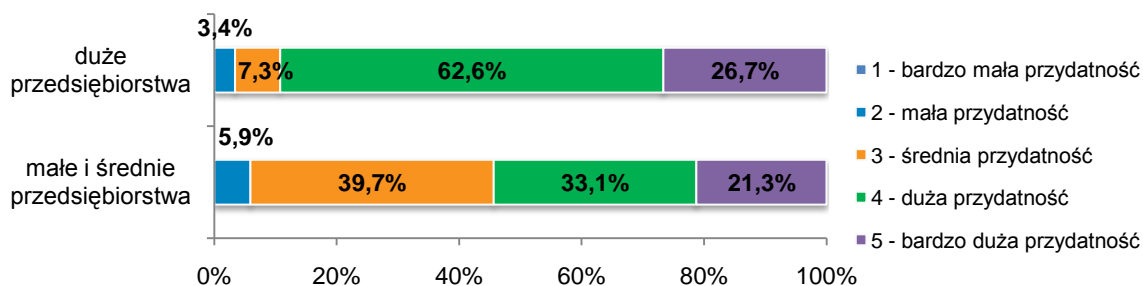
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Przydatność współpracy badanych przedsiębiorstw z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji, na podstawie wyników badania można ocenić jako „dużą” (średnia arytmetyczna z odpowiedzi respondentów wynosi 3,9).

Pozytywne oceny przydatności podejmowanej współpracy wskazywali zwłaszcza przedstawiciele firm dużych (duża przydatność – 62,6% przedstawicieli firm dużych; bardzo duża przydatność – 26,7% przedstawicieli firm dużych).

Jak wynika z analizy rozkładu odpowiedzi, istnieje zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa a oceną przydatności podejmowanej współpracy. Firmy duże lepiej oceniają przydatność współpracy, aczkolwiek zarówno firmy małe i średnie wyraziły opinię, iż przydatność ogólnie rozumianej współpracy z innymi podmiotami czy instytucjami jest dobra (54,4% przedstawicieli przedsiębiorstw małych i średnich oceniło przydatność współpracy jako „dużą” bądź „bardzo dużą” (rysunek 21).

Rysunek 21. Jak Pan/i ocenia przydatność współpracy przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje z innymi podmiotami? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

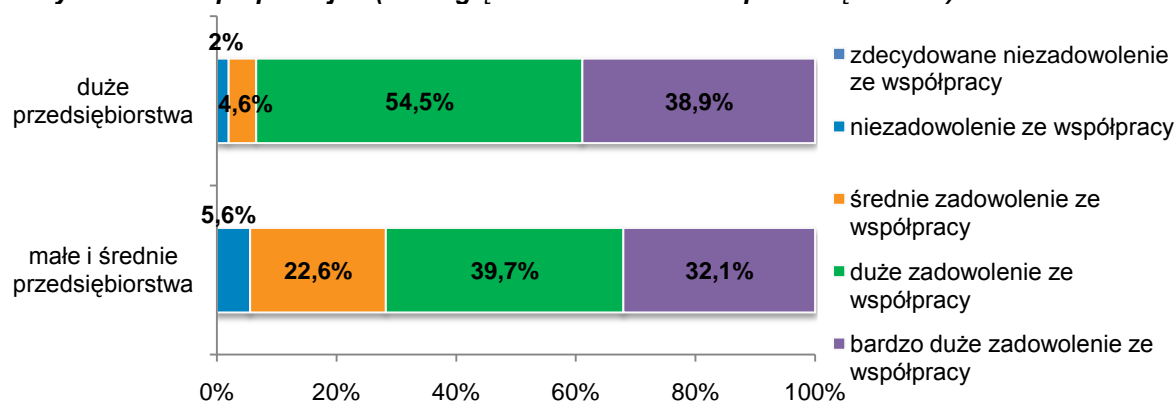

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jeśli zaś chodzi o ocenę przepływu informacji między badanymi przedsiębiorstwami, a innymi podmiotami, to również z odpowiedzi respondentów wynika, iż są oni zadowoleni ze współpracy (średnia arytmetyczna z ocen badanych osób wynosi 4,2).

Analiza zależności pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a oceną przepływu informacji pomiędzy podmiotami współpracującymi wykazała, że firmy duże w większości są w dużym stopniu zadowolone z przepływu informacji (54,5% respondentów wskazało duże zadowolenie ze współpracy; 38,9% bardzo duże). Należy podkreślić, że w firmach małych i średnich także przeważają pozytywne oceny jakości przepływu informacji z tym, że znaczący jest również udział przedsiębiorstw średnio oceniających jakość przepływu informacji pomiędzy firmami, które reprezentowali, a podmiotami, z którymi ich przedsiębiorstwa współpracowały (rysunek 22).

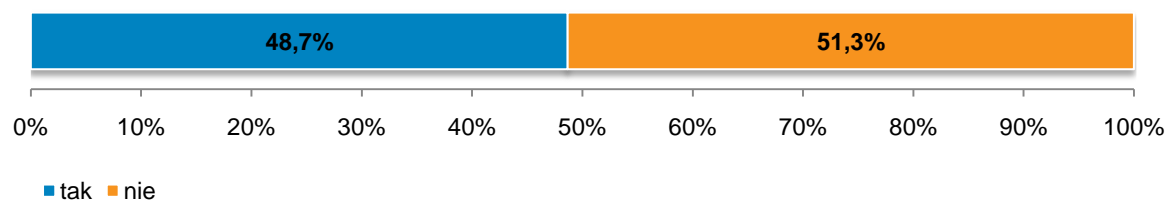
Rysunek 22. Jak ocenia Pan/i przepływ informacji pomiędzy Pana/i firmą a podmiotami, z którymi firma współpracuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż 48,7% przedsiębiorców planuje podjąć współpracę z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji. Biorąc pod uwagę fakt, iż w chwili realizacji badania, ową współpracę zadeklarowało 42,8% przedsiębiorców (rysunek 18), można wnioskować, iż w przyszłości zwiększy się odsetek przedsiębiorstw, które podejmą współpracę w zakresie wymiany informacji (rysunki 23 i 24).

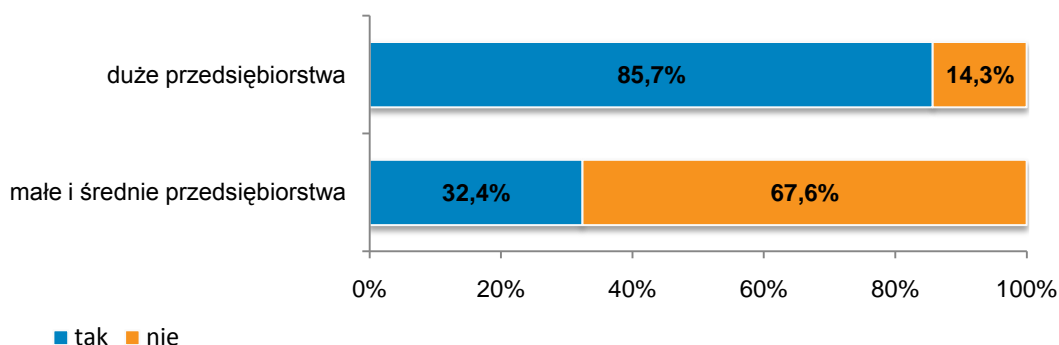
Rysunek 23. Czy w przyszłości zamierza Pan/i kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wśród firm planujących kontynuację bądź podjęcie współpracy z innymi podmiotami przeważają firmy duże (85,7% firm dużych zadeklarowało, iż planuje kontynuować bądź podjąć współpracę w zakresie pozyskiwania pożądaných danych).

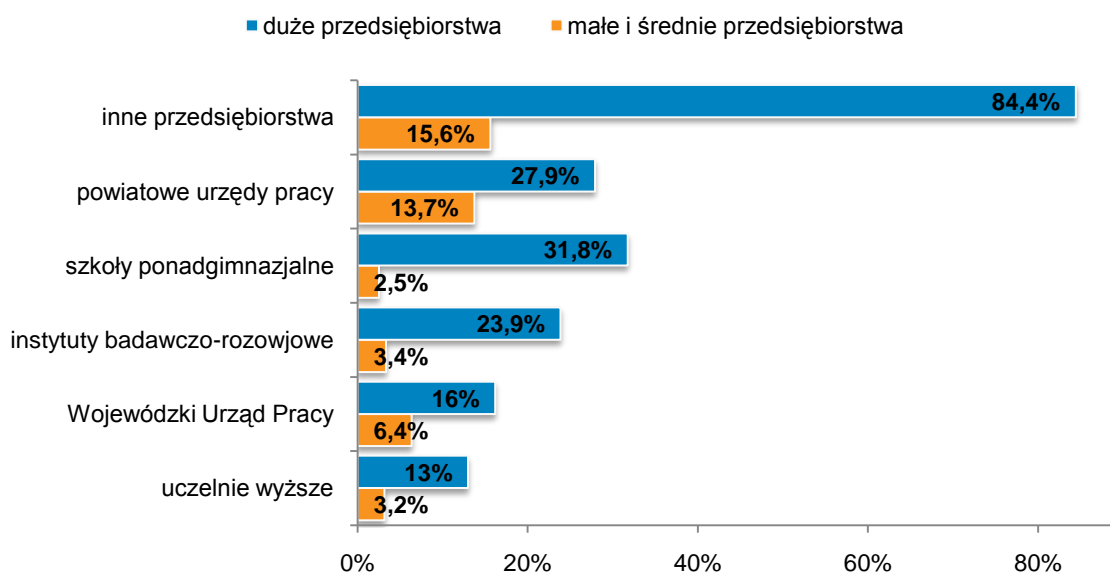
Rysunek 24. Czy w przyszłości zamierza Pan/i kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Analiza zależności pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa a zamiarem kontynuacji, bądź ewentualnego podjęcia współpracy z innymi podmiotami wykazała, że istnieje związek pomiędzy tymi zmiennymi. Przedsiębiorstwa duże wykazują większą skłonność do kontynuowania bądź podjęcia współpracy z innymi podmiotami na rzecz wspólnego pozyskiwania pożądaných danych i informacji (rysunek 25).

Rysunek 25. Jakich podmiotów dotyczyłaby ta współpraca w przyszłości? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii większości przedsiębiorców nie istnieją czynniki, które utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji (45,1%). Jednakże część respondentów uważa, iż jedną z największych barier wpływających na ową współpracę jest zbyt długi okres oczekiwania na informacje (17,4%) oraz brak chęci ze strony innego podmiotu do udzielenia informacji (16,3%). Pozostały rozkład odpowiedzi przedstawia rysunek 26.

Rysunek 26. Jakie czynniki utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

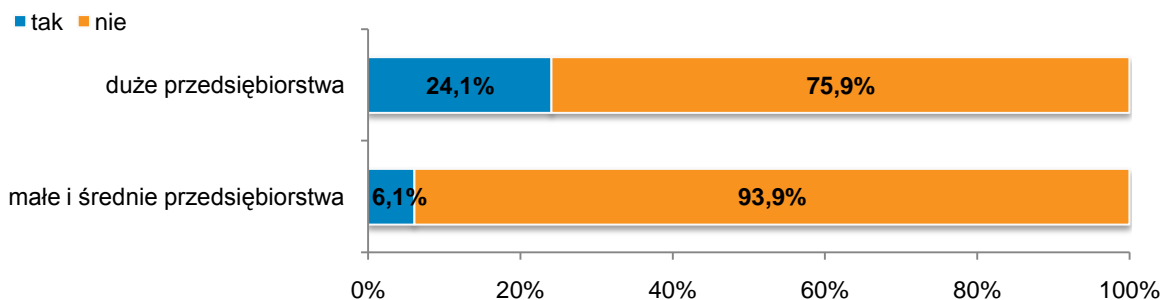
Oczekiwania względem WORP

Ostatnia część kwestionariusza wywiadu dotyczyła oczekiwań pracodawców względem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy. Przedsiębiorcy zostali poproszeni o wskazanie jakie według nich powinny być priorytety Obserwatorium, jakie badania i analizy powinny być prowadzone w ramach WORP oraz w jaki sposób należy je prezentować i udostępniać. Ponadto zadaniem respondentów było również zadeklarowanie czy są gotowi do współpracy z WORP w zakresie udostępniania danych.

Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż 88,4% przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na terenie województwa wielkopolskiego, nie słyszało o realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu projekcie systemowym „Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy”. W związku z tym teleankieter przedstawiał ogólne informacje dotyczące WORP, w celu uzyskanie wiarygodnych wyników badania.

Analiza wykazała, że istnieje związek pomiędzy wspomnianymi zmiennymi. Firmy duże relatywnie częściej słyszały o projekcie systemowym WORP (blisko co czwarta badana duża firma). Natomiast zaledwie 6,1% firm małych i średnich słyszało o tym projekcie (rysunek 27).

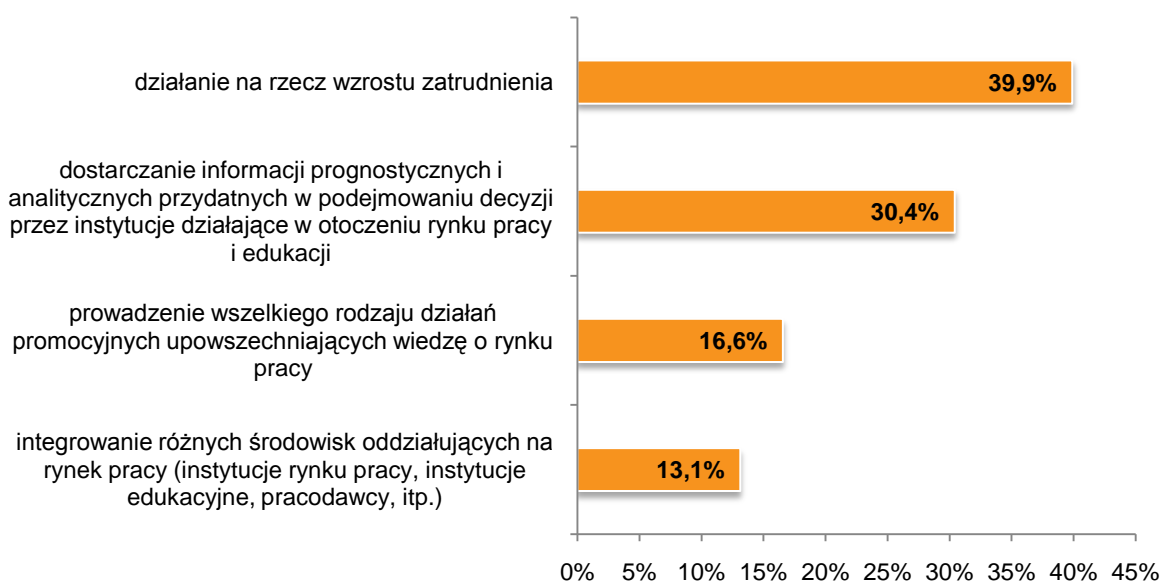
Rysunek 27. Czy słyszał/a Pan/i o projekcie systemowym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu "Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy"? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii największej grupy respondentów (39,9%) Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy powinno w pierwszej kolejności prowadzić wszelkiego rodzaju działania na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie oraz dostarczać informacje prognostyczne i analityczne przydatne w podejmowaniu decyzji przez instytucje działające w otoczeniu rynku pracy i edukacji (30,4%) (rysunek 28).

Rysunek 28. Jakie według Pana/i powinny być priorytety działania Obserwatorium?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

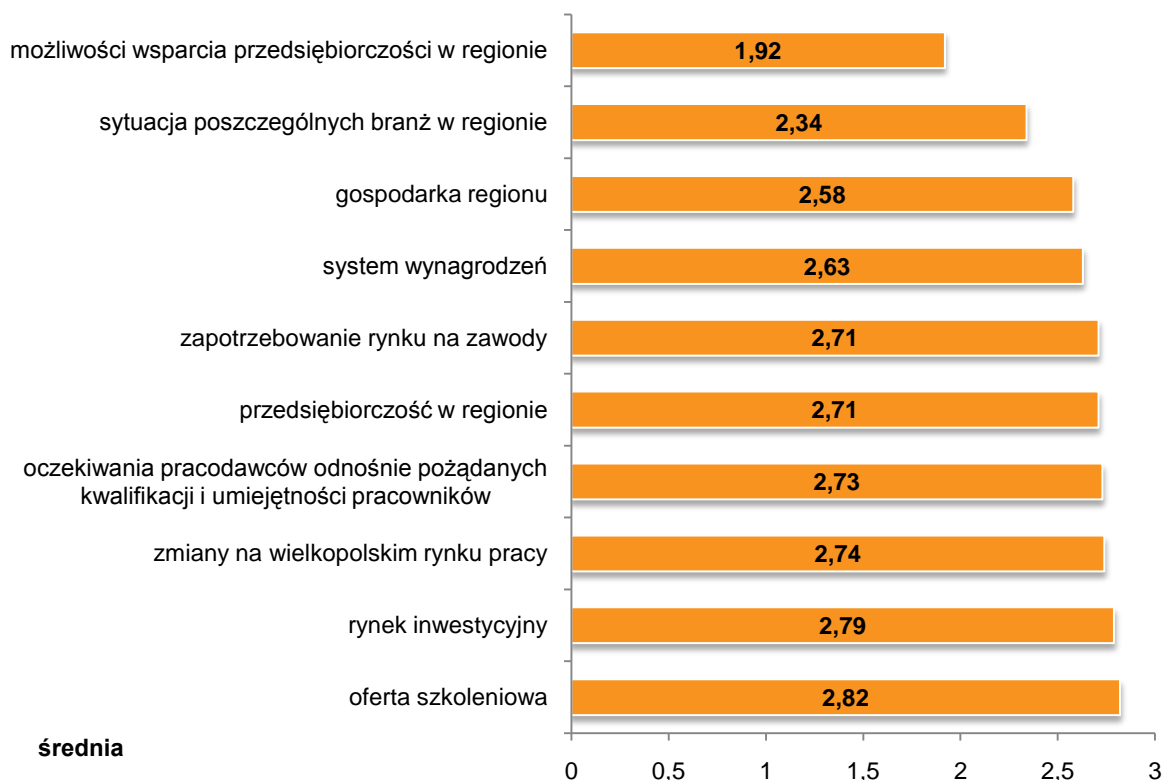
W kolejnym pytaniu respondentom zostały przedstawione przykłady badań i analiz, które mogłyby być realizowane przez Obserwatorium. Dla każdego z potencjalnych obszarów tematycznych określono skalę przydatności od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało bardzo przydatne, zaś 5 – mało przydatne. Poniżej podano zestawienie oceny przydatności potencjalnych obszarów tematycznych badań i analiz.

W pierwszej kolejności obliczona została średnia arytmetyczna ocen dla każdego obszaru tematycznego. Dokonując grupowania czynników na podstawie wyliczonej średniej nadano im określenia: obszar tematyczny bardzo przydatny (od 1 do 1,49), raczej przydatny (od 1,5 do 1,99),

średnio przydatny (od 2 do 2,99), raczej nieprzydatny (od 3 do 3,99) oraz zdecydowanie nieprzydatny (od 4 do 5).

Z analizy zebranego materiału badawczego wynika, iż spośród wszystkich wskazanych w kwestionariuszu obszarów, żadnego z nich zgodnie z odpowiedziami respondentów, nie można uznać za „bardzo przydatny”. Najwyżej oceniony zaś został obszar tematyczny „możliwości wsparcia przedsiębiorczości w regionie” (średnia 1,92). Pozostałe obszary ocenione zostały jako średnio przydatne (rysunek 29).

Rysunek 29. Ocena przydatności obszarów tematycznych badań i analiz

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Podane w kafeterii możliwych odpowiedzi obszary tematyczne zostały różnie ocenione przez respondentów. Respondenci z dużych przedsiębiorstw podane obszary ocenili lepiej niż respondenci z przedsiębiorstw małych i średnich (rysunek 30).

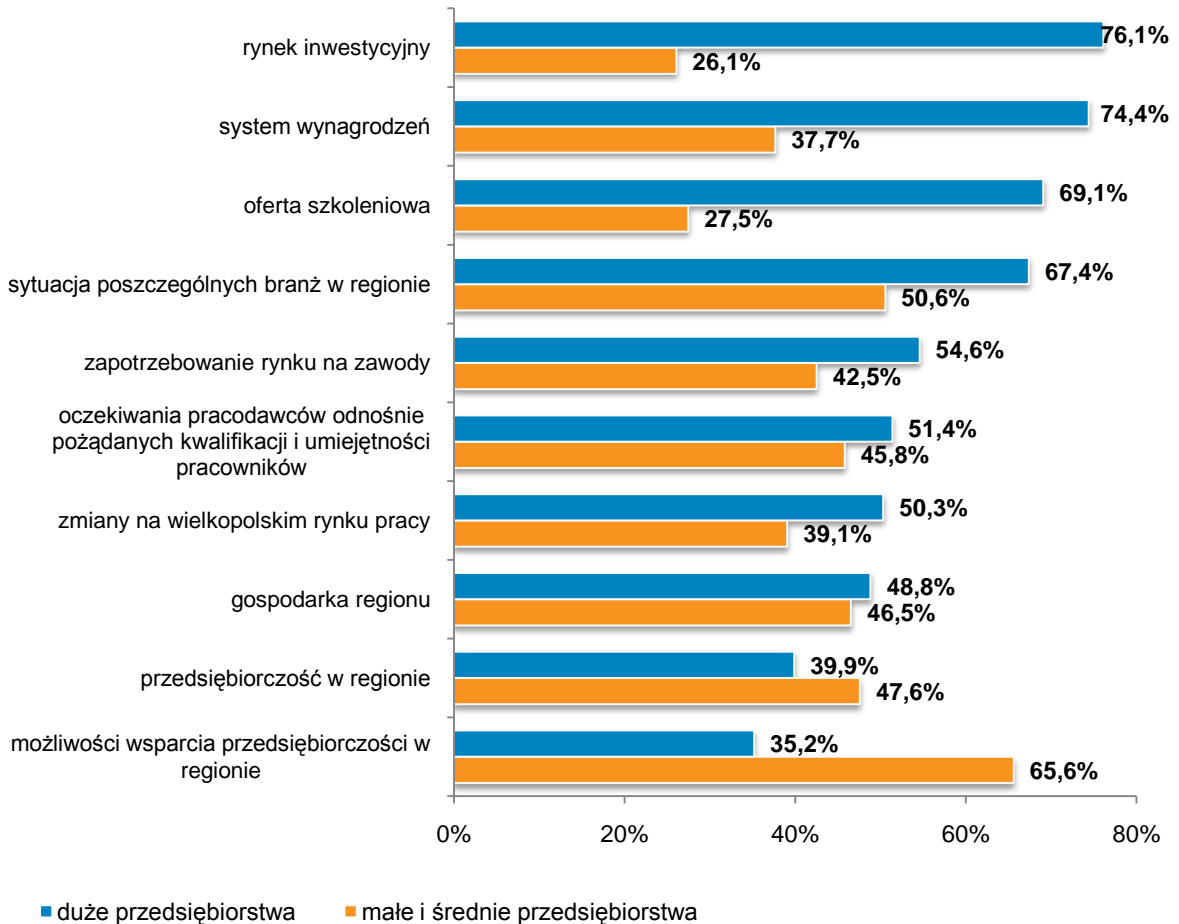
W opinii przedstawicieli dużych przedsiębiorstw najbardziej przydatnymi obszarami są

- rynek inwestycyjny,
- system wynagrodzeń,
- oferta szkoleniowa oraz
- sytuacja poszczególnych branż w regionie.

Natomiast w opinii przedstawicieli małych i średnich firm, najbardziej przydatne są następujące obszary:

- możliwości wsparcia przedsiębiorczości w regionie,
- sytuacja poszczególnych branż w regionie,
- przedsiębiorczość w regionie oraz
- gospodarka regionu.

Rysunek 30. Wskazywane przez przedsiębiorców obszary tematyczne jako „bardzo przydatne” i „raczej przydatne”

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

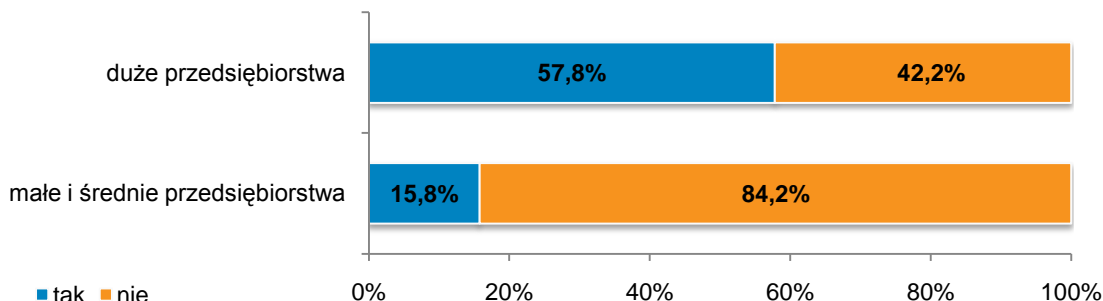
Oprócz wyżej wymienionych przedsiębiorcy wskazywali również na inne obszary, które dotyczą bezpośrednio działalności ich firm. Były to w głównej mierze: badania i analizy dotyczące branż, które reprezentują, konkurencji, możliwości rozwoju branż, wynagrodzenia w branżach, a także kwalifikacje i umiejętności osób pozostających na rynku pracy.

Następnie respondenci zostali zapytani o to, czy przedsiębiorstwa, które reprezentują byłoby gotowe udostępnić gromadzone dane dla WOPR. Wśród firm dużych biorących udział w badaniu, aż 57,8% wyrażało taką opinię. Natomiast jeśli chodzi o firmy małe i średnie, tylko co szósta zadeklarowała, że byłaby gotowa udostępnić gromadzone informacje na rzecz WOPR (rysunek 31).

Analiza zależności pomiędzy zmiennymi wykazała, iż istnieje związek pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a skłonnością do udostępniania danych dla WOPR.

Najczęściej wymienianymi danymi i informacjami, które przedsiębiorcy byłoby gotowi udostępnić są dane dotyczące struktury zatrudnienia w firmach, tj. m.in. liczba osób zatrudnionych, wolne miejsca pracy, a także dane dotyczące ogólnej działalności firmy oraz jej sytuacji na rynku.

Rysunek 31. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje byłoby gotowe udostępnić gromadzone dane dla Obserwatorium? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Badani przedsiębiorcy w głównej mierze oczekują od WORP gromadzenia i udostępniania zbiorczych informacji dotyczących rynku pracy (87,8% wskazań firm dużych; 56,3% wskazań firm małych i średnich) oraz prognozowania zmian na rynku pracy (74,6% wskazań firm dużych; 59,3% wskazań firm małych i średnich) (rysunek 32).

Analiza rozkładu odpowiedzi wykazała, iż istnieje istotna zależność pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa a rodzajem oczekiwań względem WORP. Firmy duże formułują większe oczekiwania względem WORP, co oznacza, że są bardziej zainteresowane działalnością Obserwatorium.

Rysunek 32. Jakie są Pana/i oczekiwania względem WORP? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

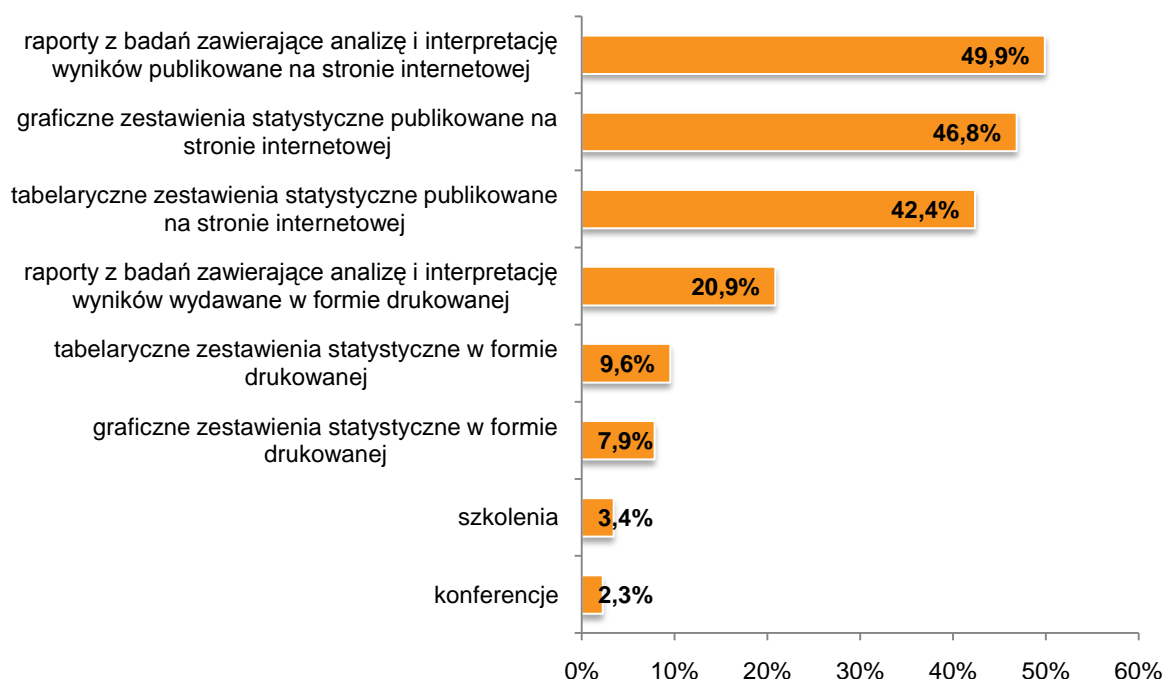
Informacje pozyskane w ramach projektu Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy są upowszechniane, dlatego też istotnymi kwestiami jest forma i kanały udostępniania informacji.

W związku z powyższym respondenci zostali poproszeni o wskazanie najlepszej ich zdaniem formy prezentowania wyników pracy Obserwatorium.

Z badań wynika, iż najbardziej przystępną formą jest przedstawienie efektów prac za pomocą raportów z badań zawierających analizę i interpretację wyników, które publikowane będą na stronie internetowej (49,9%) oraz w postaci graficznych zestawień statystycznych publikowanych w sieci (46,8%). Natomiast najmniej pożądanymi formami upowszechniania prac Obserwatorium są szkolenia i konferencje (rysunek 33).

Analiza rozkładu odpowiedzi nie wykazała zależności pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a preferowaną formą prezentowania wyników Obserwatorium.

Rysunek 33. Jaka jest najlepsza forma prezentowania wyników pracy Obserwatorium?

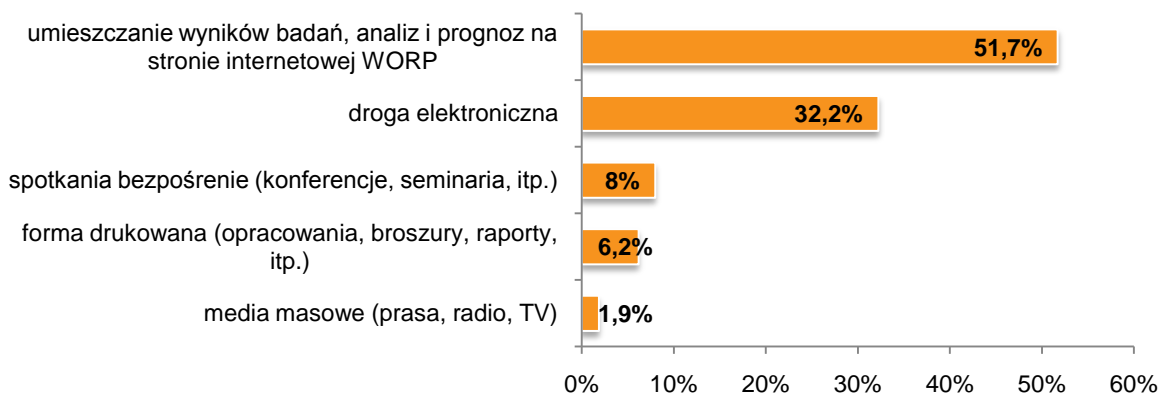

* procent odpowiedzi nie sumuje się do 100, gdyż respondent mógł udzielić więcej niż jedną odpowiedź
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii respondentów najbardziej skutecznym kanałem informacyjnym jest umieszczanie wyników badań, analiz i prognoz na stronie internetowej WORP (51,7%) oraz przekazywanie informacji drogą elektroniczną (32,2%) (rysunek 34).

Analiza rozkładu odpowiedzi nie wykazała zależności pomiędzy wielkością przedsiębiorstwa, a preferowanym kanałem rozpowszechniania wyników badań, analiz i prognoz Obserwatorium.

Rysunek 34. Który z kanałów informacyjnych jest najlepszy do rozpowszechniania wyników badań, analiz i prognoz Obserwatorium?

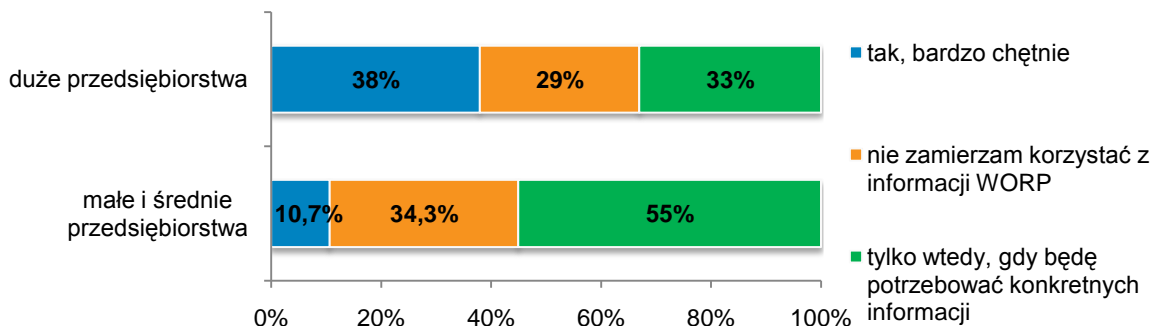

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W ostatnim pytaniu zawartym w kwestionariuszu, respondenci zostali poproszeni o zadeklarowanie czy przedsiębiorstwa, które reprezentują będą korzystały z wyników pracy WOPR.

Z analizy danych wynika, iż większość firm będzie korzystała z informacji WOPR tylko wtedy, gdy będzie potrzebować konkretnych informacji (33% firm dużych oraz 55% firm małych i średnich). Jednocześnie dość duży odsetek osób badanych zadeklarował, iż nie zamierza korzystać z informacji WOPR (29% firm dużych; 34,3% firm małych i średnich) (rysunek 35).

Rysunek 35. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje zamierza korzystać z działań WOPR? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Podsumowanie

Przeprowadzone badania pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków:

1. Zakres wykorzystywanych informacji

- ↳ Najczęściej wykorzystywanymi informacjami przez wielkopolskie małe i średnie przedsiębiorstwa są informacje dotyczące gospodarki i rynku pracy, które są wykorzystywane głównie w celu zwiększenia konkurencyjności tych firm na rynku oraz w celach strategicznych przy podejmowaniu decyzji. Natomiast w przypadku firm dużych wykorzystywanie informacji o gospodarce czy rynku pracy ma na celu przede wszystkim pomóc we wprowadzeniu nowych produktów i/lub usług, czy też w poszukiwaniu kandydatów na wolne stanowiska pracy. Informacje dotyczące rynku pracy w głównej mierze odnoszą się do kwalifikacji i umiejętności potencjalnych pracowników oraz systemu wynagrodzeń w poszczególnych branżach. Jeśli zaś chodzi o informacje dotyczące edukacji to wśród odpowiedzi respondentów najczęściej pojawiały się dane dotyczące kierunków kształcenia, oferty szkoleniowej oraz możliwości pozyskiwania praktykantów i stażystów.
- ↳ Ponad 60% badanych przedsiębiorstw zadeklarowało prowadzenie różnego rodzaju analiz, które w głównej mierze dotyczą funkcjonowania firm, a mianowicie analizy finansowe, sprzedaży, rynku zbytu, jakości, itp. Znacznie mniejszy odsetek firm przeprowadza różnego rodzaju prognozy – są to w większości duże przedsiębiorstwa, które deklarowały iż prowadzone prognozy dotyczą głównie cen, zapotrzebowania na produkty i usługi, rynku zbytu, finansów oraz sprzedaży.
- ↳ Zaledwie co dziesiąte przedsiębiorstwo reprezentowane w niniejszym badaniu prowadziło badania własne. Z analizy materiału badawczego wynika, iż firmy duże są bardziej skłonne do przeprowadzania badań własnych, które dotyczą zwłaszcza: satysfakcji klienta, znajomości marki, satysfakcji pracowników czy też prognoz zapotrzebowania na produkty i usługi. Ponadto respondenci wyrazili opinie, iż nie istnieją większe trudności w realizacji badań własnych.

2. Źródła informacji

- ↳ Źródłem, z którego badani pracodawcy najczęściej korzystają jest Internet. Jednocześnie źródło to posiada zróżnicowaną opinię wśród respondentów, jeśli chodzi o jego rzetelność i użyteczność. Niezbędne dane i informacje pozyskiwane są również poprzez kontakty bezpośrednie z innymi przedsiębiorstwami, instytucjami i organizacjami, a także z klientami. W ocenie respondentów źródła, z których korzystają cechują się dużą, bądź bardzo dużą rzetelnością i użytecznością. Najłatwiejszymi do pozyskania informacjami są te, które pochodzą z statystyki publicznej, dotyczące aktualnych cen usług i towarów, inwestycji w regionie, kredytowania, natomiast trudno dostępne są te informacje, które dotyczą nowości technologicznych, dofinansowań unijnych, obowiązujących interpretacji przepisów prawnych oraz prognozowanych cen usług i towarów. Ponadto respondenci

najczęściej wskazywali, iż ciężko jest dotrzeć do danych teleadresowych innych firm bądź osób fizycznych.

3. Luki informacyjne

- ↳ Większość badanych firm, zadeklarowała, że w ich firmach nie występują niedobory informacyjne.
- ↳ Najbardziej przydatnymi badaniami, analizami i prognozami w opinii respondentów reprezentujących firmy duże są te, które dotyczą sytuacji poszczególnych branż w regionie oraz rynku inwestycyjnego, natomiast przedstawiciele firm małych i średnich oczekują przede wszystkim informacji z zakresu sytuacji poszczególnych branż w regionie, a także szeroko rozumianej przedsiębiorczości (możliwości wsparcia przedsiębiorczości czy przedsiębiorczość w regionie).

4. Współpraca w zakresie wymiany informacji

- ↳ Ponad połowa badanych firm nie współpracuje z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji.
- ↳ Największy odsetek respondentów, którzy współpracują z innymi podmiotami, deklaruje iż kooperuje z innymi przedsiębiorstwami oraz z powiatowymi urzędami pracy. Ponadto do współpracy z innymi firmami czy instytucjami bardziej skłonne są przedsiębiorstwa duże.
- ↳ Najczęściej współpraca ta dotyczy pozyskiwania od innych przedsiębiorstw informacji dotyczących cen produktów i usług, realizowanych inwestycji, porad prawnych lub w zakresie pozyskiwania dofinansowań, a także wymiany doświadczeń. Natomiast współpraca z PUP opiera się głównie na zgłaszaniu wolnych miejsc pracy oraz prac interwencyjnych. Respondenci pozytywnie oceniali przydatność współpracy oraz przepływ informacji pomiędzy firmami, których byli przedstawicielami, a jednostkami, z którymi podejmowano współpracę.

5. Oczekiwania względem WOSP

- ↳ Zdaniem większości przedsiębiorców głównym zadaniem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy powinno być działanie na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie, a także WOSP powinno dostarczać informacje prognostyczne i analityczne przydatne w celu ułatwienia podejmowania decyzji dotyczących rynku pracy w regionie,
- ↳ Przedsiębiorcy oczekują od WOSP w głównej mierze gromadzenia i udostępniania zbiorczych informacji dotyczących rynku pracy oraz prognozowanie zmian na rynku pracy, przy czym większe oczekiwania względem Obserwatorium formułują przedsiębiorstwa duże, co sygnalizuje, iż to właśnie one są najbardziej zainteresowane jego działalnością.
- ↳ Zdaniem większości respondentów WOSP powinno prowadzić badania dotyczące sytuacji poszczególnych branż w regionie oraz możliwości ich wsparcia, kierunki rozwoju branż, a także dotyczące kwalifikacji i umiejętności osób na rynku pracy,
- ↳ Najlepszym sposobem rozpowszechniania rezultatów prac Obserwatorium jest umieszczanie ich na stronie internetowej WOSP w formie raportów zawierających analizę i interpretację wyników badań.

WYNIKI BADANIA JAKOŚCIOWEGO IDI Z PRZEDSIĘBIORCAMI

W badaniu jakościowym przeprowadzonym za pomocą techniki indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) udział wzięło 12 przedsiębiorców. Podczas wywiadów respondenci zostali poproszeni o wskazanie jakie informacje są przydatne dla poprawnego funkcjonowania ich przedsiębiorstw, z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzystają, jak oceniają ich rzetelność i użyteczność, a także jakie według nich powinny być priorytety Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

Zakres wykorzystywanych informacji

W pierwszej części badania respondenci zostali poproszeni o wskazanie rodzajów wykorzystywanych informacji, źródeł z jakich owe informacje pochodzą, a także ich znaczenia w obszarach decyzyjnych.

Jako najbardziej przydatne informacje, w celu realizacji zadań przedsiębiorstwa, większość respondentów uznała te, które dotyczą kwalifikacji i umiejętności osób na regionalnym, a także krajowym rynku pracy. Badani pracodawcy, wskazywali, że informacje dotyczące tego ile osób i w jakich zawodach/o jakich kwalifikacjach, są kluczowe dla rozwoju przedsiębiorstwa

(...) dostępność osób o pożądanym przez nas kwalifikacjach i umiejętnościach, rozumiana przez takie dane dotyczące tego ile takich osób faktycznie jest. Czyli wiedząc ile osób posiada pożądaną przez nas kwalifikację i umiejętności mamy podstawę aby podjąć decyzję czy w Poznaniu możemy przyjąć następnego klienta (...) przyjmując klienta musimy wiedzieć czy Poznań ma w ogóle taki potencjał wśród pracowników z np. biegłą znajomością języka hiszpańskiego (...) (WP3).

Kolejne wskazywane przez respondentów rodzaje wykorzystywanych informacji, z których korzystają przedsiębiorcy dotyczą oczekiwań finansowych potencjalnych pracowników oraz polityki edukacyjnej w regionie jak i w całym kraju. Przedsiębiorcy deklarowali, iż do prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstw potrzebni są odpowiedni pracownicy. Tak więc ważne jest jakie osoby (tzn. z jakim wykształceniem, umiejętnościami) są dostępne na rynku pracy, jak również jakie są ich oczekiwania płacowe. Istotne są również informacje dotyczące oczekiwań potencjalnych pracowników w stosunku do pracodawców w danej branży

(...) jakich mamy kandydatów dostępnych w danej chwili, w danym regionie, bo jesteśmy firmą o zasięgu ogólnopolskim, jakie są też ich oczekiwania płacowe i na ile my jesteśmy w stanie je spełnić, jak kształtuje się w różnych regionach polityka edukacyjna, na ile są to kandydaci, którzy spełniają nasze oczekiwania i czy mogą być dla nas przydatni (...) (WP5).

(...) informacja o poziomie oczekiwań finansowych tych osób (...) czyli tak naprawdę jak mamy kształtować swoje oferty, żeby były one dopasowane do rynku (...) (WP3).

Dla niektórych przedsiębiorstw ważnymi informacjami są te, które dotyczą poziomu bezrobocia w regionie

(...) im większe bezrobocie, tym więcej tu ludzi trafia z niższym doświadczeniem bądź w ogóle spoza branży. Zrobiliśmy rok temu nabór, to zgłaszali się kucharze, ślusarze, czyli ludzie spoza branży. Wyszkolenie pracownika trwa około pół roku, więc im większe bezrobocie to trzeba mocniej trzymać tego pracownika (...) (WP10).

Ponadto respondenci wskazywali również, że korzystają z informacji, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstw jak np. liczba inwestycji w regionie, przetargi oraz informacje dotyczące możliwości wsparcia ze środków Unii Europejskiej.

Wymieniane przez badane osoby rodzaje wykorzystywanych informacji odgrywają ogromną rolę w obszarach decyzyjnych badanych przedsiębiorstw

(...) ma to ogromne znaczenie, bo wiąże się z podjęciem decyzji o inwestycji bądź nie (...) wpływa na działania jakie mamy podjąć. Jeśli potrzeby się zmieniają to tak naprawdę pracodawca powinien dostosowywać się do tych potrzeb, dostosowywać warunki pracy, czy ofertę (...) (WP3).

Pracodawcy uważają, iż wskazywane przez nich informacje są bardzo ważne, gdyż dzięki nim „wiedzą co się dzieje” i mogą dostosowywać się do zmian jakie zachodzą na regionalnym bądź krajowym rynku pracy. Wiedza ta pozwoli na podjęcie adekwatnych do sytuacji działań, czy to związanych z kolejnymi inwestycjami, czy z rozwojem firmy, a także z rekrutacją pracowników

(...) nie wyobrażam sobie, żeby można było działać w oderwaniu od tych informacji (...) musimy wiedzieć co się dzieje, w jaką stronę iść, co zmienić, czy bardziej postawić na to, że kandydaci będą dla nas gotowi, czy my musimy się tutaj dostosować bo kandydaci nie są gotowi i my musimy ich w pewne kompetencje wyposażyć i pytanie w jakie, czy jesteśmy w stanie sami to zrobić, czy musimy posilkować się jakimiś firmami zewnętrznymi (...) (WP5)

(...) do dostosowania naszej oferty do oczekiwań kandydatów, do dostosowanie się do sytuacji na rynku (...) (WP6)

(...) cenne są te informacje, na podstawie których mogę zaplanować zatrudnienie (...) jest to związane z zamówieniami i z całą działalnością firmy. Jeżeli nie mam informacji, czy są bądź będą osoby, które mogę zatrudnić, to wpływa to na całe zamówienie oraz na decyzję czy podjąć dane zlecenie (...) (WP8).

Przedsiębiorcy, którzy wzięli udział w wywiadach wskazywali również, iż wykorzystują informacje dotyczące sytuacji danej branży w regionie, aby sprawdzić czy ich firma ma szansę się rozwijać oraz z jak dużą i silną konkurencją musi się zmierzyć. Na tej podstawie przedsiębiorcy przyjmują strategię działania na najbliższe lata, tak aby ich firmy z roku na rok stawały się coraz bardziej konkurencyjne

(...) aby sprawdzić czy skutecznie działamy i czy mamy szansę na rozwój (...) (WP4).

Respondenci zostali także poproszeni o wskazanie źródeł informacji, z których korzystają. W większości przedsiębiorcy wskazywali, że w celu pozyskania niezbędnej wiedzy najczęściej korzystają z takich źródeł jak: Internet, prasa branżowa, informacje pochodzące z powiatowych urzędów pracy, agencji zatrudnienia, firm pośrednictwa pracy tymczasowej, uczelni oraz Głównego Urzędu Statystycznego, a informacje pozyskiwane poprzez kontakty bezpośrednie

(...) ja zazwyczaj takie informacje pozyskuję korzystając z GUS'u, z informacji dostępnych na stronach internetowych urzędów pracy (...) czasami jak się uda to z wywiadu z pracownikiem urzędu. Nie zawsze jest taka możliwość, ale wtedy kiedy jest, no to korzystamy z takiej informacji (...) (WP3)

(...) tylko i wyłącznie z Powiatowego Urzędu Pracy (...) (WP8)

(...) mamy zaprenumerowaną prasę (...) (WP2)

(...) głównie portale internetowe (...) (WP1)

(...) uczelnie wyższe, szkoły ponadgimnazjalne (...) (WP10).

W opinii respondentów dane pochodzące z wyżej wskazanych źródeł są w głównej mierze rzetelne i użyteczne. Niektórzy z przedsiębiorców zwracali jednak uwagę na fakt, iż większość pozyskiwanych danych jest zbyt ogólna, dlatego też niekiedy pozyskane dane należy poddać weryfikacji i szczegółowej analizie

(...) dostępne są dane ogólne – taki a taki procent jest kobiet, taki a taki mężczyzn, taki a taki absolwentów, ale tak naprawdę nie ma podziału na to jacy są to absolwenci, z jakich uczelni/kierunków, tego już nie wiadomo (...) (WP3)

(...) informacja sama w sobie jest wartościowa, natomiast możliwe, że czasami brak, jak gdyby szczegółów tego, co ta informacja za sobą niesie (...) (WP1)

(...) nie opieramy się na jednym źródle. Sami też obserwujemy pewne trendy i ta informacja którą pozyskujemy z zewnątrz jest przez nas weryfikowana (...) (WP5)

(...) pozyskane dane ja uzupełniam o swoje wnioski i obserwacje, ale tak naprawdę nie wiem czy są one słuszne (...) (WP3)

Dalsza część wywiadu dotyczyła niedoborów informacyjnych w badanych przedsiębiorstwach. Zdecydowana większość respondentów znów wskazywała na fakt braku informacji dotyczących podaży na rynku pracy, tzn. pracodawcy uskarżają się na brak informacji dotyczących tego jakimi kwalifikacjami i umiejętnościami cechują się osoby będące na rynku pracy. Ważną kwestią jest również mobilność osób pozostających na rynku pracy.

(...) dane dotyczące kandydatów z pożądanymi kwalifikacjami i kompetencjami (...) możliwość dotarcia do osób zaraz po uniwersytecie bądź innej szkole wyższej, którzy posiadają takie kompetencje, których potrzebujemy (...) (WP6)

(...) ilość dostępnych osób, którzy posiadają pożądaną przez nas kwalifikację i umiejętności, a także ich oczekiwania płacowe, ilość absolwentów (...) a także ich mobilność, jeśli chodzi o wyjazdy za granicę. Na dzień dzisiejszy nie wiadomo czy młodzież w Poznaniu jest chętna do wyjazdów za granicę (...) (WP3)

Część respondentów wskazywała na problemy związane z brakiem spójności w przepisach prawa oraz brakiem poprawnej ich interpretacji

(...) owszem są takie obszary, ale to nie tyle niedobory informacyjne co konstrukcja prawa z jaką mamy do czynienia (...) (WP2)

(...) nazwałbym to niepotrzebnie powstającym zamieszaniem informacyjnym, brak spójności w przepisach (...) takie zawirowanie w przepisach, które wręcz czasami uniemożliwia rozsądne planowanie czy podejmowanie decyzji (...) (WP11).

Obszary tematyczne badań, jakie mogłoby przygotowywać WORP

Następnie badani poproszeni zostali o wskazanie najistotniejszych obszarów, jakie powinny być prowadzone przez Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy, które z nich wiążą się z zadaniami realizowanymi przez przedsiębiorstwo i które są wykorzystywane dla realizacji zadań.

Respondenci otrzymali listę obszarów badawczych, na której widniały m.in. takie obszary jak:

- ✓ oczekiwania pracodawców odnośnie zawodów, zapotrzebowanie na kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, profil pożądanego pracownika,
- ✓ zawody deficytowe i nadwyżkowe, zawody przeszłościowe,
- ✓ analiza ofert pracy,
- ✓ monitoring rynku pracy w skali województwa, monitoring rynku pracy w skali powiatu, zmiany na wielkopolskim rynku pracy, prognoza rynku pracy,
- ✓ analiza kierunków kształcenia, losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, polityka edukacyjna w regionie, specyfika zatrudniania absolwentów,
- ✓ potrzeby szkoleniowe, efektywność szkoleń, mobilność przestrzenna i zawodowa osób w wieku produkcyjnym, podnoszenie kwalifikacji w różnych grupach wiekowych,
- ✓ struktura bezrobocia, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy, osoby niepełnosprawne na rynku pracy, sytuacja kobiet na rynku pracy, bezrobocie na obszarach wiejskich,
- ✓ gospodarka regionu,
- ✓ sytuacja wielkopolskich przedsiębiorców, aktywność inwestycyjna/rynek inwestycyjny, zmiany w przedsiębiorstwach, przedsiębiorczość w regionie oraz możliwości wsparcia przedsiębiorczości, sytuacja poszczególnych branż w regionie,
- ✓ sytuacja pracowników, analiza zatrudnienia według kwalifikacji i umiejętności.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie, które z wyżej wymienionych obszarów badawczych ich zdaniem, są wykorzystywane podczas realizacji zadań przedsiębiorstw, które reprezentują. W wypowiedziach badanych bardzo często pojawiała się odpowiedź, iż wszystkie obszary badawcze są istotne

(...) najmniej ważne? ciężko powiedzieć, bo każde z nich ma wpływ na coś (...) (WP3).

Uczestnicy wywiadów podkreślali, iż trudno jest wybrać te najbardziej priorytetowe. Mimo to przedsiębiorcy szczególnie zwracali uwagę na kwalifikacje, kompetencje i umiejętności potencjalnych pracowników

(...) kwalifikacje, kompetencje i umiejętności - dane na ten temat są bardzo istotne, dlatego, że nie mamy informacji, jacy absolwenci, jakich zawodów, pojawiają się na rynku (...) (WP8).

Pracodawcy bardzo często podczas wywiadów wskazywali na fakt, iż aby podejmować różnego rodzaju inwestycje, bądź podejmować kolejne zlecenia, muszą dysponować odpowiednią kadrą. W związku z tym, podczas wywiadów zgłaszali, iż dobrym rozwiązaniem byłoby stworzenie bazy, w której zamieszczane byłyby oferty osób, które poszukują pracy. W ten sposób przedsiębiorcy wiedzieliby jaką obrać strategię planując rozwój firmy

Kwalifikacje, kompetencje i umiejętności potencjalnych pracowników łączą się z kolejnymi wymienianymi przez respondentów, istotnymi obszarami badawczymi, a mianowicie z ofertą szkoleniową i absolwentami szkół ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych

(...) potrzeby szkoleniowe są też istotne, bo nie wykluczone jest też, że niekoniecznie musimy mieć absolwentów w konkretnym zawodzie czy profesji, ale możemy ich wyszkolić (...) praktyka pokazuje, że jest u nas dużo osób

zatrudnionych, którzy nie mają wykształcenia w wymaganym kierunku, ale są doświadczonymi pracownikami właśnie z takich wyszkoleń (...) (WP8)

(...) jakaś większa współpraca, czy wpływ oczekiwań pracodawców na kierunki kształcenia. To jest jedną z większych bolączek polskiego rynku pracy - Obserwatorium mogłoby spełniać rolę pośrednika (...) (WP5)

Sytuacja wielkopolskich pracodawców oraz gospodarka regionu również jest istotnym obszarem badawczym, dla części osób biorących udział w badaniu. Wskazywali oni bowiem na fakt, iż wiedza ta mogłaby ukazać czy lepsza bądź gorsza sytuacja przedsiębiorstw uwarunkowana jest ogólną sytuacją na regionalnym, krajowym lub też światowym rynku, czy wynika ona z nieumiejętnego prowadzenia czy zarządzania firmą. Ważnymi obszarami są również te dotyczące aktywności inwestycyjnej i rynku inwestycyjnego, a także przedsiębiorczości i możliwości jej wsparcia

(...) inwestycje, gospodarka regionu, sytuacja wielkopolskich przedsiębiorstw - to jest bardzo istotne. Daje tło i wtedy wiemy co się dzieje (...) (WP10)

(...) oczywiście przedsiębiorczość w regionie oraz wsparcie przedsiębiorczości w regionie - tutaj wiąże się to ściśle z wizją rozwoju firmy (...) (WP7)

(...) sytuacja wielkopolskich przedsiębiorstw - tak. Zwłaszcza z naszej branży byłaby mile widziana (...) (WP3)

Zdaniem badanych przedsiębiorców wszystkie badania powinny być prowadzone cyklicznie

(...) jednorazowo to nic nie daje, sprowadzi się do tego, że ktoś odhaczy, że zostało przeprowadzone i koniec (...) (WP11)

(...) aby badanie było miarodajne musi być cykliczne. Badanie jednorazowe nie ma sensu. Trzeba mieć skalę porównawczą, jeśli jej nie ma to one nic nie dają (...) (WP4)

Wymiana informacji

Funkcjonowanie wielu podmiotów, czy to instytucji, organizacji czy przedsiębiorstw nierozzerwalnie wiąże się z odpowiednim przepływem informacji pomiędzy tymi podmiotami. Jednak ich efektywność i zakres nie zawsze spełniają najwyższe standardy.

Respondenci zostali również poproszeni o wyrażenie opinii odnośnie przepływu informacji oraz problemów z jakimi stykają się chcąc pozyskać pożądane dane. Zdania przedsiębiorców były podzielone. Część z nich uważała, iż nie ma żadnych problemów z pozyskiwaniem informacji

(...) trzeba szukać (...) osoba, która nie szuka to tych informacji nie znajdzie (...) (WP7)

(...) w tej chwili informacja pozyskiwana jest przez osobiste kontakty lub Internet i jeśli chce się dotrzeć do jakiejś informacji to nie ma z tym problemu (...) (WP2)

(...) współpraca jest dobra, bo mamy obustronne korzyści (...) (WP7)

Natomiast większość respondentów wskazywała na różnego rodzaju trudności:

(...) rynek jest taki, że wszyscy chronią informacje. Zawsze jest kłopot z pozyskaniem informacji (...) (WP10)

(...) czasami główną przeszkodą jest to, że tych informacji po prostu nie ma (...) (WP6)

(...) nie widać żadnych inicjatyw ze strony urzędów, żeby współpracować, przynajmniej z naszą firmą (...) (WP12)

(...) czasem uciekają się do tego „Proszę wystosować oficjalne pismo...” (...) i pismo jest odrzucane (...) więc najpierw inwestujemy czas, bo czekamy na taką odpowiedź, a potem się okazuje, że takiej informacji nie ma (...) więc duże znaczenie ma Internet (...) (WP3)

Następnie przedsiębiorcy zostali poproszeni o wypowiedzenie się na temat propozycji stworzenia systemu zarządzania zasobami informacyjnymi, który w swych zasobach będzie posiadał potrzebne przedsiębiorcom dane i informacje. Respondenci mieli wiele pomysłów, z czego każdy z nich opierał się na platformie internetowej, gdzie zawarte będą wszelkie informacje. Poniżej zaprezentowane zostały wypowiedzi respondentów, które zawierają pomysły na stworzenie takiego systemu i zasad jego funkcjonowania

(...) platforma internetowa - najpopularniejszy sposób pozyskiwania informacji (...) (WP9)

(...) strona internetowa, może być konto dla pracodawcy, gdzie pracodawca może się zalogować, ma swój profil, gdzie na bieżąco ma dostęp do informacji, gdzie może korespondować na przykład z daną osobą reprezentującą instytucję, która jest odpowiedzialna ze tą stroną, gdzie otrzymuje e-maila z informacją, że takie i takie działania są realizowane. Myślę, że jeśli pracodawca będzie miał możliwość utworzenia swojego profilu, to sprawi, że będzie miał silny związek z tą instytucją (...) (WP7)

(...) na zasadzie partnerstwa - czyli stajemy się partnerami tej instytucji. Mamy możliwość zgłaszania swoich potrzeb informacyjnych. No i wtedy takie informacje otrzymujemy (...) (WP3)

(...) strona gdzie wybieram sobie jakie kwalifikacje pracownika mnie interesują i mam listę pracowników, niekoniecznie z ich danymi osobowymi, ale z możliwością kontaktu z nimi (...) (WP4)

(...) przyjazny dla użytkownika (...) (WP5)

W wypowiedziach respondentów pojawiały się również negatywne opinie odnośnie takiego systemu, który zdaniem tych osób nie ma szans na poprawne funkcjonowanie, ze względu na szczegółowość požądanych przez pracodawców informacji

(...) życie mnie nauczyło, że jak coś jest do wszystkiego to jest do niczego i te ogólne systemy, z którymi miałam do czynienia na ogół są zbyt mało precyzyjne w jednostkowych sprawach - i tak trzeba dotrzeć do specjalisty w danej dziedzinie (...) (W2).

Wywiady z przedsiębiorcami zakończyły się pytaniem o chęć udostępniania informacji dla WORP. Większość respondentów zadeklarowała, iż byłaby taka możliwość, ale wszystko zależy od tego, czego owe informacje miałyby dotyczyć, gdyż niektóre z nich są objęte tajemnicą przedsiębiorstwa. Zdarzały się również przedsiębiorcy, którzy absolutnie nie byli zainteresowani współpracą w zakresie wymiany informacji

(...) trudno jest mi się na ten temat wypowiedzieć, gdyż w wielu sytuacjach obowiązuje tajemnica (...) nawet u nas w ramach przedsiębiorstwa pewne sprawy są zarezerwowane dla osób, które się tym zajmują (...) (WP2)

(...) zależy jakie by to miały być informacje, bo część informacji objętych jest tajemnicą służbową (...) natomiast są oczywiście informacje, które dotyczą np. stanu zatrudnienia czy planów zatrudnieniowych (...) są to takie informacje, które absolutnie możemy udostępnić w bliższej i dalszej perspektywie czasowej (...) (WP7)

(...) myślę, że wszystko jest do uzgodnienia (...) (WP11)

(...) myślę, że pewien poziom współpracy będzie możliwy, bo zależy nam na tym, aby obustronnie była korzystna współpraca (...) (WP12)

(...) raczej nie, bo my nie zbieramy żadnych informacji, mamy tylko te dane na swoje potrzeby, ale takich danych nie udostępniamy (...) (WP9)

(...) w ogóle nie biorę czegoś takiego pod uwagę (...) (WP8)

Potrzeby informacyjne wielkopolskich instytucji

WYNIKI BADANIA ILOŚCIOWEGO CATI Z INSTYTUCJAMI

W badaniu udział wzięły następujące instytucje¹:

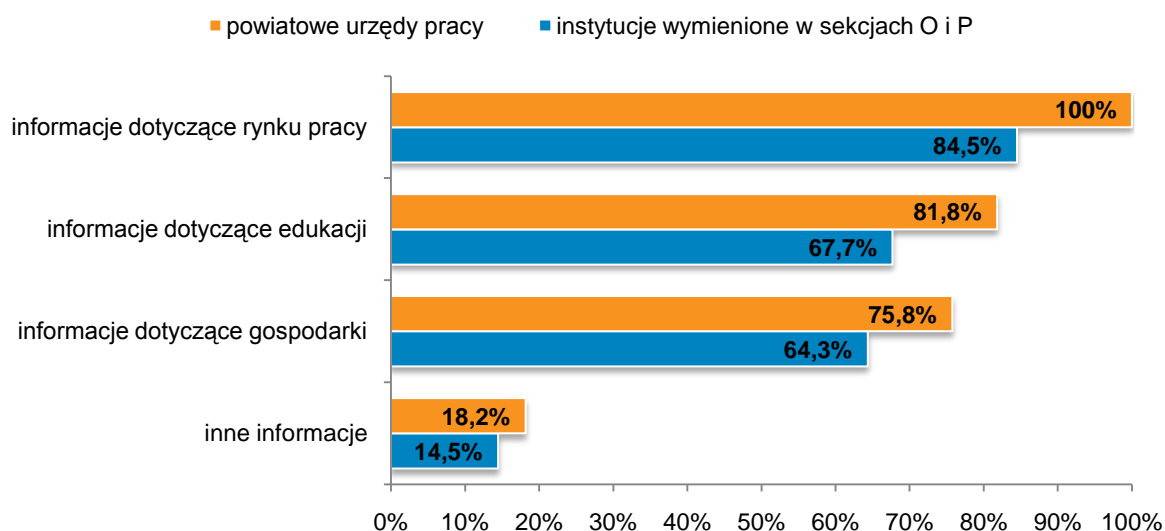
- reprezentujące sekcję „P” - edukacja
- reprezentujące sekcję „O” - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- powiatowe urzędy pracy.

Zakres wykorzystywanych informacji

W pierwszej części kwestionariusza wywiadu, skierowanego do instytucji, zawarte zostały pytania dotyczące wykorzystywanych informacji w badanych instytucjach. Respondenci zostali poproszeni o wskazanie: informacji jakie wykorzystują, czy na ich podstawie prowadzą analizy, prognozy bądź badania własne, a także na jakie trudności napotykają prowadząc, bądź chcąc prowadzić analizy, prognozy i badania własne.

Najczęściej przedstawiciele instytucji do realizacji zadań wykorzystują informacje dotyczące rynku pracy, a następnie edukacji i gospodarki. Niniejsze badanie wykazało, iż zarówno dla instytucji wymienionych w sekcjach O i P, a także dla powiatowych urzędów pracy informacje dotyczące trzech wskazanych obszarów są bardzo istotne, bowiem do realizacji zadań wykorzystuje je zdecydowana większość badanych instytucji (rysunek 36).

Rysunek 36. Wykorzystywane informacje przez poszczególne grupy respondentów

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Większość podawanych odpowiedzi dotyczących wykorzystywanych informacji uzależniona jest od rodzaju instytucji oraz zadań jakie przewiduje dla niej ustawodawstwo. Mimo, iż w badaniu

¹ według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007

udział wzięli reprezentanci różnych instytucji, nader często wykorzystywane przez nich informacje dotyczą tych samych obszarów tematycznych.

Jeśli chodzi o wykorzystywane informacje z zakresu rynku pracy to w głównej mierze dotyczą one:

- różnego rodzaju statystyk dotyczących bezrobocia,
- zapotrzebowania na poszczególne kwalifikacje zawodowe,
- informacje o stażach i pracach interwencyjnych,
- rynku pracy dla absolwentów,
- prognoz i tendencji zmian na rynku pracy,
- zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- zawodów przyszłościowych,

Informacje dotyczące gospodarki najczęściej wykorzystywane wśród badanych instytucji to:

- ogólne wskaźniki gospodarcze,
- sytuacja gospodarcza,
- prognozy i tendencje rozwoju gospodarczego,
- inflacja,
- inwestycje w regionie,
- sytuacja firm z regionu,
- możliwość pozyskiwania nowych inwestorów,

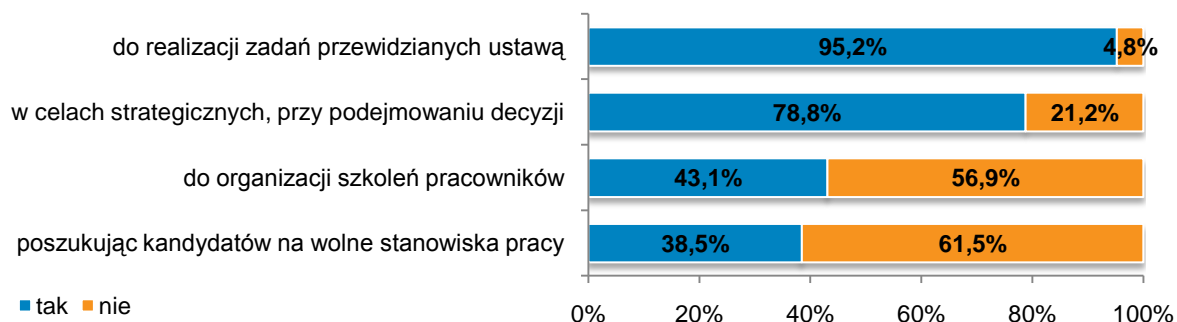
Część respondentów zadeklarowała, iż korzysta również z informacji dotyczących edukacji. W tym zakresie dotyczą one między innymi oferty szkoleniowej oraz informacji dotyczących firm szkoleniowych, a także informacji dotyczących kierunków kształcenia, zarówno ponadgimnazjalnego (zwłaszcza zawodowego) jak i wyższego. Ponadto respondenci wskazywali również na informacje dotyczące prognoz rozwoju szkolnictwa, spraw opiekuńczo - wychowawczych oraz wszelkich statystyk dotyczących uczniów.

Przedstawiciele instytucji, którzy wzięli udział w badaniu deklarowali również, iż do realizacji zadań wykorzystują także informacje dotyczące:

- zmian w przepisach prawa,
- projektów unijnych oraz możliwości dofinansowania działań,
- ogólne dane dotyczące struktury demograficznej,
- pomocy społecznej,
- osób niepełnosprawnych,
- prawa pracy i BHP.

Wskazywane powyżej przez respondentów informacje w większości wykorzystywane są do realizacji zadań przewidzianych ustawą (95,2%), następnie w celach strategicznych, przy podejmowaniu decyzji (78,8%), rzadziej natomiast do organizacji szkoleń pracowników (43,1%) czy poszukując kandydatów na wolne miejsca pracy (38,5%) (*rysunek 37*).

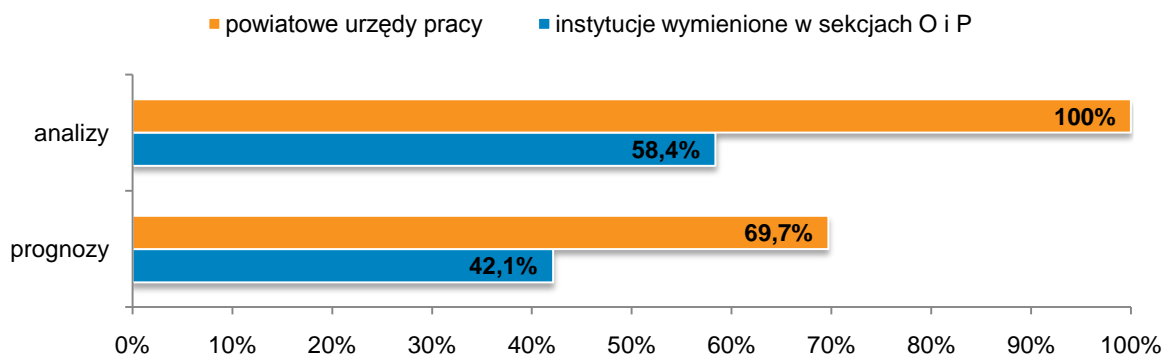
Rysunek 37. W jaki sposób wyżej wymienione przez Pana/ią informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań instytucji, którą Pan/i reprezentuje?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Kolejne pytania dotyczyły tego, czy badane przedsiębiorstwa prowadzą we własnym zakresie jakieś analizy, bądź prognozy. Analiza zgromadzonego podczas badań terenowych materiału wykazała, iż analizy prowadzą wszystkie powiatowe urzędy pracy, natomiast prognozy 69,7%. Spośród pozostałych instytucji, które wzięły udział w wywiadach jedynie 58,4% prowadzi analizy, a 42,1% prognozy (rysunek 38).

Rysunek 38. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadzi jakieś analizy bądź prognozy?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Najczęściej prowadzonymi analizami przez badane instytucje są te związane z działalnością danej instytucji, tak więc najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami były:

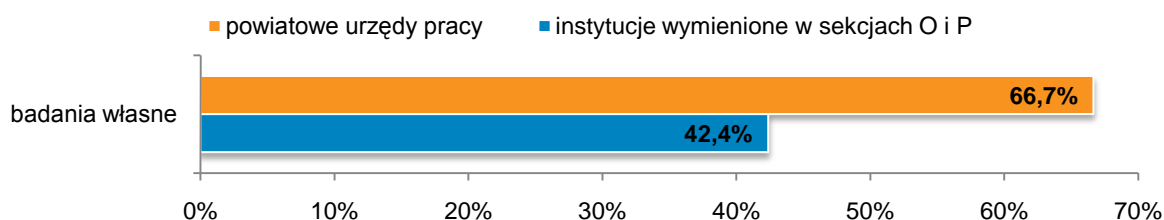
instytucje wymienione w sekcjach O i P	powiatowe urzędy pracy
<ul style="list-style-type: none"> - jakość i wyniki nauczania, - budżet, - losy absolwentów, - zapotrzebowanie na kierunki kształcenia, - analiza zadań bieżących, - finansowa, - skuteczność procesu opiekuńczo - wychowawczego, - poziom kształcenia, - inwestycyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> - poszukiwane zawody, - losy absolwentów, - potrzeby szkoleniowe, - zatrudnienie, - struktura bezrobocia, - zapotrzebowanie na kierunki kształcenia, - skuteczność szkoleń, - zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje i umiejętności, - zawody deficytowe i nadwyżkowe, - oferty pracy.

Jeśli zaś chodzi o prognozy to najczęściej dotyczą one:

instytucje wymienione w sekcjach O i P	powiatowe urzędy pracy
<ul style="list-style-type: none"> - rozwoju gminy/powiatu, - kierunków kształcenia, - zawodów przyszłościowych, - liczby uczniów, - rozwoju szkoły/instytucji, - finansów/budżetu, - losów absolwentów, - zmian demograficznych, - planów szkoleń indywidualnych i grupowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zawodów deficytowych i nadwyżkowych, - zawodów przyszłościowych, - planów szkoleń, - losów absolwentów, - rozwoju lokalnego rynku pracy, - zapotrzebowania na pracowników.

Spośród wszystkich instytucji wymienionych w sekcjach O i P, jedynie 42,4% prowadzi badania własne. Jeśli zaś chodzi o powiatowe urzędy pracy, działalność tę zadeklarowało 66,7% przedstawicieli tychże instytucji (rysunek 39).

Rysunek 39. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadzi badania własne?

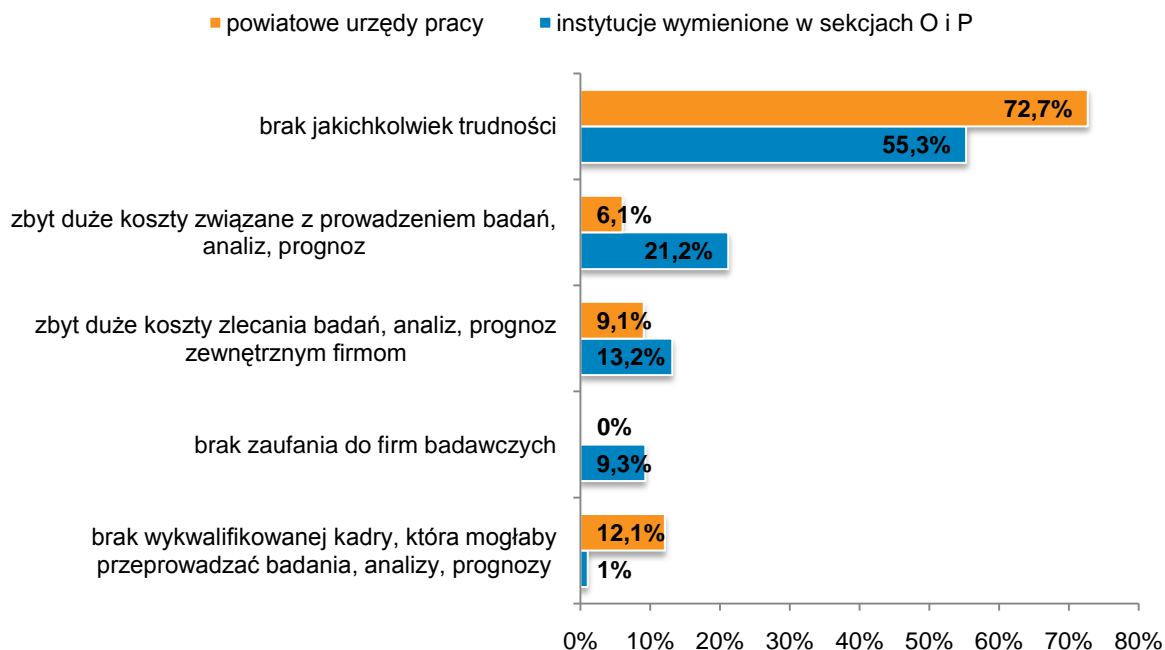
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Prowadzone badania własne najczęściej dotyczą:

instytucje wymienione w sekcjach O i P	powiatowe urzędy pracy
<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyki w działaniach opiekuńczo - wychowawczych, - pożądanym kierunków kształcenia, - środków psychoaktywnych, - perspektyw rozwoju regionu/gminy/powiatu, - jakości nauczania, - pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i umiejętności, - zawodów deficytowych i nadwyżkowych, - skuteczności szkoleń, - tendencji zatrudniania, - sytuacji przedsiębiorstw, - zmian na rynku pracy, - ofert pracy.

Zdecydowana większość respondentów uważa, iż nie napotyka na żadne trudności prowadząc, bądź chcąc prowadzić badania własne, analizy czy prognozy (72,7% powiatowych urzędów pracy oraz 55,3% instytucji wymienionych w sekcjach O i P). W opinii przedstawicieli urzędów pracy największą przeszkodą w prowadzeniu badań własnych, analiz, bądź prognoz jest brak wykwalifikowanej kadry (12,1%), a następnie zbyt duże koszty zlecenia badań, analiz i prognoz firmom zewnętrznym (9,1%). Natomiast w opinii pozostałych instytucji (z sekcji O i P) najbardziej istotną barierą są zbyt duże koszty związane z prowadzeniem badań, analiz i prognoz - bez względu na to czy realizowane są one wewnątrz instytucji (21,2%) czy zlecane firmom zewnętrznym (13,2%). (rysunek 40).

Rysunek 40. Na jakie trudności napotyka instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadząc bądź chcąc prowadzić badania własne, analizy i prognozy?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Źródła informacji

Dalsza część przedstawionego respondentom kwestionariusza wywiadu dotyczyła źródeł informacji, z których korzystają badane instytucje.

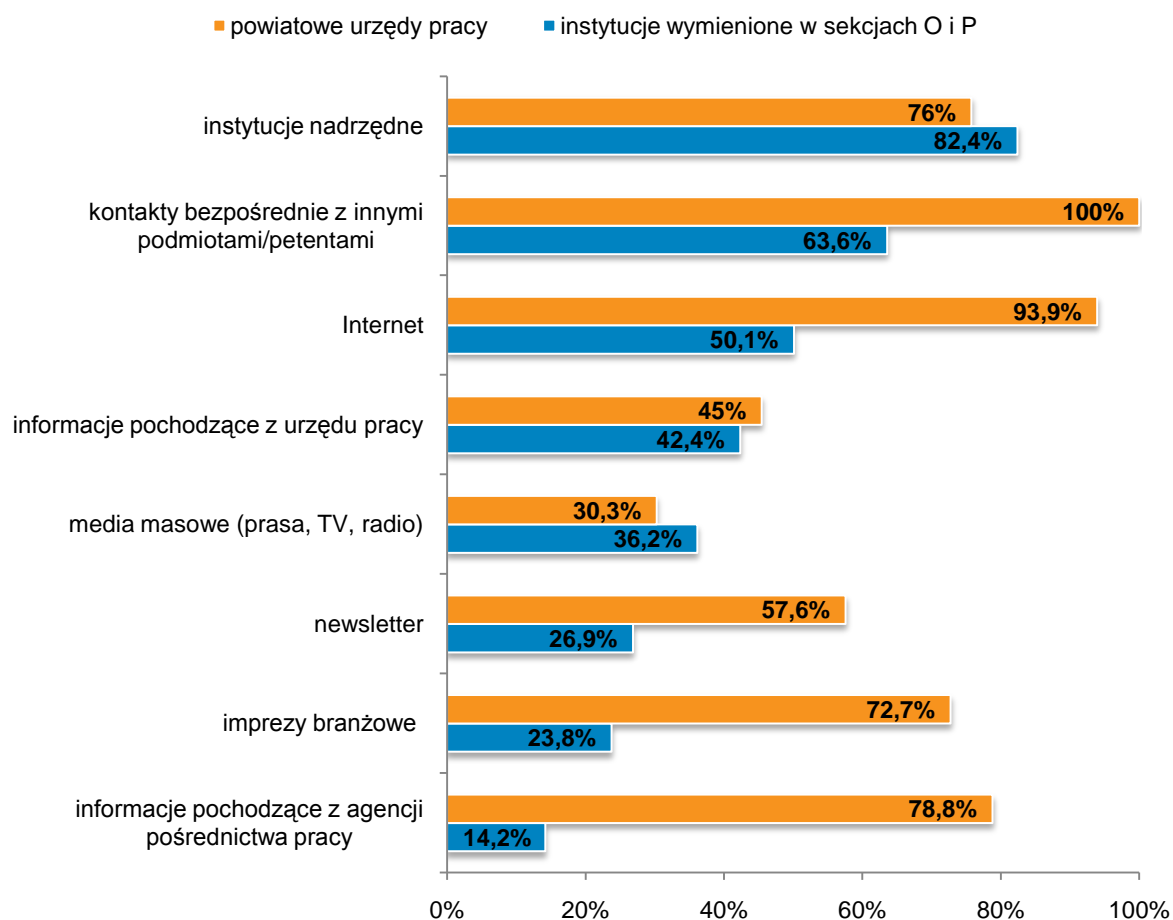
Przeprowadzone badanie wykazało, iż najczęściej wykorzystywanymi źródłami przez powiatowe urzędy pracy są:

- kontakty bezpośrednie z innymi podmiotami (m.in. inne instytucje, organizacje, przedsiębiorstwa), a także z patentami (100%),
- Internet (93,9%)
- informacje pochodzące z agencji pośrednictwa pracy (78,8%)
- instytucje nadrzędne (76%) (rysunek 41).

Natomiast instytucje wymienione w sekcjach O i P najczęściej korzystają z danych pochodzących z:

- instytucji nadrzędnych (82,4%),
- innych podmiotów (instytucji, organizacji, pracodawców) bądź patentów, które pozyskiwane są w ramach bezpośrednich kontaktów (63,6%),
- Internetu (50,1%) (rysunek 41).

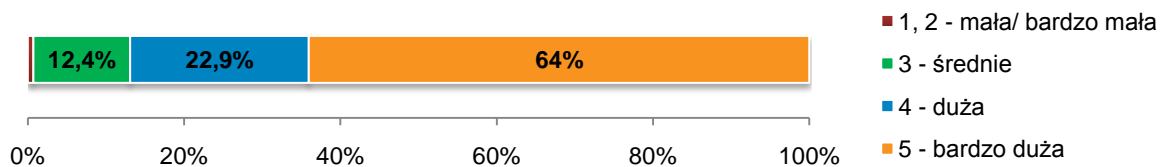
Rysunek 41. Z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzysta instytucja, którą Pan/i reprezentuje?

* procent nie sumuje się do 100, gdyż respondent mógł wskazać więcej niż jedną odpowiedź
 źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Rzetelność i użyteczność informacji, z których korzystają badane instytucje można ocenić jako „bardzo dużą” (średnia arytmetyczna z ocen respondentów wynosi 4,5). Zdecydowana większość respondentów rzetelność i użyteczność informacji, ocenia jako bardzo dużą bądź dużą (odpowiednio 64% i 22,9%), a 12,4% jako średnią (rysunek 42).

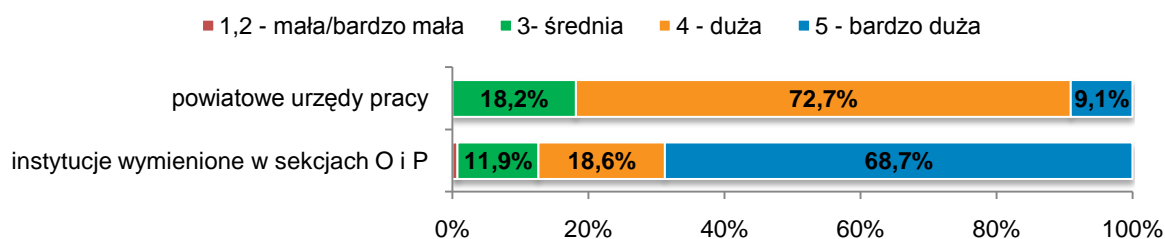
Rysunek 42. Proszę ocenić rzetelność i użyteczność informacji, z których korzysta instytucja, którą Pan/i reprezentuje?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zdecydowana większość przedstawicieli powiatowych urzędów pracy rzetelność i użyteczność informacji oceniła jako „dużą” (72,7%), natomiast przedstawicieli pozostałych instytucji (sekcja O i P) jako „bardzo dużą” (68,7%) (rysunek 43).

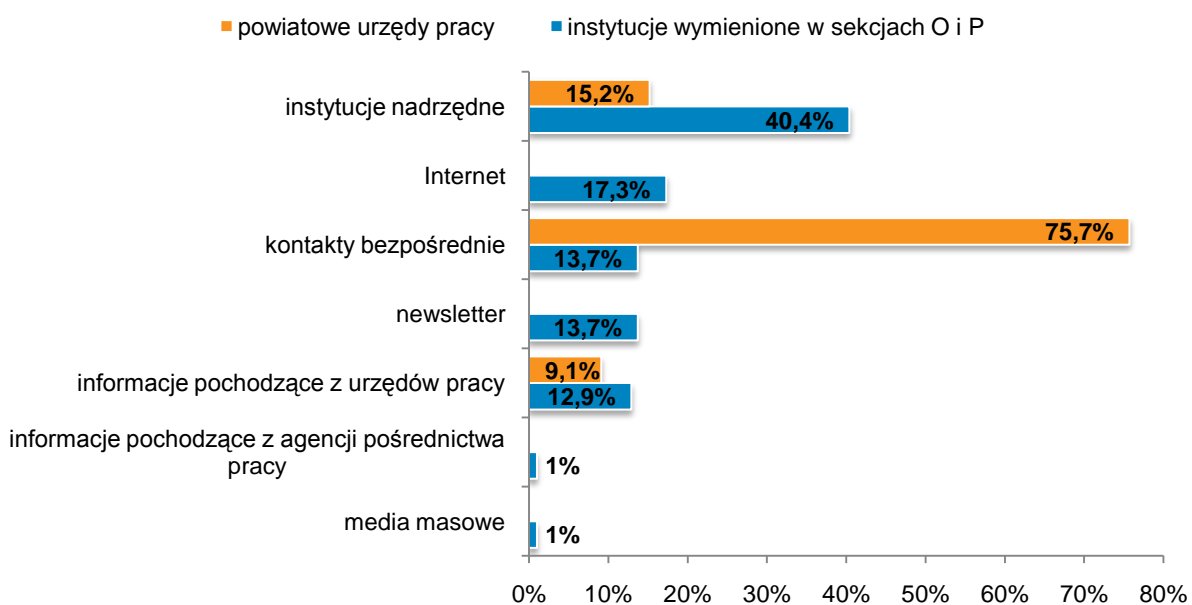
Rysunek 43. Rzetelność i użyteczność wykorzystywanych informacji w opinii przedstawicieli poszczególnych rodzajów instytucji

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Zdaniem 75,7% przedstawicieli powiatowych urzędów pracy, najbardziej rzetelnymi i użytecznymi informacjami są te, które pozyskiwane są poprzez kontakty bezpośrednie z innymi podmiotami/petentami, a następnie pochodzące z instytucji nadrzędnych (15,2%). Natomiast zdaniem przedstawicieli pozostałych instytucji, czyli tych wymienionych w sekcjach O i P najbardziej rzetelne i użyteczne są informacje pochodzące z instytucji nadrzędnych (zarządzających) (40,4%), a następnie pochodzące z Internetu (17,3%) oraz pozyskane w ramach kontaktów bezpośrednich i newsletter'ów (po13,7%) (rysunek 44).

Rysunek 44. Które ze źródeł jest Pana/i zdaniem najbardziej rzetelne i użyteczne?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

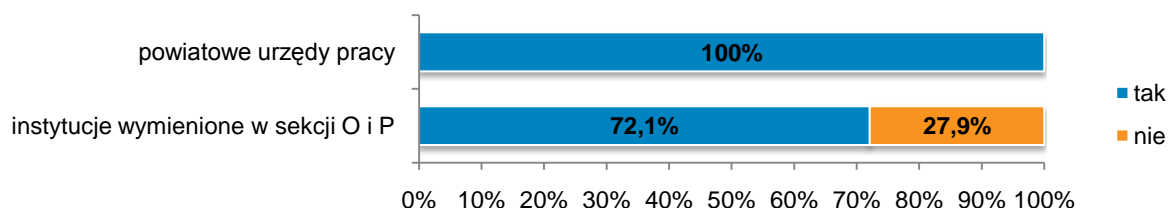
W opinii respondentów najłatwiej jest pozyskać te dane i informacje, które dotyczą różnego rodzaju rozporządzeń, ustaw, uchwał, a także oferty edukacyjnej w regionie oraz statystyk dotyczących uczniów, bezrobocia rejestrowanego, wiodących branż w regionie, ogólnych wskaźników gospodarczych, działalności instytucji w regionie, bieżącej sytuacji gospodarczej. Część przedstawicieli instytucji zadeklarowała, iż wszystkie dane są łatwo dostępne.

Natomiast jeśli chodzi o te informacje, które zdaniem badanych instytucji najtrudniej jest pozyskać, to najczęściej wspominanymi były: prognozy rozwoju regionu, dane osobowe, bazy firm, obowiązujące interpretacje przepisów prawnych, dokładne i szczegółowe analizy rynku pracy, a także

informacje dotyczące nadwyżki i niedoborów studentów na poszczególnych kierunkach, oceny skuteczności kursów i szkoleń, prognoz dotyczących zatrudnienia, zawodów przyszłościowych.

Reprezentanci, wszystkich biorących udział w badaniu, powiatowych urzędów pracy, zadeklarowali, iż ich instytucje udostępniają pozyskiwane na własne potrzeby dane i informacje. Natomiast jeśli chodzi o pozostałe instytucje (wymienione w sekcjach O i P) to jedynie 72,1% zapewniło, iż udostępniają dane i informacji innym podmiotom (rysunek 45).

Rysunek 45. Czy gromadzone przez instytucję, którą Pan/i reprezentuje dane i informacje są udostępniane innym podmiotom?

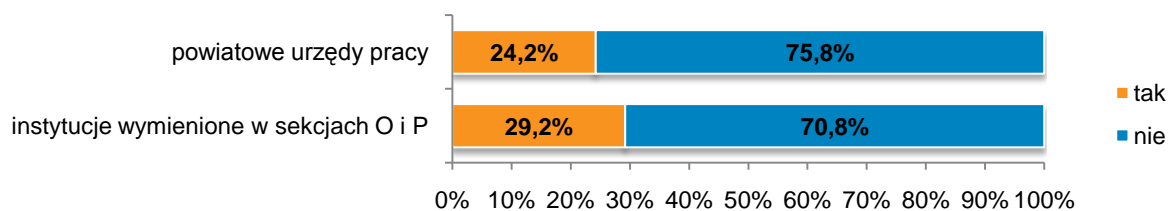
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Najczęściej udostępnianymi danymi i informacjami są te, które dotyczą działalności poszczególnych instytucji, tj. sprawozdania z procesu edukacyjnego, wyniki egzaminów, statystyki uczniów/absolwentów, statystyki dotyczące bezrobocia, dane demograficzne (ewidencja ludności), programy unijne, oferta szkoleniowa, oferty pracy, zawody nadwyżkowe i deficytowe, plany inwestycyjne.

Luki informacyjne

Kolejna część skierowanego do instytucji kwestionariusza wywiadu dotyczyła luk informacyjnych. W pierwszej kolejności respondenci zostali poproszeni o wskazanie czy w działalności instytucji, którą reprezentują brakuje jakichś danych i informacji. Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż zdaniem jedynie 24,2% przedstawicieli powiatowych urzędów pracy oraz 29,2% przedstawicieli pozostałych instytucji, brakuje danych i informacji niezbędnych w prawidłowym funkcjonowaniu instytucji (rysunek 46).

Rysunek 46. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności instytucji, którą Pan/i reprezentuje?

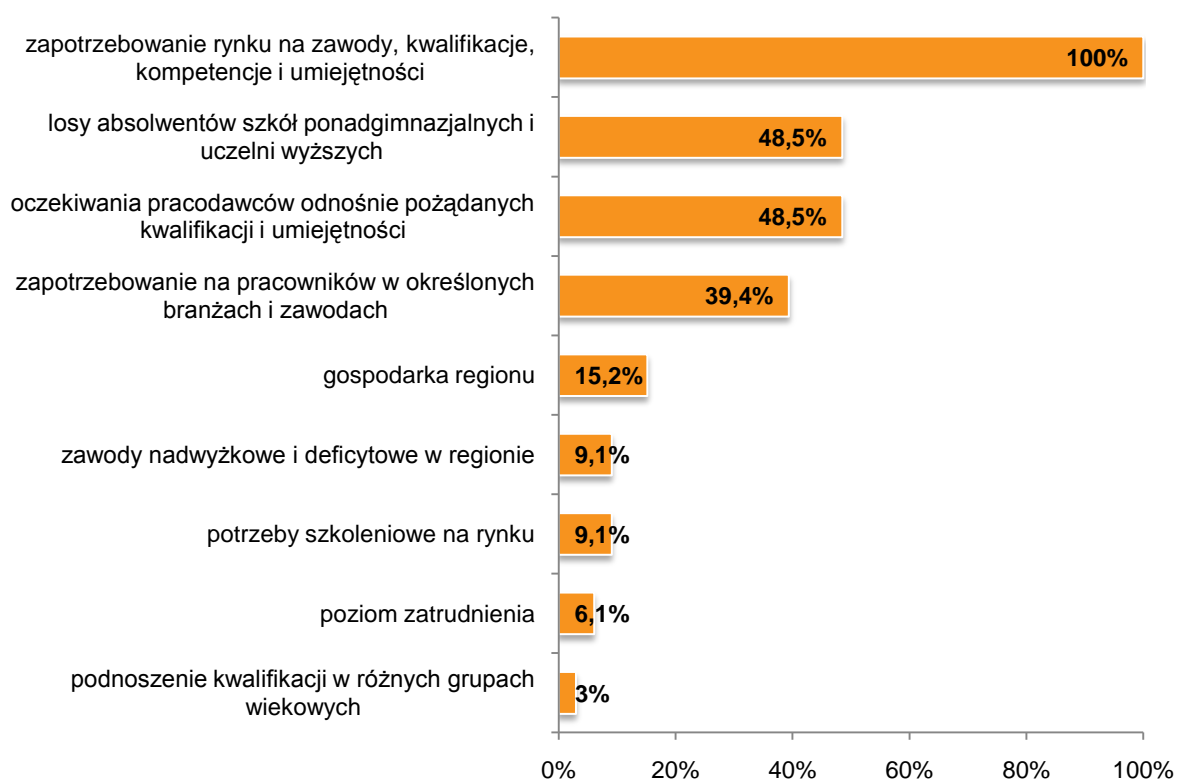

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Kolejne pytanie dotyczyło wskazania badań, analiz oraz prognoz, które są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania badanych instytucji. Spośród wszystkich wymienionych w kafeterii odpowiedzi obszarów badawczych, najczęściej wskazywanymi były:

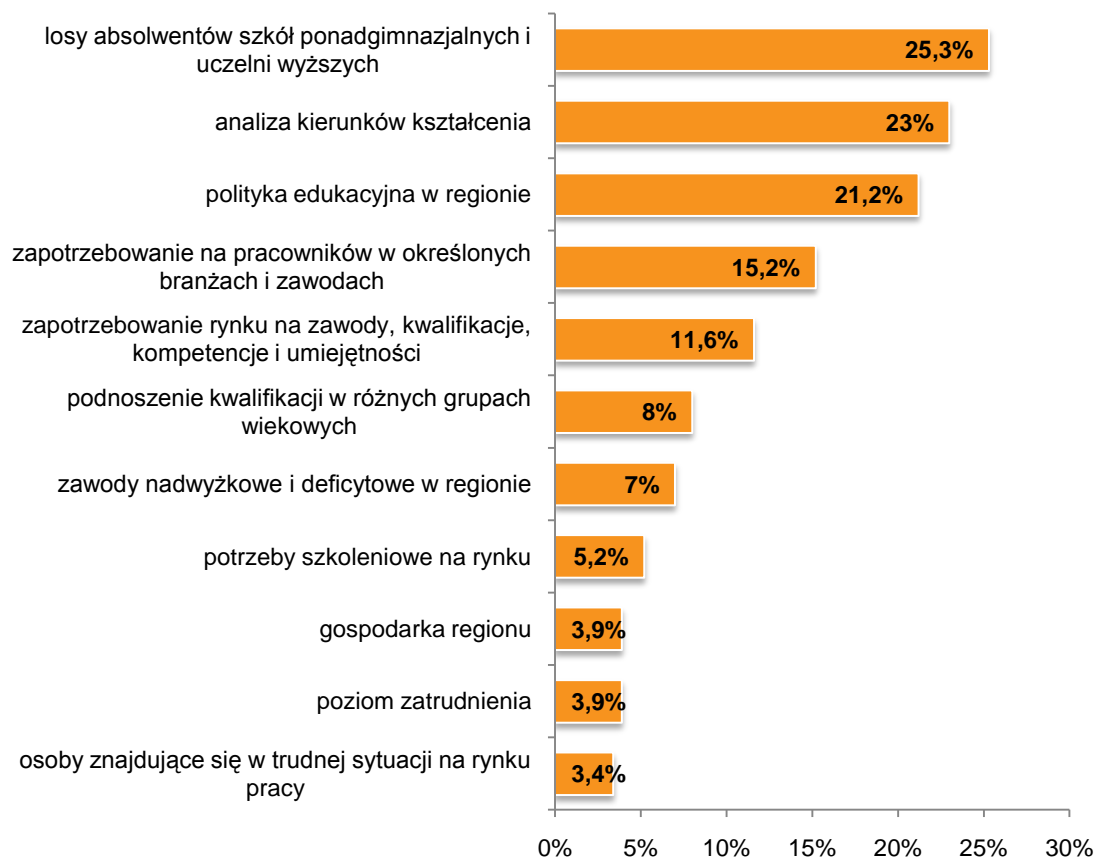
- przez przedstawicieli powiatowych urzędów pracy: zapotrzebowanie rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, oczekiwania pracodawców odnośnie pożądanых kwalifikacji i umiejętności, a także zapotrzebowania na pracowników w określonych branżach, zawodach (rysunek 47),
- przez przedstawicieli pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P: losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, analiza kierunków kształcenia, zapotrzebowanie rynku na pracowników w określonych branżach i zawodach, zapotrzebowanie rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności (rysunek 48).

Rysunek 47. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? - POWIATOWE URZĘDY PRACY

* procent odpowiedzi nie sumuje się do 100, gdyż respondent mógł udzielić więcej niż jedną odpowiedź
 źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Rysunek 48. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? - INSTYTUCJE WYMIENIONE W RAMACH SEKCJI O i P

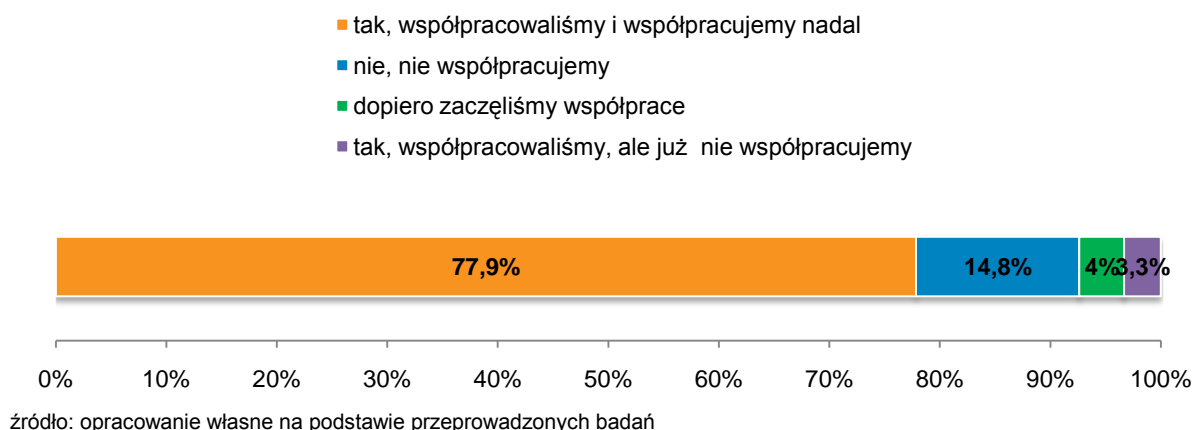

* procent odpowiedzi nie sumuje się do 100, gdyż respondent mógł udzielić więcej niż jedną odpowiedź
 źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

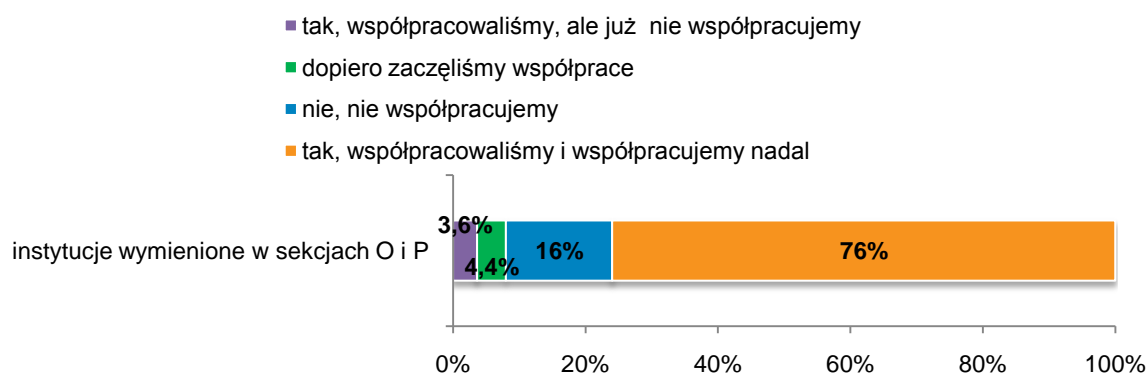
Współpraca w zakresie wymiany informacji

W kolejnej części kwestionariusza wywiadu poruszony został temat współpracy w zakresie wymiany informacji między badanymi instytucjami, a innymi podmiotami (tj. innymi instytucjami, przedsiębiorstwami, organizacjami, itp.). Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż wszystkie powiatowe urzędy pracy współpracują w zakresie wymiany informacji z innymi instytucjami oraz zdecydowana większość pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P (aktualnie współpracuje 80,4%) (rysunki 49 i 50).

Rysunek 49. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje współpracowała bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądanych danych i informacji?

Rysunek 50. Deklarowana współpraca w zakresie pozyskiwania informacji wśród instytucji wymienionych w sekcjach O i P

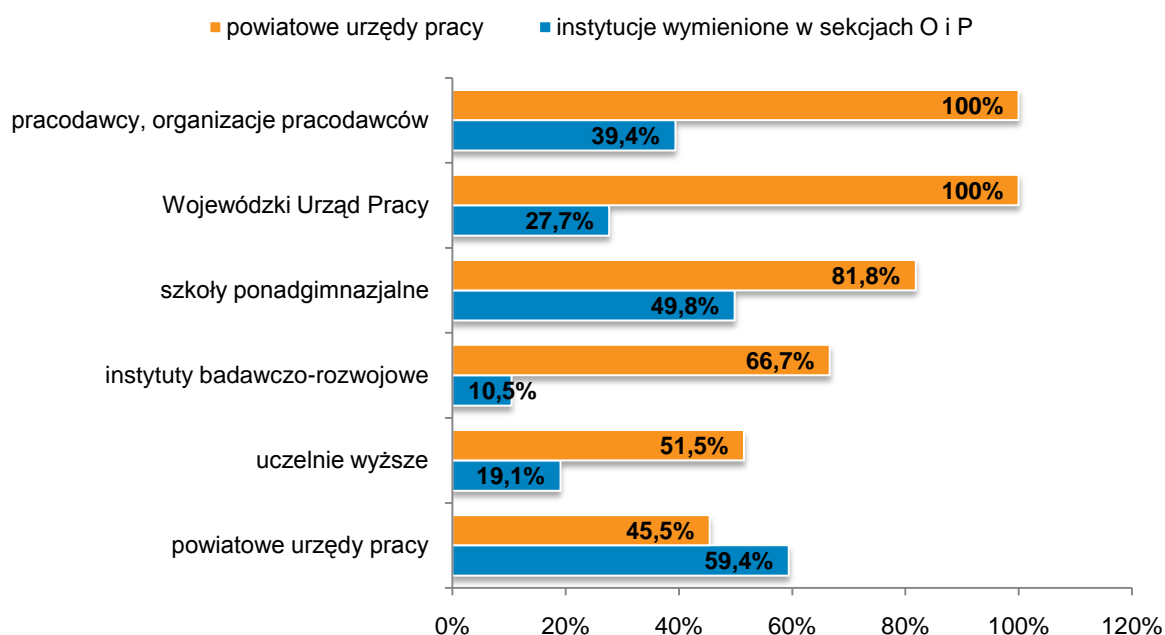
Powiatowe urzędy pracy najczęściej współpracują z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz z Wojewódzkim Urzędem Pracy (z tymi podmiotami współpracują wszystkie powiatowe urzędy pracy), a także ze szkołami ponadgimnazjalnym (81,8%).

Natomiast spośród tych przedstawicieli pozostałych instytucji, którzy zadeklarowali, że współpracują w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji, zdecydowana większość wskazywała, że owa współpraca w głównej mierze dotyczy powiatowych urzędów pracy (59,4%) oraz szkół ponadgimnazjalnych (49,8%), a także pracodawców i organizacji pracodawców (39,4%) (rysunek 51).

Respondenci najczęściej wskazywali, iż współpraca ta w głównej mierze polega na:

- w przypadku powiatowych urzędów pracy: m.in. organizacji staży, szkoleń, poszukiwania pracowników, dofinansowania stanowisk pracy, organizacji prac interwencyjnych, organizacji targów pracy, konferencji, pozyskiwania dofinansowań w zakresie prowadzonych przedsięwzięć,
- w przypadku pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P: m.in. oferty edukacyjnej, organizacji praktyk, realizacji projektów i różnego rodzaju przedsięwzięć, a także wymiany informacji i doświadczeń.

Rysunek 51. Jakich podmiotów dotyczy ta współpraca?

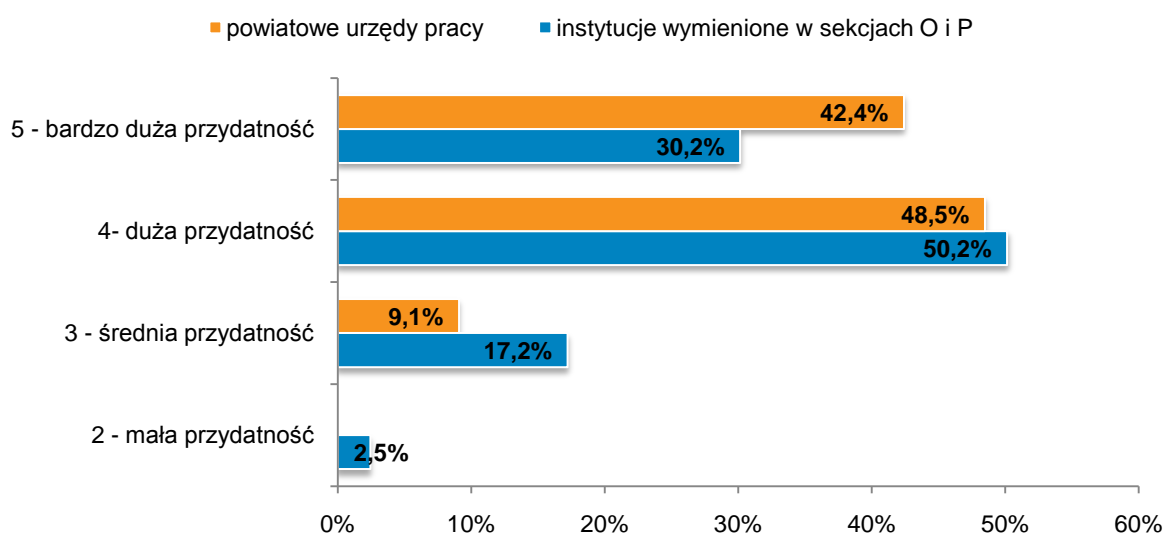

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Przydatność współpracy badanych przedsiębiorstw z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji, na podstawie wyników badania można ocenić jako „dużą” (średnia arytmetyczna z odpowiedzi respondentów wynosi 4,1, z czego przedstawiciele powiatowych urzędów ocenili ową przydatność na 4,33, a pozostałe instytucje na 4,08).

W opinii większości przedstawicieli powiatowych urzędów pracy przydatność współpracy z innymi podmiotami oceniona została jako „dużą” bądź „bardzo duża” (odpowiednio 48,5% i 42,4%). Podobnie ową przydatność oceniły pozostałe instytucje (50,2% jako „dużą”, 30,2% jako „bardzo dużą”) (rysunek 52).

Rysunek 52. Jak Pan/i ocenia przydatność współpracy instytucji, którą Pan/i reprezentuje z innymi podmiotami?

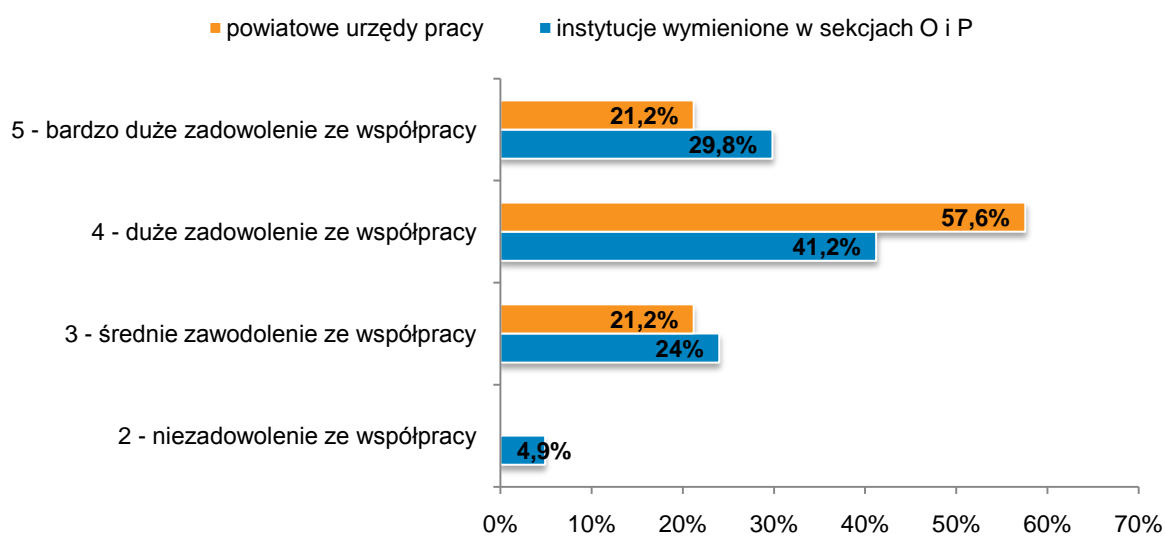

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Jeśli zaś chodzi o ocenę przepływu informacji między badanymi instytucjami, a innymi podmiotami, to również z odpowiedzi respondentów wynika, iż są oni zadowoleni ze współpracy (średnia arytmetyczna z ocen badanych osób wynosi 4, z czego przedstawiciele powiatowych urzędów pracy ocenili współpracę na 4,0, a pozostałe instytucje na 3,96).

Badanie wykazało, iż 78,8% przedstawiciele powiatowych urzędów pracy oraz 71% pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P wyraża „duże” bądź „bardzo duże” zadowolenie ze współpracy. Niezadowolenie ze współpracy zadeklarowało jedynie 4,9% pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P (rysunek 53).

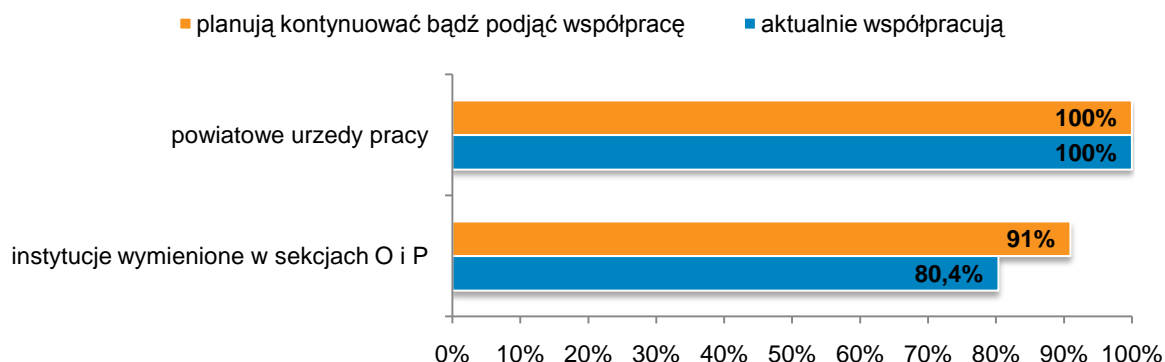
Rysunek 53. Jak ocenia Pan/i przepływ informacji pomiędzy instytucją, którą Pan/i reprezentuje a podmiotami, z którymi Pana/i instytucja współpracuje?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

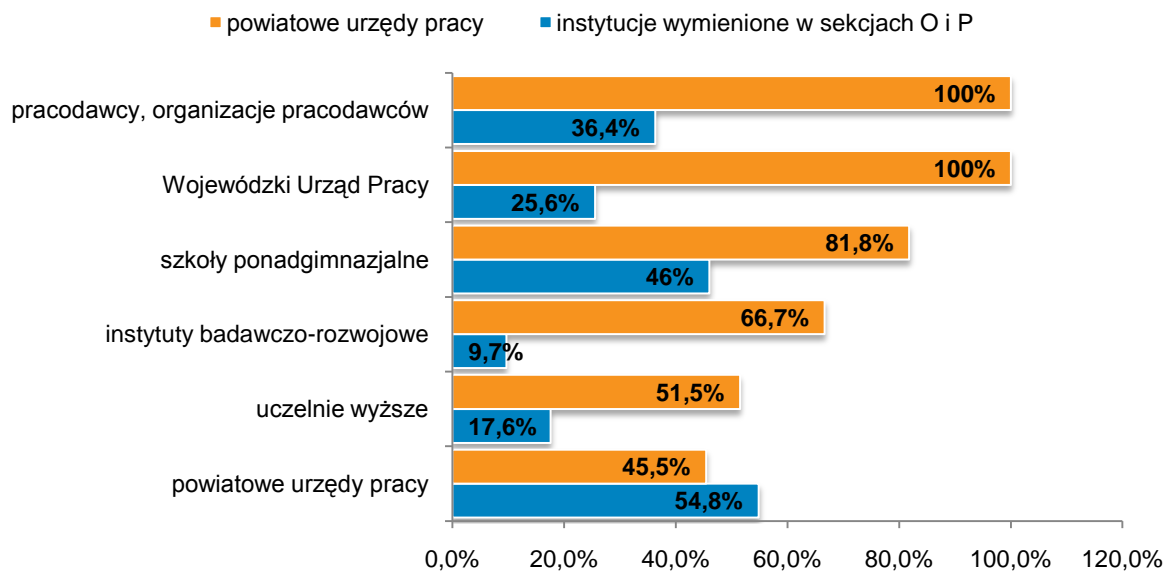
Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż wszystkie powiatowe urzędy pracy zamierzają w przyszłości kontynuować, bądź podjąć współpracę z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných informacji. Natomiast analiza danych dotycząca pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P wykazała, iż część z badanych podmiotów zamierza podjąć współpracę w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji. W niniejszym badaniu 80,4% respondentów zadeklarowało, że aktualnie współpracuje z innymi podmiotami (rysunek 48), natomiast 91% wyraziło chęć kontynuacji bądź nawiązania współpracy w zakresie pozyskiwania pożądaných informacji. Na tej podstawie, można wnioskować, iż w przyszłości można oczekiwać zwiększenia współpracy instytucji w województwie wielkopolskim (rysunek 54 i 55).

Rysunek 54. Czy w przyszłości instytucja, którą Pan/i reprezentuje zamierza kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądanych danych i informacji?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

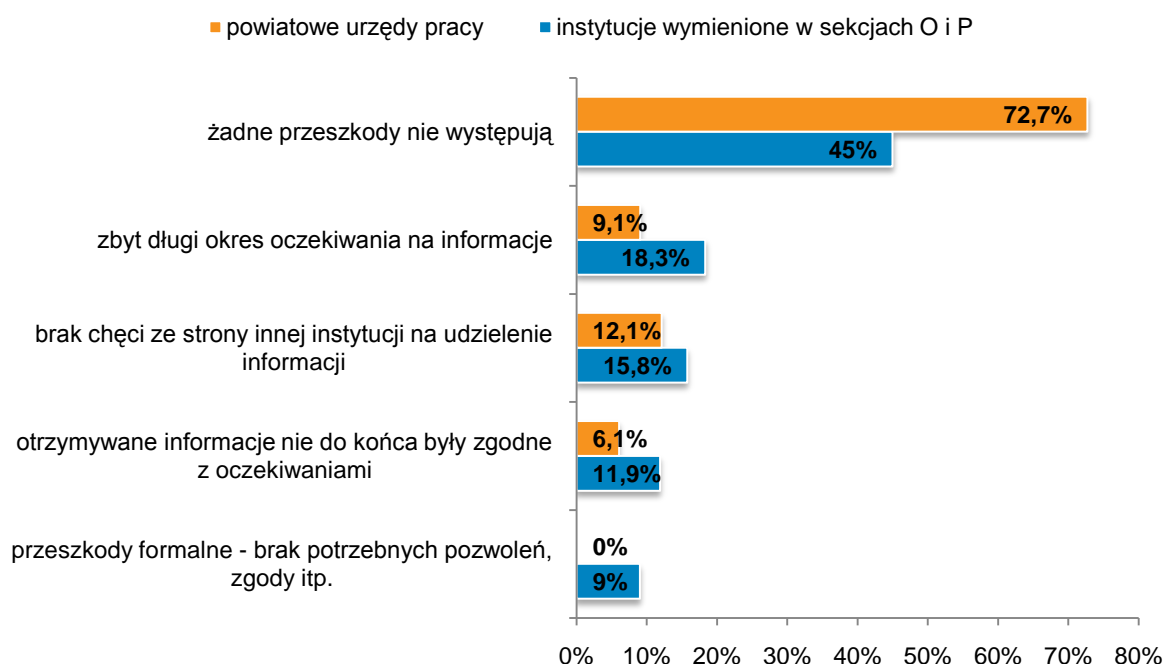
Rysunek 55. Jakich podmiotów dotyczyłaby ta współpraca w przyszłości?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii większości przedstawicieli instytucji nie ma takich czynników, które utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji. W ten sposób odpowiedziało 72,7% przedstawicieli powiatowych urzędów pracy oraz 45% pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P. Mimo to 12,1% uważa, iż jedną z największych barier wpływających na ową współpracę jest brak chęci ze strony innego podmiotu do udzielenia informacji, natomiast 18,3% pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P wskazało, jako największą barierę zbyt długi okres oczekiwania na informacje (rysunek 56).

Rysunek 56. Jakie czynniki utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji?

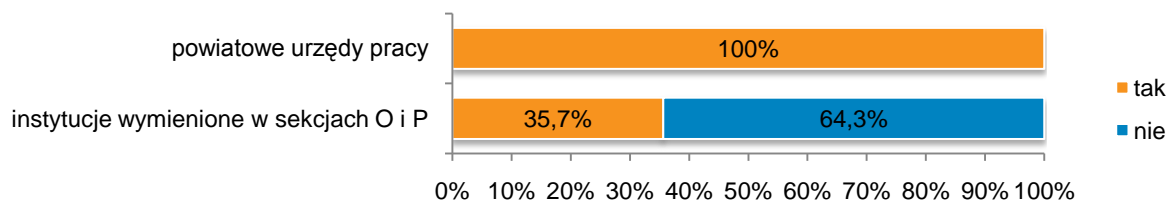
źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Oczekiwania względem WORP

Ostatnia część kwestionariusza wywiadu dotyczyła oczekiwań badanych instytucji względem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy. Respondenci zostali poproszeni o wskazanie jakie według nich powinny być priorytety Obserwatorium, jakie badania i analizy powinny być prowadzone w ramach WORP oraz w jaki sposób należy je prezentować i udostępniać. Ponadto zadaniem respondentów było również zadeklarowanie czy są gotowi do współpracy z WORP w zakresie udostępniania danych.

Analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż wszystkie powiatowe urzędy pracy oraz jedynie 35,7% instytucji wymienionych w sekcjach O i P słyszały o realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu projekcie systemowym „Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy” (rysunek 57). W związku z tym teleankieter przedstawiał ogólne informacje dotyczące WORP, w celu uzyskanie wiarygodnych wyników badania.

Rysunek 57. Czy słyszał/a Pan/i o projekcie systemowym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu "Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy"?

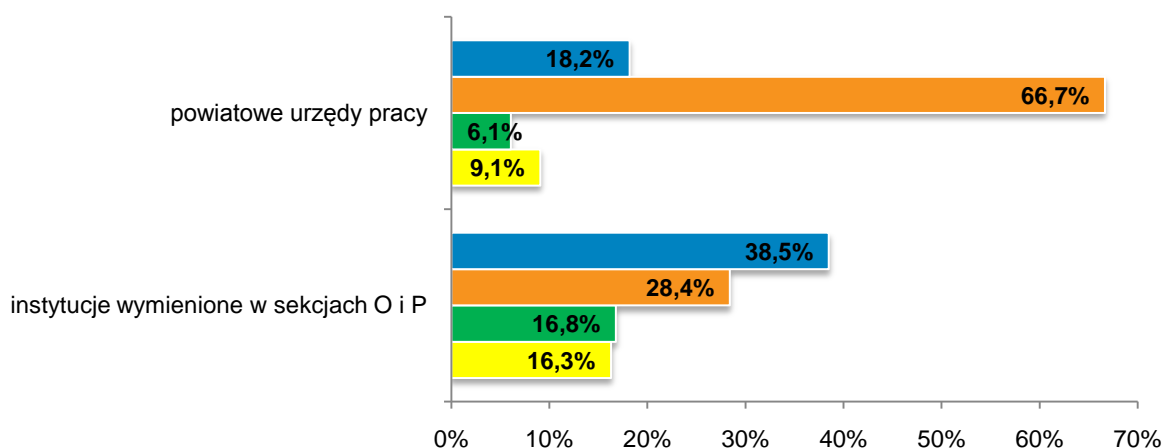

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii większości przedstawicieli powiatowych urzędów pracy (66,7%) Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy powinno w głównej mierze skupić się na dostarczaniu informacji prognostycznych i analitycznych przydatnych w podejmowaniu decyzji przez instytucje działające w otoczeniu rynku pracy i edukacji, na następnie prowadzić działania zmierzające do wzrostu zatrudnienia (18,2%). Natomiast według przedstawicieli pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P, głównym zadaniem WOPR powinno być przede wszystkim działanie na rzecz wzrostu zatrudnienia (38,5%), a następnie dostarczanie niezbędnych informacji instytucjom, które mają wpływ na kształtowanie się lokalnego/regionalnego rynku pracy (rysunek 58).

Rysunek 58. Jakie według Pana/i powinny być priorytety działania Obserwatorium?

- działanie na rzecz wzrostu zatrudnienia
- dostarczanie informacji prognostycznych i analitycznych przydatnych w podejmowaniu decyzji przez instytucje działające w otoczeniu rynku pracy i edukacji
- prowadzenie wszelkiego rodzaju działań promocyjnych upowszechniających wiedzę o rynku pracy
- integrowanie różnych środowisk oddziałujących na rynek pracy

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

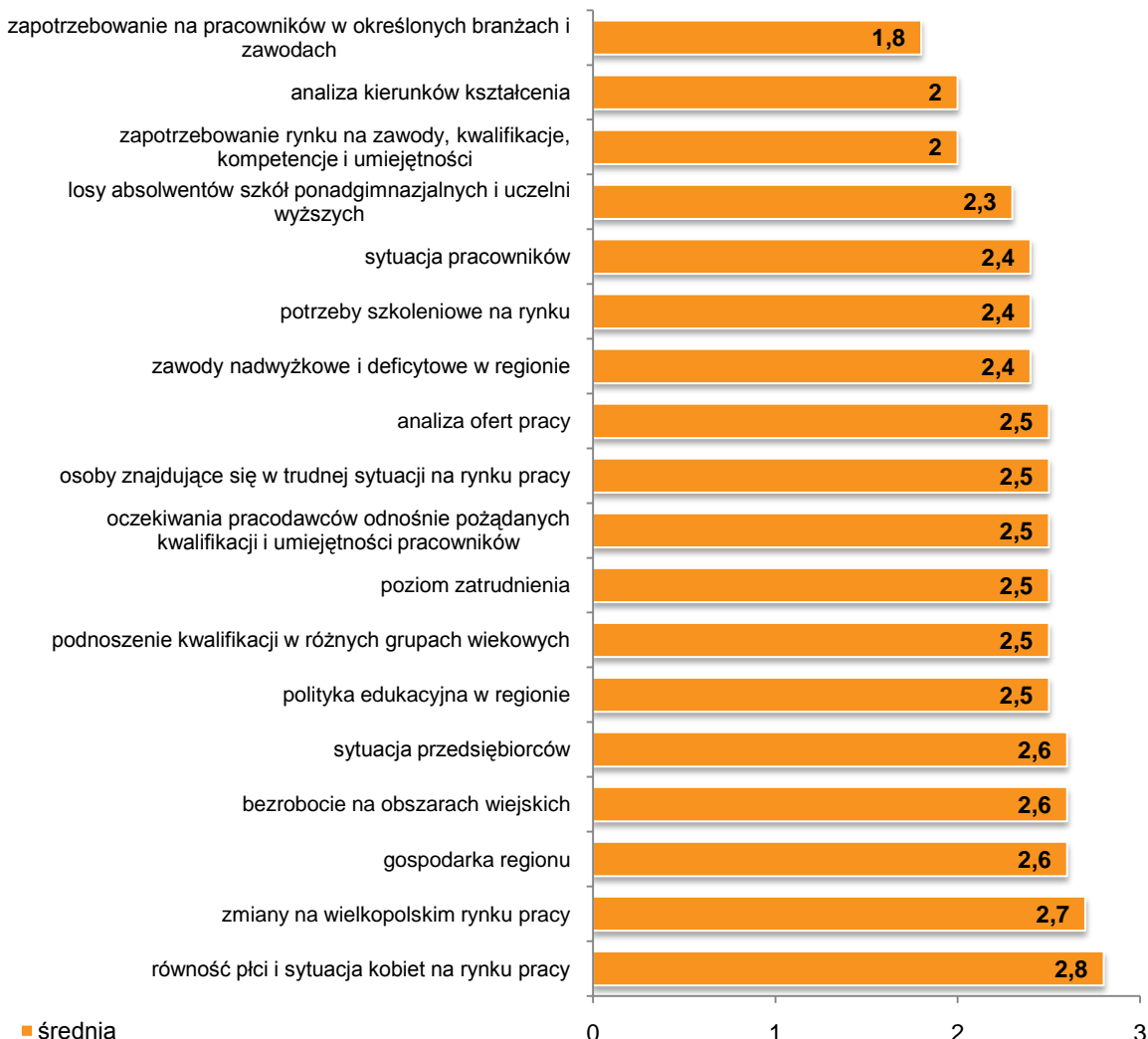
W kolejnym pytaniu respondentom zostały przedstawione przykłady badań i analiz, które mogłyby być zrealizowane przez Obserwatorium. Dla każdego z potencjalnych obszarów tematycznych określono skalę przydatności od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało bardzo przydatne, zaś 5 – mało przydatne. Poniżej podano zestawienie oceny przydatności potencjalnych obszarów tematycznych badań i analiz.

W pierwszej kolejności obliczona została średnia arytmetyczna ocen dla każdego obszaru tematycznego. Dokonując grupowania czynników na podstawie wyliczonej średniej nadano im określenia: obszar tematyczny bardzo przydatny (od 1 do 1,49), raczej przydatny (od 1,5 do 1,99), średnio przydatny (od 2 do 2,99), raczej nieprzydatny (od 3 do 3,99) oraz zdecydowanie nieprzydatne (od 4 do 5).

Z analizy zebranego materiału badawczego wynika, iż spośród wszystkich wskazanych w kwestionariuszu obszarów, żadnego z nich zgodnie z odpowiedziami respondentów, nie można uznać za „bardzo przydatny”. Najwyżej oceniony zaś został obszar tematyczny „zapotrzebowanie na

pracowników w określonych branżach i zawodach” (średnia 1,8). Pozostałe obszary ocenione zostały jako średnio przydatne (rysunek 59).

Rysunek 59. Ocena przydatności obszarów tematycznych badań i analiz

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Podane w kafeterii możliwych odpowiedzi obszary tematyczne zostały różnie ocenione przez respondentów. Zdecydowana większość powiatowych urzędów pracy podane obszary oceniła znacznie lepiej niż pozostałe instytucje wymienione w sekcjach O i P.

W opinii przedstawicieli PUP-ów najbardziej przydatnymi obszarami są

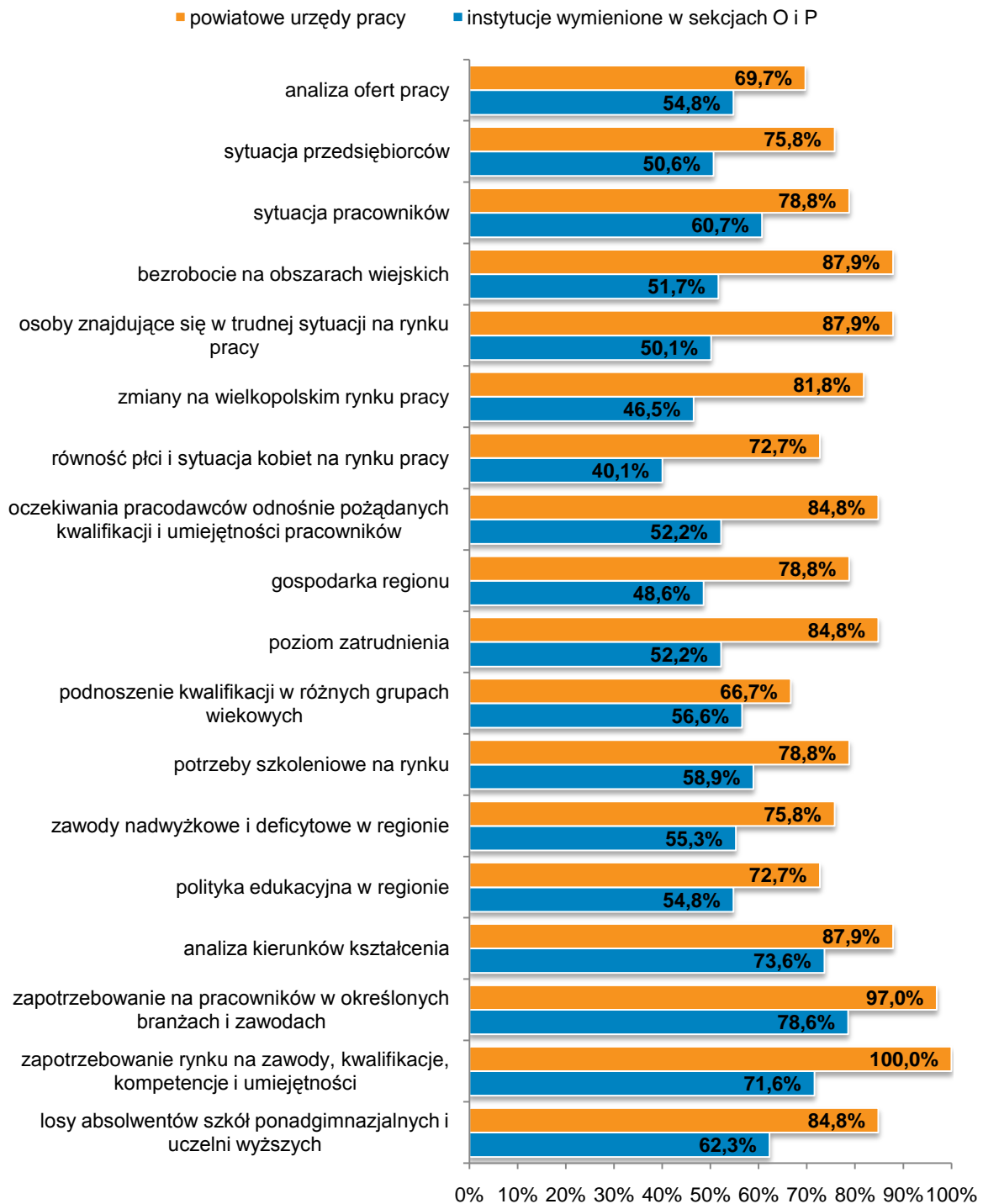
- zapotrzebowanie rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności,
- zapotrzebowanie na pracowników w określonych branżach i zawodach,
- analiza kierunków kształcenia,
- osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Natomiast w opinii przedstawicieli pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P, najbardziej przydatne są następujące obszary:

- zapotrzebowanie na pracowników w określonych branżach i zawodach,

- analiza kierunków kształcenia,
- zapotrzebowanie rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności,
- losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych.

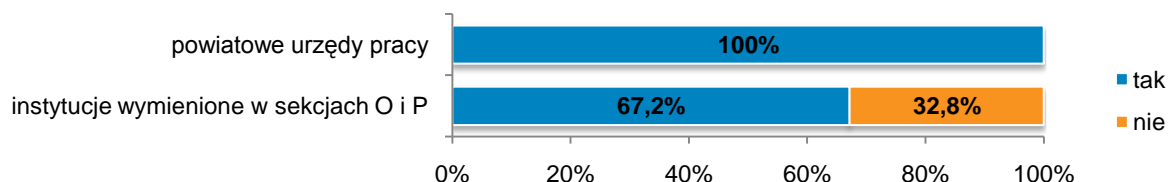
Rysunek 60. Wskazywane przez respondentów obszary tematyczne jako „bardzo przydatne” i „raczej przydatne”

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Następnie respondenci zostali zapytani o to, czy instytucje, które reprezentują byłyby gotowe udostępnić gromadzone dane dla WOPR. Analiza zebranego materiału badawczego, wykazała, iż wszystkie powiatowe urzędy pracy będą udostępniać dane dla Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy, natomiast pozostałe instytucje wymienione w sekcjach O i P jedynie w 67,2% (rysunek 61).

Rysunek 61. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje byłaby gotowa udostępnić gromadzone dane dla Obserwatorium?

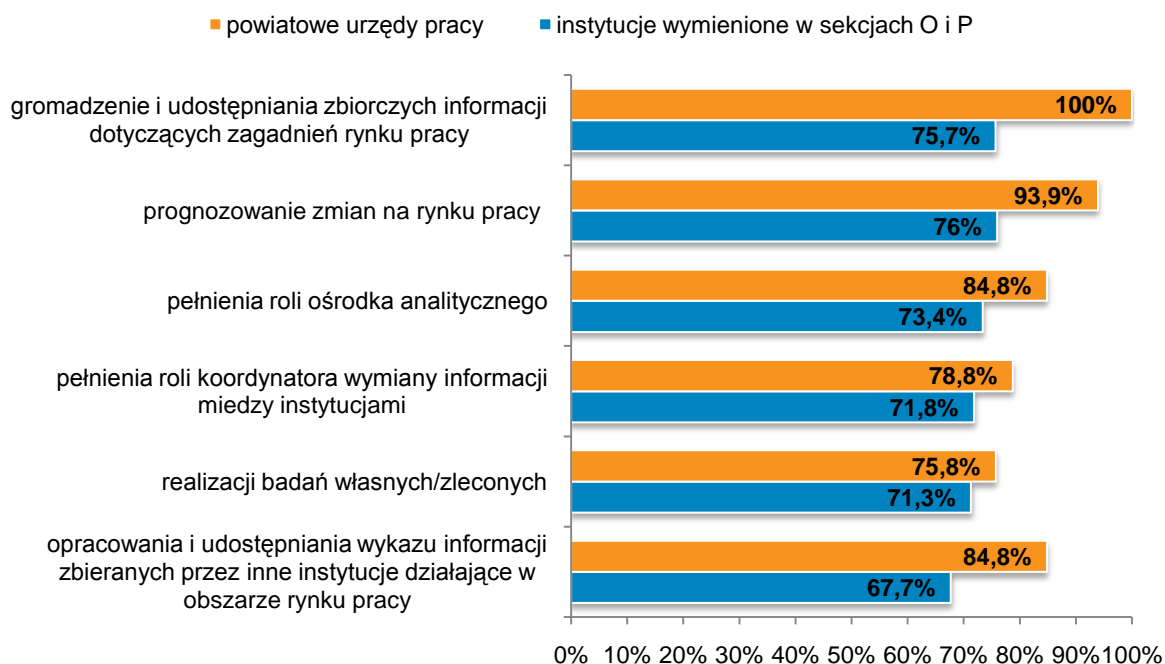

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Najczęściej wymienianymi danymi i informacjami, które przedsiębiorcy byłoby gotowi udostępnić są dane dotyczące działalności badanych instytucji: statystyki, plany, sprawozdania, oferty.

Badani przedstawiciele instytucji w głównej mierze oczekują od WOPR gromadzenia i udostępniania zbiorczych informacji dotyczących rynku pracy, prognozowania zmian, pełnienia roli ośrodka analitycznego, pełnienia roli koordynatora wymiany informacji między instytucjami, realizacji badań zleconych oraz opracowywania i udostępniania wykazu informacji zbieranych przez inne instytucje działające w obszarze rynku pracy (rysunek 62).

Rysunek 62. Jakie są Pana/i oczekiwania względem WOPR?

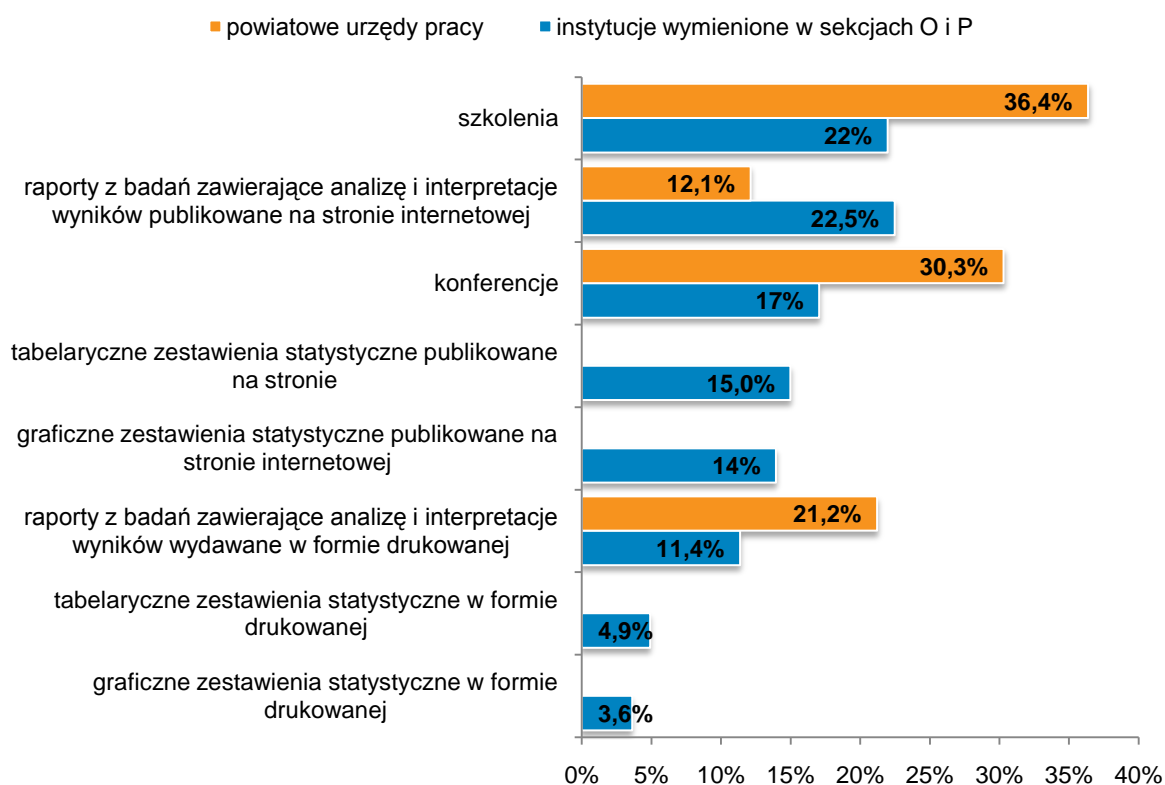

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Informacje pozyskane w ramach projektu Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy są upowszechniane, dlatego też istotnymi kwestiami są forma i kanały udostępniania informacji. W związku z powyższym respondenci zostali poproszeni o wskazanie najlepszej ich zdaniem formy prezentowania wyników pracy Obserwatorium.

Z badań wynika, iż w opinii większości powiatowych urzędów pracy, najbardziej przystępną formą jest przedstawianie efektów prac za pośrednictwem zorganizowanych w tym celu szkoleń bądź konferencji, w których PUP-y brałyby udział (odpowiednio 36,4% i 30,3%), a także przy pomocy raportów z badań zawierających analizę i interpretację wyników w formie drukowanej (21,2%). Natomiast dla przedstawicieli pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P najbardziej preferowaną formą przekazu są raporty z badań zawierające analizę i interpretację wyników publikowane na stronie internetowej (22,5%) oraz organizacja szkoleń (22%) (rysunek 63).

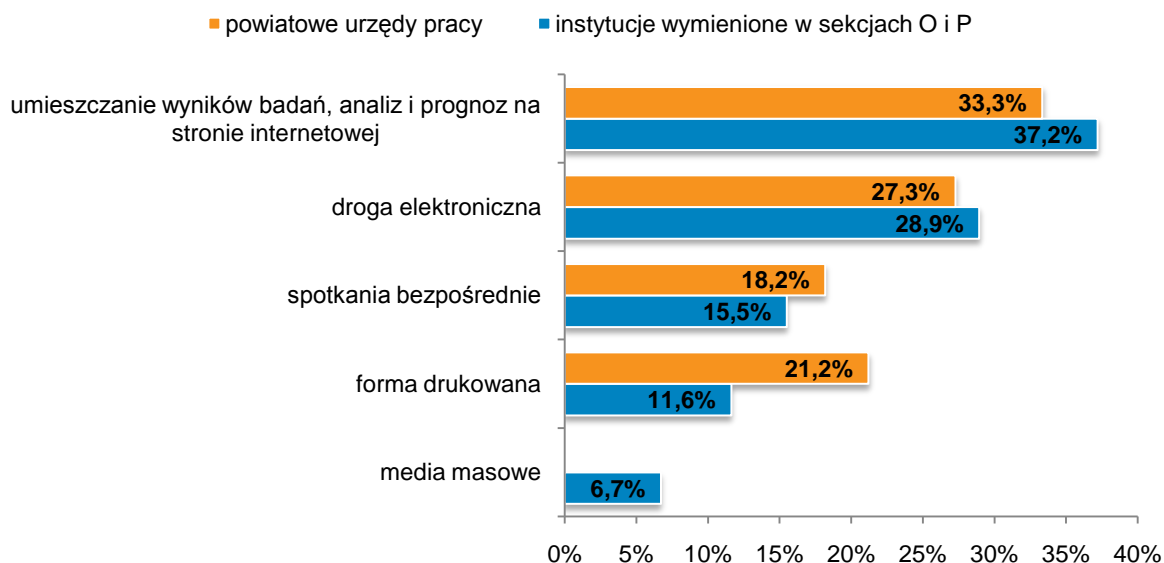
Rysunek 63. Jaka jest najlepsza forma prezentowania wyników pracy Obserwatorium?

* procent odpowiedzi nie sumuje się do 100, gdyż respondent mógł udzielić więcej niż jedną odpowiedź
 źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W opinii respondentów najbardziej skutecznym kanałem informacyjnym jest umieszczanie wyników badań, analiz i prognoz na stronie internetowej WORP (36,9%) oraz w innych formach możliwych do przekazywania drogą elektroniczną (28,8%) (rysunek 64).

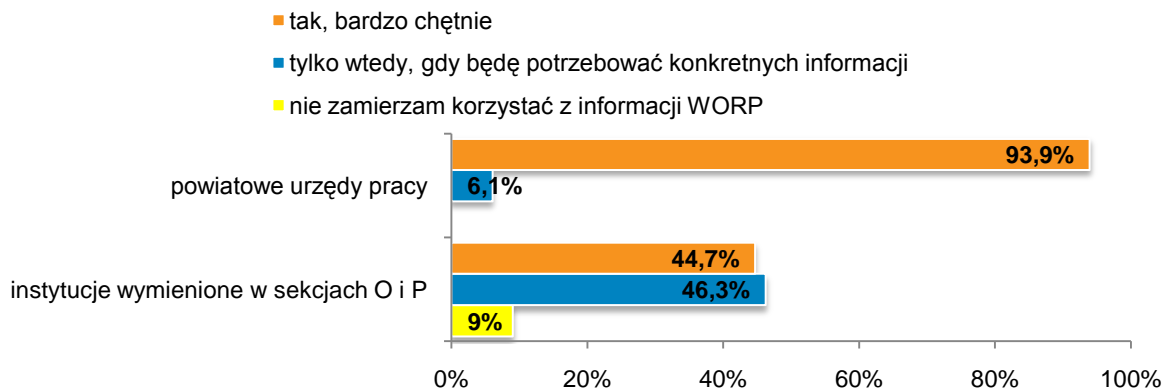
Rysunek 64. Który z kanałów informacyjnych jest najlepszy do rozpowszechniania wyników badań, analiz i prognoz Obserwatorium?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W ostatnim pytaniu zawartym w kwestionariuszu, respondenci zostali poproszeni o zadeklarowanie czy badane instytucje będą korzystały z wyników pracy WOPR. Z analizy danych wynika, iż większość badanych instytucji będzie korzystać z informacji WOPR. Jedynie nieznaczny odsetek instytucji wymienionych w sekcjach O i P zadeklarował, iż nie zamierza korzystać z informacji WOPR (9%) (rysunek 65).

Rysunek 65. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje zamierza korzystać z działań WOPR?

źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Podsumowanie

Przeprowadzone badania pozwoliły na sformułowanie następujących wniosków:

1. Zakres wykorzystywanych informacji

- ↳ powyższa analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż badane instytucje w głównej mierze wykorzystują pozyskiwane informacje do realizacji zadań przewidzianych ustawą - tak więc, rodzaj wykorzystywanych informacji uzależniony są od specyfiki działalności danej instytucji,
- ↳ informacje, z których korzystają instytucje mają na celu dostosowanie działań poszczególnych instytucji, do potrzeb ich otoczenia zewnętrznego (np. powiatowe urzędy pracy pozyskują niezbędne dane i informacje w celu dostosowania polityki rynku pracy do potrzeb, a instytucje z sektora edukacji do dostosowania polityki edukacyjnej, itp.). W związku z tym dla badanych instytucji, informacje te są kluczowe w obszarach decyzyjnych,
- ↳ część spośród badanych instytucji wykorzystuje informacje oraz prowadzi różnego rodzaju badania, analizy i prognozy na potrzeby danej instytucji, a dotyczą one tylko tych aspektów, które są potrzebne instytucji w celu poprawnego funkcjonowania, bądź wynikają ze specyfiki ich działalności.

2. Źródła informacji

- ↳ w opinii powiatowych urzędów pracy najbardziej rzetelnie i użyteczne są te informacje, które pochodzą z kontaktów bezpośrednich z innymi podmiotami bądź patentami, a zdaniem pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P pochodzące z instytucji nadrzędnych (zarządzających),
- ↳ w ocenie respondentów źródła, z których korzystają cechują się dużą bądź bardzo dużą rzetelnością i użytecznością,

3. Luki informacyjne

- ↳ większość respondentów, zadeklarowała, iż w instytucjach, które reprezentują nie występują niedobory informacyjne,
- ↳ najbardziej przydatnymi badaniami, analizami i prognozami w opinii przedstawicieli powiatowych urzędów pracy są te, które dotyczą zapotrzebowania rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, losów absolwentów, oczekiwania pracodawców odnośnie pożądanym kwalifikacji i umiejętności, a także zapotrzebowanie na pracowników w określonych branżach i zawodach,
- ↳ natomiast najbardziej przydatnymi informacjami dla pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P są te dotyczące losów absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, kierunków kształcenia, zapotrzebowanie na pracowników w określonych branżach i zawodach oraz zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności.

4. Współpraca w zakresie wymiany informacji

- ↳ badanie wykazało, że wszystkie powiatowe urzędy pracy oraz zdecydowana większość pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P współpracuje z innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania niezbędnych danych i informacji,
- ↳ powiatowe urzędy pracy współpracują z pracodawcami i organizacjami pracodawców oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy, a część z nich dodatkowo jeszcze ze szkołami ponadgimnazjalnym i instytutami badawczo - naukowymi. Najczęściej współpraca ta dotyczy działalności narzuconej ustawowo na urzędy pracy, tj. organizacja staży, prace interwencyjne, poszukiwanie pracowników, organizacji konferencji, targów pracy, itp.
- ↳ pozostałe instytucje wymienione w sekcjach O i P w głównej mierze współpracują z powiatowymi urzędami pracy, szkołami ponadgimnazjalnym oraz pracodawcami i organizacjami pracodawców, a owa współpraca ma głównie na celu wspólne realizowanie różnego rodzaju projektów i przedsięwzięć, które wywierają wpływ na działalność instytucji.

5. Oczekiwania względem WORP

- ↳ zdaniem większości przedstawicieli instytucji głównym zadaniem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy powinno być działanie na rzecz wzrostu zatrudnienia w regionie, a także WORP powinno dostarczać informacje prognostyczne i analityczne przydatne w celu ułatwienia podejmowania decyzji dotyczących rynku pracy w regionie,
- ↳ respondenci oczekują od WORP w głównej mierze gromadzenia i udostępniania zbiorczych informacji dotyczących rynku pracy oraz prognozowanie zmian na rynku pracy,
- ↳ zdaniem większości respondentów WORP powinno prowadzić badania dotyczące zapotrzebowania rynku na kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, zapotrzebowania na pracowników w określonych branżach i zawodach, a także analizy kierunków kształcenia. Ponadto powiatowe urzędy pracy wskazywały, że istotne są również badania i analizy dotyczące osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, natomiast dla pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P ważny jest również obszar losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych.
- ↳ najlepszym sposobem rozpowszechniania rezultatów prac Obserwatorium jest:
 - w opinii przedstawicieli powiatowych urzędów pracy przedstawianie wyników podczas specjalnie w tym celu organizowanych szkoleń, bądź konferencji, a także w formie drukowanych raportów zawierających analizę i interpretację pozyskanych danych,
 - natomiast w opinii pozostałych instytucji wymienionych w ramach sekcji O i P najlepszą formą prezentowania wyników prac WORP są raporty z badań zawierające analizę i interpretację wyników publikowanych na stronie internetowej oraz szkolenia i konferencje, w których instytucje mogłyby brać udział.

WYNIKI BADANIA JAKOŚCIOWEGO IDI Z INSTYTUCJAMI

W badaniu jakościowym przeprowadzonym za pomocą techniki indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) udział wzięło 6 przedstawicieli instytucji. Podczas wywiadów respondenci zostali poproszeni m.in. o wskazanie jakie informacje są przydatne dla poprawnego funkcjonowania instytucji, które reprezentują, z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzystają, jak oceniają ich rzetelność i użyteczność, a także jakie według nich powinny być priorytety działania Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

Zakres wykorzystywanych informacji

W pierwszej części badania respondenci zostali poproszeni o wskazanie rodzajów wykorzystywanych informacji a także ich znaczenie w obszarach decyzyjnych instytucji, które reprezentowali.

Odpowiedzi na te pytania uzależnione były od instytucji, w jakiej przeprowadzany był wywiad. Reprezentanci sektora edukacji wskazywali na informacje dotyczące głównie:

- ☞ zapotrzebowania na zawody w regionie,
- ☞ informacje jakie nowe kierunki będą otwierane na uczelniach wyższych (polityka edukacyjna w regionie),
- ☞ jakość oraz efektywność kształcenia.

Tego typu informacje są pomocne szkołom przy podejmowaniu decyzji o otwarciu bądź likwidacji danego kierunku kształcenia, czyli w dużej mierze na ich podstawie jest dostosowywana oferta kształcenia w regionie.

Natomiast reprezentanci sektora administracji publicznej wskazywali przede wszystkim:

- ☞ zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje, umiejętności na regionalnym rynku pracy,
- ☞ skala i struktura zatrudnienia w regionie,
- ☞ wszelkie informacje dotyczące aspektów rozwoju regionu, dane charakteryzujące sytuację społeczno-gospodarczą, plany inwestycyjne, prognozy rozwoju branż czy sektorów regionie.

Tego typu informacje umożliwiają urzędem wypełnianie zadań wynikających z ustawy, m.in. opracowywanie lokalnych i regionalnych strategii czy diagnoz stanu

(...) Bez informacji nie da się stworzyć ani diagnozy stanu, diagnozy sytuacji w województwie (...) [bez tego] nie da się opisać, sformułować celów(...) żadnej strategii zresztą (...) informacja jest właściwie kluczem do sukcesu (...) (W1)

Respondenci w badaniu jakościowym byli zdania, że posiadanie informacji dotyczących rynku pracy, gospodarki i edukacji jest kluczowym elementem przy podejmowaniu decyzji w instytucjach, wypełnianiu zadań ustawowych, zarządzaniu zasobami ludzkimi czy podejmowaniu współpracy z innymi instytucjami. Szczególne znaczenie w opinii respondentów mają informacje z zakresu szeroko rozumianego rynku pracy

(...) Informacja dotycząca rynku pracy w naszym przypadku jest jakby wytyczną tego, co mamy robić. To jest kluczowa sprawa, żeby te informacje posiadać (...) (WI3)

Zarządzanie zasobami ludzkimi w instytucjach także odbywa się na podstawie informacji o rynku pracy, gospodarce i edukacji. W tym celu stosowane są różne metody rekrutacji i selekcji pracowników na stanowiska urzędnicze. Na podstawie informacji o rynku pracy instytucje uzyskują wiedzę, w jakich obszarach działania należy zwiększyć, a w jakich zmniejszyć zaangażowanie pracowników lub też wielkość zatrudnienia

(...) Pochodną tej informacji [o rynku pracy, gospodarce i edukacji] jest to, jak jest później ukształtowana nasza działalność, czyli gdzie kładziemy większy nacisk, gdzie są zaangażowane większe zasoby, gdzie mniejsze (...) (WI3)

Respondenci zostali także poproszeni o wskazanie źródeł informacji, z których korzystają. W większości przedsiębiorcy wskazywali, że w celu pozyskania niezbędnej wiedzy najczęściej korzystają z takich źródeł jak:

- ☞ publikacje, opracowania, informatory wydawane bezpłatnie,
- ☞ informacje pochodzące z Powiatowych Urzędów Pracy, agencji zatrudnienia, firm pośrednictwa pracy tymczasowej,
- ☞ informacje z uczelni wyższych,
- ☞ dane statystyki publicznej dostępne w Internecie na stronach np. GUS czy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
- ☞ badania własne.

Respondenci w indywidualnych wywiadach pogłębionych zostali poproszeni także o ocenę rzetelności i użyteczności pozyskiwanych informacji z obszaru rynku pracy, gospodarki i edukacji.

W opinii części przedstawicieli instytucji jakość pozyskiwanych informacji zależy od źródła, z którego informacje pochodzą, a także od kompetencji i sposobu prezentowania danych przez osoby/instytucje, które są odpowiedzialne za tworzenie dostępnych opracowań.

(...) Jeśli chodzi o dane statystyczne, informacja tak zwana powiedzmy „surowa”, np. wyjściowe dane statystyczne z natury rzeczy powinny być rzetelne (...) [ale] wezmę Bank Danych Lokalnych, rocznik statystyczny województwa, jakiś rocznik krajowy i tam są dla tego samego parametru, dla tego samego wskaźnika, trzy różne wartości (...) (WI1)

Internet jest postrzegany przez respondentów jako źródło zarówno rzetelnych, jak i nierzetelnych informacji. Jednocześnie to, jakiej jakości informacje pozyskują instytucje w swojej działalności zależy w głównej mierze od doświadczenia osób odpowiedzialnych za zdobywanie i przetwarzanie różnego rodzaju informacji. Doświadczenie to polega na umiejętności selekcji danych wiarygodnych

(...) Internet. Jest to na tyle szerokie źródło, że można się natknąć na informacje wiarygodne i niewiarygodne (...) na przestrzeni lat zdobyliśmy doświadczenie, także w tej chwili mogę ocenić informacje, które pozyskujemy, jako rzetelne, jako dobre (...) (WI3)

Część respondentów, reprezentująca głównie sektor edukacyjny, miała zastrzeżenia do rzetelności informacji opracowywanych przez urzędy na podstawie fragmentarycznej wiedzy o sytuacji na rynku pracy, zbudowanej na podstawie zgłoszeń zapotrzebowań pracodawców czy informacji o osobach zarejestrowanych jako bezrobotne

(...) Przez to, że dużo ludzi pracuje na czarno, są to nierzetelne (przekłamane) informacje (...) od lat już mamy taki żal (...) My jesteśmy ciągle kontrolowani. Ciągłe mamy audyty. A w tych prywatnych firmach $\frac{3}{4}$ osób jest na tzw. "umowach", których nigdy nie widzieli (...) (WI4)

Dalsza część wywiadu dotyczyła niedoborów informacyjnych w badanych instytucjach. Respondenci wskazywali następujące niewystarczająco rozpoznane obszary problemowe:

☞ nowe kierunki kształcenia na uczelniach wyższych,

(...) Tak, brakuje mi informacji w jakich nowych zawodach będą kształciły uczelnie wyższe (...) (WI4)

☞ niepełnosprawność

(...) Interesują nas wszelkie dane dotyczące osób niepełnosprawnych. Z tymi danymi jest olbrzymi problem, bo we wszelkich opracowaniach poprzestajemy na wynikach Spisu Powszechnego z 2002 roku i (...) narażamy się na zarzuty, że są to dane stare i nieaktualne (...) (WI5)

☞ mobilność mieszkańców regionu,

(...) Takim nie do końca rozpoznany temat jest mobilność mieszkańców (...) w przypadku rynku pracy, generalnie [mobilność] zarobkowa (...) (WI1)

☞ zagraniczne migracje zarobkowe,

(...) Dalej emigracja zarobkowa, no zagraniczna, to by tu można zbadać, tym bardziej, że jesteśmy tu w tej części, że tak powiem, Polski Zachodniej (...) (WI1)

☞ plany inwestycyjne – rozwój regionu,

(...) Jest informacja, bym powiedział, może kiepska to przesada, ale trudno osiągalna, często na temat zamierzeń inwestycyjnych w ogóle w regionie, nawet większych zamierzeń potencjalnych inwestorów (...) (WI1)

☞ z zakresu szeroko rozumianej edukacji

(...) Nas interesowałyby badania dotyczące ludzi, którzy chcą iść na szkolenia (...) czyli generalnie badanie potrzeb szkoleniowych (...) (WI3)

(...) Jeśli chodzi o sferę tutaj kształcenia, edukacji to brakuje powiedzmy analiz prowadzących do jakiś ocen, generalnie bym to nazwał, [badanie] jakości kształcenia i efektywności tego kształcenia (...) (WI1)

Ponadto respondenci byli zdania, że problem niedoborów informacyjnych w obszarach zainteresowania instytucji jest rzeczą naturalną, gdyż zawsze istnieje możliwość poszerzenia zakresu posiadanych informacji czy pogłębienia wiedzy z jakiejś tematyki

(...) Niedobory informacyjne – chyba nie ma człowieka, który mógłby stwierdzić, że dysponuje pełną informacją w jakimś zakresie. Także, niedobory informacyjne owszem są, ale (...) to jest sytuacja naturalna (...) (WI3)

Jednocześnie likwidowanie niedoborów informacyjnych poprzez stałe pozyskiwanie i uaktualnianie posiadanych danych jest niezbędne w działalności instytucji, które chcą się rozwijać

(...) Im więcej informacji posiada się w działalności gospodarczej, tym jest to korzystniejsze dla tej działalności (...) (WI3)

Obszary tematyczne badań, jakie mogłyby przygotowywać WORP

Następnie badani poproszeni zostali o wskazanie najistotniejszych obszarów, które powinny być prowadzone przez Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy, które z nich wiążą się z zadaniami realizowanymi przez instytucje i które są wykorzystywane dla realizacji zadań.

Respondenci otrzymali listę obszarów badawczych, na której widniały m.in. takie obszary jak:

- ✓ oczekiwania pracodawców odnośnie zawodów, zapotrzebowanie na kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, profil pożądanego pracownika,
- ✓ zawody deficytowe i nadwyżkowe, zawody przyszłościowe,
- ✓ analiza ofert pracy,
- ✓ monitoring rynku pracy w skali województwa, monitoring rynku pracy w skali powiatu, zmiany na wielkopolskim rynku pracy, prognoza rynku pracy,
- ✓ analiza kierunków kształcenia, losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, polityka edukacyjna w regionie, specyfika zatrudniania absolwentów,
- ✓ potrzeby szkoleniowe, efektywność szkoleń, mobilność przestrzenna i zawodowa osób w wieku produkcyjnym, podnoszenie kwalifikacji w różnych grupach wiekowych
- ✓ struktura bezrobocia, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy, osoby niepełnosprawne na rynku pracy, sytuacja kobiet na rynku pracy, bezrobocie na obszarach wiejskich,
- ✓ gospodarka regionu,
- ✓ sytuacja wielkopolskich przedsiębiorców, aktywność inwestycyjna/rynek inwestycyjny, zmiany w przedsiębiorstwach, przedsiębiorczość w regionie oraz możliwości wsparcia przedsiębiorczości, sytuacja poszczególnych branż w regionie,
- ✓ sytuacja pracowników, analiza zatrudnienia według kwalifikacji i umiejętności.

W wypowiedziach badanych bardzo często pojawiała się odpowiedź, iż wszystkie obszary badawcze są istotne i trudno jest wskazać te zagadnienia, które są najbardziej oraz najmniej istotne.

(...) Naprawdę dużo tych obszarów tematycznych jest i ta informacja gospodarcza jest dla nas bardzo potrzebna i to w bardzo dużym zakresie (...) (WI3)

Jednakże obszarem problemowym, który szczególnie często pojawiał się w wypowiedziach respondentów jako niezwykle istotny, było zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje i umiejętności, jakie występuje w regionie. Obszar ten jest istotny z tego względu, że wokół wiedzy o zapotrzebowaniu na zawody czy kwalifikacje jest kształtowana cała polityka edukacyjna regionu, a co za tym idzie: ustalane są nowe kierunki kształcenia, podejmowane są decyzje o wygaśnięciu kierunków, na które nie ma zapotrzebowania w regionie, kształcenie w poszczególnych zawodach jest skoncentrowane na zdobyciu kwalifikacji jakich oczekują pracodawcy na określonych stanowiskach. Badanie ma służyć przede wszystkim minimalizowaniu zjawiska bezrobocia spowodowanego ofertą kształcenia niedopasowaną do oczekiwań pracodawców.

Innymi obszarami, które powinny być priorytetami w ramach działania WORP były np.: niepełnosprawność na rynku pracy czy też badanie potrzeb szkoleniowych w regionie. Jednakże

najważniejsze zdaniem respondentów jest to, aby badania przeprowadzane przez WOPR nie były powieleniem informacji, które już funkcjonują, ale uzupełnieniem istniejących danych oraz odszukaniem nierozpoznanych obszarów, które należałoby zbadać

(...) Obszar badań, jakie powinno prowadzić Obserwatorium Rynku Pracy, powinien się uzupełniać, a nie pokrywać tymi badaniami, które prowadziły urzędy pracy(...) (W1)

Istotne są też inne aspekty działalności WOPR, o których mówili respondenci

(...) Wydaje mi się, że jedną z takich podstawowych kwestii jest określenie też odbiorców badania (...) (W1)

Przedstawiciele instytucji zostali poproszeni o wyrażenie opinii, które badania powinny być przeprowadzane cykliczne, a które jednorazowo. W opinii respondentów wszystkie badania, które są przeprowadzane powinny charakteryzować się cyklicznością, gdyż tylko wtedy obrazują problemy wraz ze zmiennym kontekstem sytuacyjnym

(...) Rynek pracy jest na tyle zmienny, mobilny, dynamiczny, że każde z tych badań powinno być prowadzone cyklicznie (...) (W13)

(...) Pozyskiwanie danych powinno być stałe i cykliczne (...) stawiam na cykliczne, stałe badania (...) (W15)

(...) Oczywiście próbując znaleźć trendy czasowe, no to [należy przeprowadzać badania] co roku. Bo to jest najłatwiej uchwycić (...) (W1)

Jednocześnie jednorazowe przeprowadzanie badań jest w opinii uczestników wywiadów uzasadnione tylko i wyłącznie w sytuacji gdy koszty takich badań przekraczają możliwości finansowania instytucji oraz łączą się ze zbyt dużym wysiłkiem organizacyjnym i technicznym.

(...) Jednorazowe. Wyobrażam sobie, że [niektórych tematów] nie można badać cyklicznie. To byłoby trudno i organizacyjnie i kosztowo prawda, i technicznie, np. mobilność mieszkańców (...) (W1)

W takich sytuacjach lepszym podejściem jest jednorazowe przeprowadzenie badania, które da przynajmniej orientacyjne informacje, niż nieprzeprowadzanie takiego badania wcale. Jednakże badania cykliczne są utożsamiane przez respondentów z większą rzetelnością.

Wymiana informacji

Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie opinii odnośnie przepływu informacji oraz problemów z jakimi stykają się chcąc pozyskać pożądane dane. Zdania przedstawicieli instytucji były podzielone. Część z nich uważała, iż zdarzają się problemy z pozyskiwaniem informacji. Są to zwłaszcza niejasne procedury udostępniania danych a także odpłatność czy też rozdrobnienie części danych

(...) Brak jest jakichś, powiedzmy, przejrzystych mechanizmów, czy może procedur udostępniania danych (...) (W1)

(...) No to jest różnie (...) Trzeba czasu na przygotowanie pewnych zestawień, bo jak są dane surowe potrzebne, to nie ma problemu (...) (W1)

(...) Pozyskiwanie danych jest na tyle rozdrobnione, że może powodować, że nie do wszystkiego się dociera (...) (W6)

Jednakże większość respondentów była zdania, że nie występują większe problemy z pozyskiwaniem informacji

(...) Nie mamy żadnych większych problemów. Dotrzeć tylko trzeba chcieć. Internet, gazety, publikacje (...) (W2)

(...) Jedyną barierą może być to, że po prostu tych informacji nie ma (...) (W3)

Respondenci pozytywnie oceniają jakość współpracy z partnerami. Instytucje współpracują z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pracodawców, urzędem statystycznym, Wielkopolską Izbą Rzemieśniczą itp.

Na pytanie co powinno zmienić się w polityce informacyjnej w regionie, aby wskutek tego zmniejszyć ryzyko podejmowania decyzji przez instytucje, respondenci byli zdania, iż najważniejsze jest pozyskiwanie jak największej liczby informacji

(...) Ryzyko podejmowania decyzji jest generalnie efektem posiadanych informacji, czyli im więcej informacji posiadamy, tym mniejsze ryzyko podejmowanych decyzji (...) (WI3)

Jednocześnie ważne jest, by informacje, które następnie będą udostępniane osobom zainteresowanym, były opracowywane przez osoby kompetentne i rzetelne

(...) Musiałyby być to osoby kompetentne, znające problem. Tak, i nie powoływać (...) naukowców (..) ale praktyków, którzy się z tym spotykają na co dzień (...) (WI4)

Innymi sposobami na zmniejszenie ryzyka podejmowanych decyzji są: zwiększenie jawności informacji, przyspieszenie procedur udostępniania informacji oraz podział kompetencji poszczególnych instytucji w celu uniknięcia powielania tych samych badań

(...) Podział kompetencji instytucji w zakresie zbierania informacji, udostępniania informacji (...) piętnaście instytucji zbiera tę samą informację (...) (WI1)

Wizja respondentów odnośnie systemu zarządzania zasobami informacyjnymi opiera się na internetowym, ogólnym i powszechnym dostępie, interaktywności, stałej i bieżącej aktualizacji, zróżnicowaniu konfiguracji w ramach systemu czy też podziale tematycznym systemu

(...) Pełna informatyzacja, elektroniczna baza/ biblioteka danych, swobodny dostęp do informacji (...) (WI5)

(...) Oczywiście jest to system elektroniczny, oparty na systemie ogólnym, poprzez Internet (...) (WI1)

Na zakończenie wywiadów respondentów poproszono o odpowiedź na pytanie, czy instytucja byłaby skłonna udostępniać pozyskiwane informacje dla WORP i jakie warunki powinny być spełnione, by te dane mogły być udostępnione. W większości przypadków respondenci nie wiedzieli przeszkód w udostępnianiu informacji dla Obserwatorium. Zdaniem uczestników wywiadów nie jest konieczne spełnianie skomplikowanych warunków udostępniania danych, najczęściej wystarczy kontakt e-mailowy bądź pocztowy

(...) U nas nie ma problemu w udostępnianiu informacji (...) chyba, że udostępnianie czegokolwiek zakazuje prawo (...) (WI1)

Przyczynami nieudostępniania informacji są: obowiązywanie ustawy o ochronie danych osobowych (w przypadku gdy udostępnianie danych narusza tę ustawę) oraz dbałość o dobro interesu instytucji (w przypadku gdy udostępnienie danych naraziłoby instytucję na straty bądź jakiegokolwiek inne konsekwencje związane z konkurencyjnością).

WNIOSKI I KONKLUZJE

W ramach niniejszego badania pn. „*Potrzeby informacyjne pracodawców i instytucji województwa wielkopolskiego*” zostały przeprowadzone badania ilościowe i jakościowe.

W pierwszej kolejności Wykonawca przeprowadził pośrednie wywiady telefoniczne (CATI) z wielkopolskimi pracodawcami i instytucjami wymienionymi w sekcji P i sekcji O. Badanie CATI następnie zostało uzupełnione o jakościowe dane i informacje, zebrane podczas indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Uzupełnienie badań ilościowych poprzez zastosowanie metody badań jakościowych pozwoliło na dogłębne rozpoznanie problematyki badawczej. Dzięki takiemu podejściu możliwe było uzyskanie pełniejszego oraz bardziej wszechstronnego opisu przedmiotu badań oraz pogłębienie informacji uzyskanych na drodze badania ilościowego.

Niniejsze badania miało znaleźć odpowiedź na pytania dotyczące zakresu wykorzystywanych informacji przez pracodawców i instytucje, gromadzenia informacji, źródeł informacji, luk informacyjnych, współpracy w zakresie wymiany informacji, preferowanych form przekazu/wymiany informacji, a także oczekiwań względem Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy.

Analiza pozyskanego materiału badawczego wykazała, iż informacje jakie są wykorzystywane zarówno przez przedsiębiorców, jak i przez instytucje, w głównej mierze związane są z ich bieżącą działalnością. Pracodawcy najczęściej wykorzystują informacje dotyczące gospodarki (głównie dotyczące branż, które reprezentują, ceny towarów i usług, inwestycje w regionie - aktualne i planowane, nowoczesne technologie, zapotrzebowanie na produkty i usługi) oraz rynku pracy (głównie kwalifikacje, kompetencje, umiejętności potencjalnych pracowników oraz wszelkie inne dane związane z rekrutacją, a także poziom wynagrodzenia). Rzadziej pozyskiwanymi danymi były te dotyczące spraw związanych z szeroko rozumianą polityką edukacyjną.

Instytucje natomiast wykorzystują te dane i informacje, które są niezbędne do realizacji zadań wynikających z ustaw, na których opiera się ich działalność. Rodzaj wykorzystywanych danych uzależniony jest od tego, czym zajmuje się dane instytucja, np. przedstawiciele szkół wykorzystują dane dotyczące zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje, umiejętności, urzędy pracy wszelkie dane dotyczące popytu i podaży na rynku pracy, itp.

Najbardziej popularnym źródłem z jakiego najczęściej korzystając pracodawcy jest Internet, a następnie kontakty bezpośrednie z innymi podmiotami/klientami oraz imprezy branżowe (np. targi). Natomiast instytucje najczęściej korzystają z informacji przekazywanych od jednostek nadrzędnych, bądź za pośrednictwem kontaktów bezpośrednich z innymi podmiotami/petentami, a także z Internetu. Zdaniem respondentów źródła, z których korzystają są rzetelne i użyteczne. Jedynie zdania co do Internetu były podzielone, co wynika z różnorodności zamieszczanych w sieci informacji.

Kolejną poruszoną kwestią podczas badań było przekazywanie posiadanych informacji innym podmiotom. Jeśli chodzi o pracodawców analiza zebranego materiału badawczego wykazała, iż nie są oni chętni do przekazywania informacji. Wynika to głównie z obaw przed konkurencją, bądź z tego, iż część danych objętych jest tajemnicą służbową. Ci przedsiębiorcy, którzy przekazują dane i informacje wskazywali, iż dotyczą one głównie struktury zatrudnienia oraz planów inwestycyjnych, a także ogólnej działalności firm. Jeśli zaś chodzi o instytucje, to większość z nich zadeklarowała, iż

przekazuje gromadzone przez siebie dane (wszystkie powiatowe urzędy pracy oraz zdecydowane większość pozostałych instytucji wymienionych w sekcjach O i P), które również w głównej mierze związane są z ustawową działalnością poszczególnych instytucji.

Respondenci współpracują z jakimiś podmiotami w zakresie wymiany informacji: przedsiębiorcy głównie z innymi przedsiębiorcami oraz powiatowymi urzędami pracy. Przy czym zdecydowanie bardziej skłonne do podejmowania współpracy są przedsiębiorstwa duże. Jeśli zaś chodzi o instytucje, to powiatowe urzędy pracy współpracują z pracodawcami, bądź organizacjami pracodawców, a także w Wojewódzkim Urzędem Pracy, natomiast pozostałe instytucje głównie z PUP-ami, szkołami ponadgimnazjalnym oraz pracodawcami, czy organizacjami pracodawców. Owa współpraca oceniana jest przez respondentów jako bardzo przydatna, a przepływ informacji między nimi zadowalający.

Zarówno przedstawiciele wielkopolskich przedsiębiorstw, jak i instytucji w większości nie zgłaszają niedoborów informacyjnych. Mimo to wskazywali na różnego rodzaju informacje, które są przydatne dla działalności czy to przedsiębiorstwa, czy instytucji. Pracodawcy najczęściej zgłaszali zainteresowanie danymi i informacjami dotyczącymi działalności swych firm, tj. informacje dotyczące poszczególnych branż, konkurencji, możliwości rozwoju i wsparcia, zapotrzebowania na produkty i usługi. Natomiast instytucje najbardziej interesują dane dotyczące pożądanym na rynku kwalifikacji, kompetencji i umiejętności, w celu dostosowania swych działań związanych z polityką rynku pracy, do potrzeb.

Najwyżej oceniane obszary tematyczne	
PRZEDSIĘBIORCY	INSTYTUCJE
<p>1. Badanie ilościowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ możliwości wsparcia przedsiębiorczości w regionie, ✓ sytuacja poszczególnych branż w regionie, konkurencja w branży, ✓ rynek inwestycyjny, ✓ kwalifikacje, kompetencje i umiejętności osób pozostających na rynku pracy, ✓ system wynagrodzeń w branży, <p>2. Badanie jakościowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kwalifikacje, kompetencje i umiejętności potencjalnych pracowników, ✓ potrzeby szkoleniowe, oferta szkoleniowa, efektywność szkoleń, ✓ losy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, ✓ sytuacja wielkopolskich przedsiębiorców oraz gospodarka regionu, ✓ aktywność inwestycyjna i rynek inwestycyjny, ✓ przedsiębiorczość i możliwości wsparcia przedsiębiorczości. 	<p>1. Badanie ilościowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zapotrzebowanie na pracowników w określonych branżach i zawodach, ✓ analiza kierunków kształcenia, ✓ zapotrzebowanie rynku na zawody, kwalifikacje, kompetencje i umiejętności, ✓ losy absolwentów szkół, ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych, <p>2. Badanie jakościowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zapotrzebowanie na zawody, kwalifikacje i umiejętności, ✓ nowe kierunki kształcenia na uczelniach wyższych, ✓ niepełnosprawność, ✓ mobilność mieszkańców regionu, ✓ plany inwestycyjne - rozwój regionu, ✓ polityka edukacyjna.

Badanie wykazało, że najbardziej potrzebnymi w celu prawidłowej realizacji zadań instytucji, bądź przedsiębiorstw, danymi i informacjami są te dotyczące w szczególności kwalifikacji, kompetencji

i umiejętności, zarówno tych jakie występują na rynku pracy (strona podażowa), jak i tych, na które zgłaszają zapotrzebowanie pracodawcy (strona popytowa).

Obszar ten jest kluczowy zarówno dla przedstawicieli badanych instytucji, jak i dla pracodawców. Zdiagnozowanie oczekiwań pracodawców odnośnie zapotrzebowania na konkretne zawody, kwalifikacje i umiejętności pozwoli na usprawnienie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, a także na dostosowanie kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, bądź uczelniach wyższych oraz dostosowania oferty szkoleniowej do potrzeb lokalnych/regionalnych pracodawców. Natomiast informacje dotyczące kwalifikacji i umiejętności osób pozostających na rynku pracy, wskażą pracodawcom jakich pracowników, o jakich kwalifikacjach i umiejętnościach będą w stanie znaleźć na lokalnym/regionalnym rynku pracy, a tym samym umożliwią podejmowanie decyzji dotyczących dalszego rozwoju firmy.

Pośrednio z wyżej wskazanym obszarem, łączą się inne często wspomniane przez przedstawicieli instytucji obszary tematyczne, które mogłyby realizować WORP. Są to np. losy absolwentów oraz kierunki kształcenia. Oba te obszary również mają dość duży wpływ na rynek pracy w regionie, gdyż m.in. wskazują osobom młodym, w jakich kierunkach należy się szkolić, a w jakich nie, a instytucjom z jakich kierunków należy zrezygnować, a jakie otworzyć.

Ponadto ważne są również obszary wskazywane przez przedsiębiorców, które dotyczą głównie ich działalności w regionie, tj. sytuacja poszczególnych branż w regionie, konkurencja w poszczególnych branżach, możliwości rozwoju przedsiębiorstwa, a także rynek inwestycyjny. Obszary te również są istotne, gdyż po pierwsze przedsiębiorstwa, które posiadać będą informacje pozyskane w ramach tych obszarów, będą mogły dostosowywać politykę swoich firm do zmieniającej się sytuacji gospodarczej w regionie, a po drugie dane te umożliwią instytucjom, szczególnie tym działającym w obszarze polityki rynku pracy, na dostosowanie swych działań tak, aby były one adekwatne zarówno dla strony popytowej, jak i podażowej rynku pracy.

Respondenci w głównej mierze oczekują od WORP, że będzie ono ośrodkiem badań i analiz, który będzie odpowiadał za gromadzenie i udostępnianie zbiorczych informacji dotyczących rynku pracy w celu zwiększenia zatrudnienia w regionie. Działania Obserwatorium powinny być skierowane na wszechstronną analizę rynku pracy pod wieloma aspektami, zarówno od strony pracodawców i ich sytuacji na rynku, jak i od strony pracobiorców. Ponadto respondenci wskazywali, iż prowadzone przez Obserwatorium badania, analizy i prognozy powinny być prowadzone cyklicznie, gdyż tylko wtedy dane i informacje będą miarodajne. Jednocześnie respondenci oczekują, iż prowadzone przez WORP badania, analizy czy prognozy będą uzupełnieniem lub też uporządkowaniem, nie zaś powieleniem informacji obecnie funkcjonujących.

REKOMENDACJE DLA WIELKOPOLSKIEGO OBSERWATORIUM RYNKU PRACY

1	WORP jako ośrodek badań i analiz będzie odpowiedzialny za zaspokojenie potrzeb informacyjnych pracodawców oraz instytucji wymienionych w sekcjach O i P (w tym przede wszystkim powiatowych urzędów pracy) poprzez dostarczanie informacji prognostycznych i analitycznych przydatnych w podejmowaniu decyzji przez instytucje działające w otoczeniu rynku pracy i edukacji.

2	WORP jako ośrodek badań i analiz będzie upowszechniał pozyskane informacje osobom zainteresowanym poprzez zamieszczanie pozyskanych danych i informacji na stronie internetowej WORP w postaci raportów zawierających analizę i interpretację uzyskanych wyników, a także poprzez organizowanie szkoleń i konferencji.
3	WORP niezbędne dane i informacje będzie pozyskiwał od pracodawców oraz od instytucji funkcjonujących na terenie województwa wielkopolskiego.
4	WORP będzie pośredniczył między prawidłową wymianą informacji między pracodawcami i instytucjami zaangażowanymi w politykę rynku pracy.
5	Wszelkie informacje zebrane w ramach projektu systemowego WORP będą łatwo dostępne, aktualne oraz wiarygodne, tak aby były one rzetelne i użyteczne.
6	Badania, jakie będą realizowane w ramach WORP związane są w głównej mierze z kwalifikacjami, kompetencjami i umiejętnościami potencjalnych pracowników - zarówno tych które aktualnie występują na regionalnym/lokalnym rynku pracy, jak i tych na które zgłaszają zapotrzebowanie pracodawcy.

Na podstawie wyników badań ilościowych i jakościowych Wykonawca rekomenduje następujące obszary badawcze, które powinny być realizowane przez Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy:

- ☞ analiza kwalifikacji, kompetencji i umiejętności potencjalnych pracowników w województwie wielkopolskim (strona podażowa), której celem jest określenie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności osób bezrobotnych, poszukujących pracy i pracujących,
- ☞ analiza oczekiwań pracodawców odnośnie kwalifikacji, kompetencji i umiejętności potencjalnych pracowników (strona popytowa), której celem będzie poznanie zapotrzebowania wśród wielkopolskich pracodawców na kwalifikacje, kompetencje i umiejętności,
- ☞ polityka edukacyjna w regionie - stopień dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,
- ☞ przedsiębiorczość w regionie oraz możliwości wsparcia przedsiębiorczości,
- ☞ sytuacja poszczególnych branż w regionie.

a) Spis tabel

Tabela 1. Struktura próby - pracodawcy wg powiatu oraz wielkości przedsiębiorstwa	7
Tabela 2. Struktura próby - instytucje według powiatu i rodzaju	8

b) Spis rysunków

Rysunek 1. Struktura próby - przedsiębiorstwa wg sekcji PKD 2007	8
Rysunek 2. Jakie informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw).....	12
Rysunek 3. W jaki sposób wyżej wymienione przez Pana/ią informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)	14
Rysunek 4. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi jakieś analizy bądź prognozy?	14
Rysunek 5. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi jakieś analizy bądź prognozy? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	15
Rysunek 6. Czy Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi badania własne?	15
Rysunek 7. Czy Pana/i przedsiębiorstwo prowadzi badania własne? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	16
Rysunek 8. Na jakie trudności napotyka Pana/i firma prowadząc bądź chcąc prowadzić własne badania, analizy i prognozy?.....	16
Rysunek 9. Z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzysta Pana/i przedsiębiorstwo?	17
Rysunek 10. Proszę ocenić rzetelność i użyteczność informacji, z których korzysta Pana/i przedsiębiorstwo?....	17
Rysunek 11. Które ze źródeł jest Pana/i zdaniem najbardziej rzetelne i użyteczne?.....	18
Rysunek 12. Które ze źródeł Pana/i zdaniem jest najmniej rzetelne i użyteczne?.....	18
Rysunek 13. Czy gromadzone przez Pana/ią dane i informacje są udostępniane innym podmiotom?	18
Rysunek 14. Czy gromadzone przez Pana/ią dane i informacje są udostępniane innym podmiotom? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	19
Rysunek 15. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności Pana/i przedsiębiorstwa?	19
Rysunek 16. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności Pana/i przedsiębiorstwa? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	20
Rysunek 17. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	21
Rysunek 18. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje współpracowało bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji?	21
Rysunek 19. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje współpracowało bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)	22
Rysunek 20. Jakich podmiotów dotyczy ta współpraca?	22
Rysunek 21. Jak Pan/i ocenia przydatność współpracy przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje z innymi podmiotami? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)	23
Rysunek 22. Jak ocenia Pan/i przepływ informacji pomiędzy Pana/i firmą a podmiotami, z którymi firma współpracuje? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw).....	24
Rysunek 23. Czy w przyszłości zamierza Pan/i kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji?	24

Rysunek 24. Czy w przyszłości zamierza Pan/i kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa).....	25
Rysunek 25. Jakich podmiotów dotyczyłaby ta współpraca w przyszłości? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	25
Rysunek 26. Jakie czynniki utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji?.....	26
Rysunek 27. Czy słyssał/a Pan/i o projekcie systemowym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu "Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy"? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa).....	27
Rysunek 28. Jakie według Pana/i powinny być priorytety działania Obserwatorium?	27
Rysunek 29. Ocena przydatności obszarów tematycznych badań i analiz.....	28
Rysunek 30. Wskazywane przez przedsiębiorców obszary tematyczne jako „bardzo przydatne” i „raczej przydatne”.....	29
Rysunek 31. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje byłoby gotowe udostępniać gromadzone dane dla Obserwatorium? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw)	30
Rysunek 32. Jakie są Pana/i oczekiwania względem WOPR? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstw).....	30
Rysunek 33. Jaka jest najlepsza forma prezentowania wyników pracy Obserwatorium?.....	31
Rysunek 34. Który z kanałów informacyjnych jest najlepszy do rozpowszechniania wyników badań, analiz i prognoz Obserwatorium?	32
Rysunek 35. Czy przedsiębiorstwo, które Pan/i reprezentuje zamierza korzystać z działań WOPR? (z uwzględnieniem wielkości przedsiębiorstwa)	32
Rysunek 36. Wykorzystywane informacje przez poszczególne grupy respondentów	43
Rysunek 37. W jaki sposób wyżej wymienione przez Pana/i informacje są wykorzystywane podczas realizacji zadań instytucji, którą Pan/i reprezentuje?	45
Rysunek 38. Czy na podstawie posiadanych/zbieranych informacji instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadzi jakies analizy bądź prognozy?.....	45
Rysunek 39. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadzi badania własne?.....	46
Rysunek 40. Na jakie trudności napotyka instytucja, którą Pan/i reprezentuje prowadząc bądź chcąc prowadzić badania własne, analizy i prognozy?	47
Rysunek 41. Z jakich źródeł pozyskiwania informacji korzysta instytucja, którą Pan/i reprezentuje?	48
Rysunek 42. Proszę ocenić rzetelność i użyteczność informacji, z których korzysta instytucja, którą Pan/i reprezentuje?.....	48
Rysunek 43. Rzetelność i użyteczność wykorzystywanych informacji w opinii przedstawicieli poszczególnych rodzajów instytucji	49
Rysunek 44. Które ze źródeł jest Pana/i zdaniem najbardziej rzetelne i użyteczne?.....	49
Rysunek 45. Czy gromadzone przez instytucję, którą Pan/i reprezentuje dane i informacje są udostępniane innym podmiotom?.....	50
Rysunek 46. Czy Pana/i zdaniem brakuje jakiś danych, informacji w działalności instytucji, którą Pan/i reprezentuje?.....	50
Rysunek 47. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? - POWIATOWE URZĘDY PRACY	51
Rysunek 48. Jakiego rodzaju badania, analizy i prognozy są najbardziej potrzebne w celu prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, które Pan/i reprezentuje? - INSTYTUCJE WYMIENIONE W RAMACH SEKCJI O i P	52
Rysunek 49. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje współpracowała bądź współpracuje z innymi podmiotami, w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji?	53

Rysunek 50. Deklarowana współpraca w zakresie pozyskiwania informacji wśród instytucji wymienionych w sekcjach O i P.....	53
Rysunek 51. Jakich podmiotów dotyczy ta współpraca?.....	54
Rysunek 52. Jak Pan/i ocenia przydatność współpracy instytucji, którą Pan/i reprezentuje z innymi podmiotami?	54
Rysunek 53. Jak ocenia Pan/i przepływ informacji pomiędzy instytucją, którą Pan/i reprezentuje a podmiotami, z którymi Pana/i instytucja współpracuje?	55
Rysunek 54. Czy w przyszłości instytucja, którą Pan/i reprezentuje zamierza kontynuować bądź podjąć współpracę z podmiotami w zakresie pozyskiwania pożądaných danych i informacji?	56
Rysunek 55. Jakich podmiotów dotyczyłaby ta współpraca w przyszłości?	56
Rysunek 56. Jakie czynniki utrudniają współpracę w zakresie wymiany informacji?.....	57
Rysunek 57. Czy slyszal/a Pan/i o projekcie systemowym realizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu "Wielkopolskie Obserwatorium Rynku Pracy"?.....	57
Rysunek 58. Jakie według Pana/i powinny być priorytety działania Obserwatorium?	58
Rysunek 59. Ocena przydatności obszarów tematycznych badań i analiz.....	59
Rysunek 60. Wskazywane przez respondentów obszary tematyczne jako „bardzo przydatne” i „raczej przydatne”	60
Rysunek 61. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje byłaby gotowa udostępniać gromadzone dane dla Obserwatorium?	61
Rysunek 62. Jakie są Pana/i oczekiwania względem WORP?.....	61
Rysunek 63. Jaka jest najlepsza forma prezentowania wyników pracy Obserwatorium?.....	62
Rysunek 64. Który z kanałów informacyjnych jest najlepszy do rozpowszechniania wyników badań, analiz i prognoz Obserwatorium?	63
Rysunek 65. Czy instytucja, którą Pan/i reprezentuje zamierza korzystać z działań WORP?	63